

UBND TỈNH NINH BÌNH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯ

BÁO CÁO ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU
KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ CẤP CƠ SỞ

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO
CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO, QUẢN LÝ LƯU HỌC SINH LÀO
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯ HIỆN NAY

Chủ nhiệm: ThS: NGUYỄN THANH HÒA
Đơn vị : PHÒNG TỔ CHỨC - TỔNG HỢP

NINH BÌNH - 2019

**UBND TỈNH NINH BÌNH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯ**

**BÁO CÁO ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU
KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ CẤP CƠ SỞ**

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO
CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO, QUẢN LÝ LƯU HỌC SINH LÀO
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯ HIỆN NAY**

**Chủ nhiệm đề tài: ThS. NGUYỄN THANH HÒA
Đơn vị: PHÒNG TỔ CHỨC - TỔNG HỢP**

Các thành viên

ThS : LƯƠNG DUY QUYỀN

ThS : BÙI DUY BÌNH

ThS : VŨ THỊ LOAN

CN : LÃ THỊ HƯƠNG GIANG

Đơn vị: PHÒNG TỔ CHỨC - TỔNG HỢP

NINH BÌNH - 2019

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Tổng quan tình hình nghiên cứu thuộc lĩnh vực của đề tài	2
3. Mục đích nghiên cứu	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
5. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	4
6. Phương pháp nghiên cứu	4
7. Kết cấu đề tài	4
8. Ý nghĩa đề tài.....	5
NỘI DUNG NGHIÊN CỨU	
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN, CƠ SỞ THỰC TIỄN CỦA ĐỀ TÀI	6
1.1. Một số khái niệm, công cụ nghiên cứu của đề tài	6
1.1.1. Khái niệm: "Đào tạo"	6
1.1.2. Khái niệm: "Quản lý"	7
1.1.3. Khái niệm: "Quản lý đào tạo"	8
1.1.4. Khái niệm: "Lưu học sinh"	8
1.2. Cơ sở pháp lý trong đào tạo, quản lý LHS Lào tại Việt Nam	8
1.3. Các quy định về quản lý Lưu học sinh Lào hiện nay	10
1.4. Vài nét khái quát trong quan hệ hợp tác giáo dục giữa hai nước Việt Nam-Lào, Ninh Bình và U-Đôm-Xay	11
1.4.1. Tình hình hợp tác giáo dục Việt Nam-Lào.....	11
1.4.2. Hợp tác giáo dục tỉnh Ninh Bình và tỉnh U-Đôm-Xay.....	12
Tiểu kết chương 1	13
Chương 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC ĐÀO TẠO, QUẢN LÝ LƯU HỌC SINH LÀO TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯ	15
2.1. Khái quát về hoạt động đào tạo của Trường Đại học Hoa Lư	15
2.2. Thực trạng đào tạo, bồi dưỡng LHS Lào trong Nhà trường	16
2.2.1. Hoạt động tiếp nhận LHS Lào.....	16
2.2.2. Hoạt động đào tạo Lưu học sinh Lào.....	18
2.2.3. Hoạt động kiểm tra, đánh giá LHS Lào.....	27
2.2.4. Hoạt động tự học của LHS Lào.....	34

2.2.5. Hoạt động bồi dưỡng tiếng Việt cho LHS Lào.....	39
2.3. Thực trạng trong công tác quản lý.....	41
2.3.1. Trong quản lý các thủ tục hành chính.....	41
2.3.2. Trong công tác quản lý nội trú LHS Lào.....	43
2.3.3. Chế độ, chính sách, cơ sở vật chất đối với LHS Lào	46
2.3.4. Quản lý các hoạt động ngoài giờ.....	48
Tiểu kết chương 2.....	50
Chương 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO, QUẢN LÝ LHS LÀO TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯU HIỆN NAY	53
3.1. NHÓM GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO.....	53
3.1.1. Nâng cao chất lượng công tác tuyển chọn LHS Lào sang học tập	53
3.1.2. Nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy học tiếng Việt cho LHS Lào	53
3.1.3. Xây dựng chương trình dự bị đại học cho LHS Lào.....	55
3.1.4. Cải tiến phương pháp thi, kiểm tra, đánh giá.....	56
3.1.5. Xây dựng chuẩn đầu ra của LHS Lào theo quy định của chương trình đào tạo.....	56
3.1.6. Xây dựng cơ cấu ngành nghề, chương trình đào tạo phù hợp với tình hình phát triển kinh tế- xã hội của nước CHDCND Lào.....	56
3.1.7. Tăng cường các hình thức hỗ trợ LHS Lào học tập.....	56
3.1.8. Tăng cường các hoạt động giao lưu cộng đồng, trải nghiệm văn hóa, phong tục, tập quán của Việt Nam cho LHS Lào.....	57
3.1.9. Tạo môi trường thuận lợi và động lực cho LHS Lào học tập.....	57
3.2. NHÓM GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ.....	57
3.2.1. Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào	58
3.2.2. Hoàn thiện hệ thống văn bản về quản lý, nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào.....	58
3.2.3. Giữ vững an ninh, trật tự trong Nhà trường; tăng cường nghiệp vụ an ninh cho tổ bảo vệ, cán bộ phòng Công tác sinh viên, cán bộ ban Quản lý Ký túc xá	58
3.2.4. Xây dựng nếp sống văn minh trong học tập, sinh hoạt của LHS Lào	60

3.2.5. Tôn trọng văn hóa, phong tục tập quán nước bạn gắn với duy trì nghiêm quy chế, quy định của Nhà trường, nội quy khu Nội trú	62
3.2.6 . Xây dựng môi trường hài hòa giữa văn hóa Việt Nam và văn hóa nước bạn Lào	62
3.2.7. Xây dựng chế độ, chính sách hợp lý đối với công tác đào tạo, quản lý LHS Lào	63
3.2.8. Nâng cao hiệu quả công tác phối hợp giữa các đơn vị chức năng trong công tác quản lý LHS Lào.....	64
3.3. GIẢI PHÁP TUYỂN SINH LƯU HỌC SINH LÀO ĐIỆN TỰ TỨC.....	64
Tiểu kết chương 3.....	66
KẾT LUẬN.....	68
DANH MỤC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI	70
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	71
PHỤ LỤC	73

THÔNG TIN CHUNG VỀ ĐỀ TÀI

- **Tên đề tài:** *"Một số giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo, quản lý Lưu học sinh (LHS) Lào tại Trường Đại học Hoa Lư hiện nay"*.

- **Lĩnh vực nghiên cứu:** Khoa học giáo dục

- **Thời gian thực hiện:** (9 tháng) từ tháng 8/2018 đến 5/2019

- **Chủ nhiệm đề tài:** Ths. Nguyễn Thanh Hòa, phòng Tổ chức - Tổng hợp

- **Các thành viên tham gia:**

TT	Họ và tên	Đơn vị công tác và lĩnh vực chuyên môn
1	Ths. Lương Duy Quyền	Phòng Tổ chức - Tổng hợp
2.	Ths. Bùi Duy Bình	Phòng Tổ chức - Tổng hợp
3	Ths. Vũ Thị Loan	Phòng Tổ chức - Tổng hợp
4	CN. Lã Thị Hương Giang	Phòng Tổ chức - Tổng hợp

- **Các đơn vị phối hợp gồm có:**

- + Phòng Đào tạo - Quản lý khoa học
- + Phòng Khảo thí và Đảm bảo chất lượng
- + Phòng Công tác sinh viên
- + Phòng Hành chính - Quản trị
- + Phòng Tài vụ
- + Khoa Kinh tế - Kỹ thuật
- + Khoa Xã hội - Du lịch
- + Ban Quản lý Ký túc xá

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Việt Nam và Lào là hai nước láng giềng núi sông liền một dải, quan hệ gắn kết keo sơn giữa hai dân tộc đã được hình thành và hun đúc trong lịch sử hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước. Mỗi quan hệ truyền thống tốt đẹp, sự gắn bó thủy chung giữa nhân dân hai nước Việt Nam - Lào được Chủ tịch Hồ Chí Minh và Chủ tịch Cay-xôn Phon-vi-hẳn tạo dựng nền móng vững chắc, được các thế hệ lãnh đạo kế tục của hai Đảng, hai Nhà nước và nhân dân hai nước dày công vun đắp đã trở thành tài sản vô giá của hai dân tộc, là quy luật phát triển chung của hai quốc gia trên con đường phát triển đất nước phồn vinh, nhân dân ấm no, hạnh phúc.

Phát huy truyền thống hữu nghị tốt đẹp đó, ngày 09/10/2011, Bản ghi nhớ về *"Chương trình hợp tác giữa hai tỉnh Ninh Bình nước Cộng hòa XHCN Việt Nam và tỉnh U - Đôm - Xay nước Cộng hòa DCND Lào"* đã được lãnh đạo hai tỉnh ký kết, trong đó nội dung về giáo dục đào tạo ghi rõ: *"Tỉnh Ninh Bình tiếp tục hỗ trợ đào tạo cho tỉnh U - Đôm - Xay mỗi năm 10 sinh viên tại trường Đại học Hoa Lư"*. Ngày 05/02/2015, UBND tỉnh Ninh Bình đã ban hành Kế hoạch số 09/KH-UBND về việc *"nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho nước CHDCND Lào, giai đoạn 2015-2020"*.

Thực hiện Bản ghi nhớ giữa hai tỉnh và Kế hoạch số 09/KH-UBND ngày 05/2/2015 của UBND tỉnh Ninh Bình, từ 2011-2018, Trường Đại học Hoa Lư đã tổ chức tiếp nhận, triển khai đào tạo 08 khóa LHS Lào. Đến nay Nhà trường đã có 03 khóa LHS Lào tốt nghiệp. Trong quá trình học tập tại Trường Đại học Hoa Lư, LHS Lào luôn nhận được sự quan tâm định hướng, chỉ đạo, tạo điều kiện thuận lợi từ Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường; sự phối hợp giúp đỡ của các đơn vị chức năng, sự tận tâm nhiệt tình của các giảng viên giảng dạy. Thực tế các em LHS Lào đã hòa nhập rất tốt trong môi trường học tập mới và Trường Đại học Hoa Lư thực sự đã trở thành ngôi nhà thứ hai trên bước đường lập thân, lập nghiệp của các em.

Cùng với những kết quả đạt được, công tác đào tạo, quản lý LHS Lào trong Nhà trường thời gian qua còn bộc lộ một số tồn tại, hạn chế. Những tồn tại, hạn chế đó đã được Hội nghị sơ kết công tác đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôm-Xay, nước CHDCND Lào, giai đoạn 2011-2016 của Nhà trường, chỉ rõ: *"Vẫn còn tình trạng một số LHS Lào chưa chấp hành đầy đủ các quy định về pháp luật của Nhà nước Việt Nam và nội quy, quy chế của ngành, của Nhà trường đề ra dành cho"*

LHS nước ngoài; phần đa các em LHS Lào học tập tại trường Đại học Hoa Lư khả năng nói tiếng Việt chưa tốt, ảnh hưởng không nhỏ đến việc tiếp thu kiến thức chuyên môn trong quá trình học tập, kết quả học tập của các em chưa cao; chương trình đào tạo, phương pháp dạy học, phương pháp thi kiểm tra, đánh giá còn chậm được điều chỉnh cho phù hợp với khả năng của LHS Lào; tính tích cực, tự giác trong học tập của LHS Lào chưa được phát huy"....[20, tr,6]

Do đó, tìm hiểu đánh giá đúng thực trạng công tác đào tạo, quản lý LHS Lào tại Trường Đại học Hoa Lư thời gian vừa qua, làm rõ những kết quả đạt được đồng thời chỉ ra những tồn tại, hạn chế, nguyên nhân. Trên cơ sở đó đề xuất các giải pháp mang tính khả thi cao nhằm từng bước cải thiện, nâng cao chất lượng quản lý, đào tạo LHS Lào, góp phần đào tạo cho bạn đồng ngũ nguồn nhân lực có chất lượng thực sự, đóng góp thiết thực vào sự nghiệp xây dựng, kiến thiết đất nước Lào và là hạt nhân gìn giữ, phát huy tình đoàn kết tốt đẹp của hai đất nước.

Xuất phát từ những lý do trên, chúng tôi đề xuất đề tài: *"Một số giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo, quản lý LHS Lào Trường Đại học Hoa Lư hiện nay"*.

2. Tổng quan nghiên cứu

Tìm hiểu, nghiên cứu về công tác đào tạo, quản lý LHS Lào học tập tại Việt Nam nói chung và các cơ sở giáo dục, các trường có đào tạo LHS Lào nói riêng đến nay đã có một số các công trình đề cập, cụ thể:

Luận án Tiến sĩ: *"Quản lý hoạt động tự học của LHS Lào tại nước CHXHCN Việt Nam"* của tác giả Lê Phú Thắng, bảo vệ thành công tại cơ sở đào tạo Trường Đại học Vinh, năm 2017.

Luận văn thạc sĩ: *"Quản lý hoạt động đào tạo Lưu học sinh tại trường Hữu nghị 80 trong giai đoạn hiện nay"* của tác giả Vũ Thị Ánh, Đại học giáo dục (Đại học Quốc Gia Hà Nội), năm 2013.

Trường Đại học Vinh có đề tài *"Biện pháp quản lý LHS Lào trong Trung tâm nội trú Đại học Vinh"*, được Ban quản lý Trung tâm nội trú Đại học Vinh thực hiện năm 2015.

Bên cạnh đó, đã có một số bài viết của các tác giả công tác tại một số cơ sở đào tạo có đào tạo LHS Lào được công bố trên một số tạp chí, trong đó nổi bật có các bài viết: Trên tạp chí Giáo dục số đặc biệt xuất bản năm 2015, tác giả Lê Phú Thắng, cán bộ quản lý của Trường Hữu Nghị T78-Hà Nội có bài nghiên cứu *"Đề xuất mô hình quản lý hoạt động tự học của LHS Lào tại nước CHXHCN Việt Nam"*.

Tạp chí Giáo dục số 414 (kỳ 2, tháng 9/2017), tác giả Nguyễn Huy Hoàng, huyện Vân Hồ, tỉnh Sơn La có bài viết *"Một số biện pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả đào tạo LHS Lào tại các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp trên địa bàn tỉnh Sơn La"*.

Nhiều trường đại học, cơ sở sở đào tạo có LHS Lào theo học như: Đại học Tây Bắc, Đại học Hồng Đức, Đại học Vinh, Đại học Quy Nhơn.... đã tổ chức nhiều cuộc hội thảo các cấp về hoạt động quản lý, đào tạo LHS Lào.

Trên một số báo điện tử: Báo Nhân dân, Báo Giáo dục thời đại, Báo Việt Nam Net, Báo Dân trí... đã đăng tải một số tin, bài phân tích về hoạt động hợp tác giáo dục, đào tạo nguồn nhân lực giữa Việt Nam và Lào.

Tại trường Đại học Hoa Lư, năm 2017, Nhà trường đã tổ chức Hội nghị sơ kết công tác đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôn-Xay (nước CHDCND Lào), giai đoạn 2011-2016. Hội nghị đã nghe báo cáo sơ kết về hoạt động đào tạo LHS Lào, một số tham luận của các đơn vị chức năng liên quan đến công tác đào tạo, quản lý LHS Lào: Tham luận của phòng Đào tạo-Quản lý khoa học, Phòng khảo thí và Đảm bảo chất lượng, Khoa Kinh tế -Kỹ thuật, khoa Xã hội-Du lịch... Báo cáo sơ kết hoạt động đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôn-Xay và các bài viết tham luận các bên liên quan trình bày tại Hội nghị đã nêu lên một số kết quả bước đầu, cũng như chỉ ra một số tồn tại, hạn chế trong hoạt động quản lý và đào tạo LHS Lào tại Trường Đại học Hoa Lư trong thời gian qua.

Hàng năm, Nhà trường cũng đã xây dựng các báo cáo về hoạt động quản lý, đào tạo LHS Lào, gửi các cấp có thẩm quyền theo quy định.

Các công trình nghiên cứu được đề cập ở trên là nguồn tài liệu bước đầu, nhưng rất quan trọng để chúng tôi có một cái nhìn tổng quan về hoạt động đào tạo nguồn nhân lực cho Cộng hòa DCND Lào nói chung cũng như tìm hiểu hoạt động đào tạo, quản lý LHS Lào tại Trường Đại học Hoa Lư nói riêng.

3. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận về công tác quản lý và hoạt động đào tạo LHS Lào, đề tài hướng tới việc đánh giá toàn diện thực trạng về hoạt động quản lý, đào tạo LHS Lào tại trường Đại học Hoa Lư trong những năm qua, làm rõ kết quả đạt được và những tồn tại, hạn chế. Trên cơ sở đó đề xuất các biện pháp thiết thực, phù hợp trong điều kiện thực tế Nhà trường hiện nay góp phần cải tiến, nâng cao chất

lượng trong hoạt động quản lý, đào tạo LHS Lào thời gian tới, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôm-Xay, CHDCND Lào.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu

Đề tài tập trung thực hiện các nhiệm vụ chính sau:

- Nghiên cứu lý luận về một số khái niệm về quản lý lưu học sinh.
- Nghiên cứu cơ sở pháp lý trong hoạt động đào tạo, quản lý LHS Lào.
- Nghiên cứu thực trạng công tác đào tạo, quản lý LHS Lào tại trường Đại học Hoa Lư từ năm 2011 đến nay.
- Đề xuất một số nhóm giải pháp hướng đến việc cải thiện và nâng cao chất lượng đào tạo, quản lý LHS Lào của Trường ĐH Hoa Lư trong giai đoạn tới.

5. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu chính được xác định là các hoạt động đào tạo và quản lý LHS Lào tại trường Đại học Hoa Lư.
- Phạm vi nghiên cứu: Tập trung nghiên cứu lý luận, thực hiện khảo sát hoạt động quản lý, đào tạo LHS Lào, các số liệu phục vụ cho nghiên cứu đề tài được lấy từ năm 2011-2018.

6. Phương pháp nghiên cứu

- Nghiên cứu lý luận: Nghiên cứu đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, Bộ Giáo dục và Đào tạo liên quan đến đào tạo nguồn nhân lực cho CHDCND Lào. Tổng hợp, khái quát một số vấn đề cơ bản liên quan đến hoạt động đào tạo LHS Lào.
- Nghiên cứu thực tiễn bao gồm: Sử dụng phương pháp điều tra, khảo sát, sưu tầm tài liệu có liên quan để nghiên cứu, đọc và phân loại tài liệu, trên cơ sở đó rút ra những điều cần thiết phục vụ cho công trình nghiên cứu
- Sử dụng phương pháp lịch sử, phương pháp logic, phương pháp phân tích tổng hợp, so sánh, thống kê; phương pháp điều tra thực tiễn lấy phiếu khảo sát, phỏng vấn cán bộ, giảng viên, chuyên viên, sinh viên, LHS Lào để nghiên cứu đề tài.

7. Kết cấu đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo, phần phụ lục, kết cấu đề tài gồm có 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận, thực tiễn của đề tài

Chương 2: Thực trạng công tác đào tạo, quản lý LHS Lào ở Trường ĐH Hoa Lư

Chương 3: Một số giải pháp trong nâng cao chất lượng đào tạo, quản lý LHS Lào ở trường Đại học Hoa Lư.

8. Ý nghĩa đề tài

Về mặt lý luận: Đề tài đã hệ thống hóa các vấn đề lý luận có liên quan đến đào tạo, quản lý LHS Lào. Một số vấn đề về cơ sở pháp lý trong quản lý LHS Lào.

Về mặt thực tiễn: Đề tài đã điều tra, đánh giá được thực trạng công tác đào tạo, quản lý LHS Lào tại trường ĐH Hoa Lư. Tham mưu cho Nhà trường các giải pháp nhằm cải tiến hoạt động đào tạo, quản lý LHS Lào trong thời gian tới.

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN, CƠ SỞ THỰC TIỄN CỦA ĐỀ TÀI

1.1. MỘT SỐ KHÁI NIỆM, CÔNG CỤ NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI

1.1.1. Khái niệm "Đào tạo"

Theo Từ điển bách khoa toàn thư, "Đào tạo" được hiểu là *"đề cập đến việc dạy các Kỹ năng thực hành, nghề nghiệp hay kiến thức liên quan đến một lĩnh vực cụ thể, để người học lĩnh hội và nắm vững những tri thức, kỹ năng, nghề nghiệp một cách có hệ thống để chuẩn bị cho người đó thích nghi với cuộc sống và khả năng đảm nhận được một công việc nhất định"* [14, tr1].

Bên cạnh đó, một số Nhà nghiên cứu về khoa học giáo dục cũng đã nêu lên các quan điểm cá nhân về khái niệm "đào tạo", cụ thể:

Tác giả Lê Quang Sơn, trong bài viết đăng trên tạp chí Khoa học và Công nghệ, Đại học Đà Nẵng cắt nghĩa khái niệm "đào tạo" như sau: *"Đào tạo là sự thống nhất hữu cơ giữa hai mặt dạy và học tiến hành trong một cơ sở giáo dục, mà trong đó tính chất, phạm vi, cấp độ, cấu trúc, quy trình của hoạt động được quy định một cách chặt chẽ, cụ thể về mục tiêu, chương trình, nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức, cơ sở vật chất và thiết bị dạy học, đánh giá kết quả đào tạo, cũng như về thời gian và đối tượng đào tạo cụ thể"*. [17, tr2]

Tác giả Nguyễn Thùy Linh, trong Luận án Tiến sĩ liên quan đến lĩnh vực đào tạo nguồn nhân lực, đã cắt nghĩa quan điểm cá nhân về khái niệm "đào tạo", cụ thể: theo tác giả, *"Đào tạo" là các hoạt động học tập có tổ chức, diễn ra trong khoảng thời gian xác định nhằm hướng vào việc giúp cho người lao động nắm rõ hơn chuyên môn, nghiệp vụ của mình ở công việc hiện tại, bổ sung những kiến thức, Kỹ năng còn thiếu để thực hiện công việc một cách tốt hơn. Do đó, hoạt động này chủ yếu hướng vào phục vụ cho sự đòi hỏi của các công việc trước mắt, cần phải thực hiện ngay"*. [16, tr10]

Theo một cách hiểu khác đơn giản hơn: "Đào tạo" là khái niệm dùng để chỉ cách thức truyền dạy kiến thức, kinh nghiệm, Kỹ năng cho người khác, làm cho họ chuyển đổi trạng thái nhận thức thành một cấp bậc cao hơn với nhiều hiểu biết hơn.

Qua nhiều cách hiểu và lý giải khác nhau về khái niệm "đào tạo", có thể hiểu khái niệm đào tạo mang nội hàm cơ bản như sau: *"đào tạo" là quá trình thống nhất hữu cơ giữa hai hoạt động chủ đạo, gồm hoạt động dạy và hoạt động học, được*

tiến hành theo một quy trình gắn với các quy định chặt chẽ và được thực hiện trong một cơ sở giáo dục xác định.

1.1.2. Khái niệm "Quản lý"

Qua thực tế tìm hiểu về khái niệm "quản lý" chúng tôi nhận thấy có nhiều cách tiếp cận từ nhiều góc độ khác nhau của các tác giả về khái niệm này, cụ thể:

Theo cách hiểu thông thường có tính phổ quát "quản lý" đồng nhất với các hoạt động tổ chức chỉ huy, điều khiển, động viên, kiểm tra, điều chỉnh...

Dưới góc độ lý thuyết hệ thống: "quản lý" được hiểu là sự tác động có hướng đích của chủ thể quản lý đến một hệ thống nào đó nhằm biến đổi nó từ trạng thái này sang trạng thái khác theo nguyên lý phá vỡ hệ thống cũ để tạo lập hệ thống mới và điều khiển hệ thống.

Từ điển tiếng Việt cắt nghĩa: "Quản lý" là tổ chức và điều khiển các hoạt động theo những yêu cầu nhất định.

Dẫn theo từ điển Bách khoa Việt Nam: "Quản lý" được cắt nghĩa như sau: "Quản" là trông coi và giữ gìn theo những yêu cầu nhất định; "Lý" là tổ chức và điều khiển các hoạt động theo yêu cầu nhất định.

Trong công trình nghiên cứu "Khoa học Tổ chức và Quản lý", tác giả Đặng Quốc Bảo cho rằng: "*Quản lý là một quá trình lập kế hoạch, tổ chức, hướng dẫn và kiểm tra những nỗ lực của các thành viên trong một tổ chức và sử dụng các nguồn lực của tổ chức để đạt được những mục tiêu cụ thể*". [15,tr1]

Theo Warren Bennis, học giả danh tiếng nói về nghệ thuật lãnh đạo thì cho rằng "*Quản lý là một cuộc thử nghiệm gặt gao trong cuộc đời mỗi cá nhân và điều đó sẽ mài giũa họ trở thành các nhà lãnh đạo*". [15,tr1]

Có thể nói "quản lý" là khái niệm được nhiều học giả, nhà nghiên cứu nhìn nhận, luận giải, phân tích từ nhiều khía cạnh khác nhau và tương đối đa dạng trong cách hiểu. Dù vậy chúng tôi nhận thấy các cách lý giải trên đều thống nhất cơ bản về cốt lõi của khái niệm, đó là trả lời, giải đáp các vấn đề đặt ra liên quan đến hoạt động quản lý nói chung, cụ thể là: Ai quản lý, quản lý cái gì, quản lý như thế nào, quản lý bằng cách nào và quản lý để làm gì. Từ đó chúng ta có thể thống nhất về một cách hiểu chung đối với khái niệm này, cụ thể: "Quản lý" có thể hiểu là sự tác động liên tục mang tính tổ chức, có định hướng cụ thể, có mục đích rõ ràng, có kế hoạch của chủ thể quản lý đến đối tượng quản lý để chỉ huy, điều khiển, liên kết các yếu tố

tham gia vào hoạt động thành một chỉnh thể thống nhất, điều hoà hoạt động của các khâu một bằng các biện pháp thích hợp và nhằm đạt đến mục tiêu xác định.

1.1.3. Khái niệm "Quản lý đào tạo"

Từ những các hiểu và lý giải về các khái niệm quản lý và đào tạo nêu trên, khái niệm "quản lý đào tạo" được hiểu như sau:

Quản lý đào tạo là những tác động của chủ thể quản lý vào quá trình giáo dục và đào tạo (được tiến hành bởi tập thể giảng viên và sinh viên, với sự hỗ trợ đặc lực của các lực lượng xã hội) nhằm hình thành và phát triển toàn diện nhân cách sinh viên (người học) theo mục tiêu đào tạo của nhà trường (cơ sở đào tạo).

1.1.4. Khái niệm "Lưu học sinh"

Theo nhóm tác giả tìm hiểu, *Lưu học sinh* (LHS) là cụm từ được xuất phát từ người Nhật. Vào thời nhà Đường (Trung Quốc: 618-907), chính quyền phong kiến Nhật Bản muốn tiếp thu nền văn minh tân tiến của đất nước Trung Hoa nên đã phái người đi sứ đến Trung Quốc (gọi là Đường sứ). Việc phái “Đường sứ” với tư cách sứ giả là cách thức trong quan hệ bang giao giữa hai quốc gia nên người được phái đi sứ không thể lưu lại lâu. Do vậy, Nhà nước phong kiến Nhật Bản khi phái “Đường sứ” lần thứ hai đồng thời cũng phái luôn học sinh đi theo. Khi “Đường sứ” về nước, những học sinh Nhật Bản được nước Nhật cử đi theo sứ giả vẫn tiếp tục ở lại học tập trên đất Trung Hoa. Những học sinh ở lại học tập trên đất Trung Quốc khi Đường sứ đã về nước được gọi chung là các *Lưu học sinh*.

Lưu học sinh, tạm dịch sang tiếng Anh là *Student learning abroad*, là từ dùng để chỉ các học sinh của một quốc gia đang học ở một quốc gia khác.

Theo từ điển tiếng Việt, *Lưu học sinh* là khái niệm dùng để chỉ chung mọi học sinh đi học ở nước ngoài.

Như vậy có thể hiểu *Lưu học sinh ở Việt Nam là những công dân mang quốc tịch của các nước trên thế giới (công dân nước ngoài) đến Việt Nam học tập, chịu sự quản lý về Nhà nước của Bộ Giáo dục - Đào tạo và các cơ sở giáo dục của Việt Nam trong quá trình học tập*".

1.2. CƠ SỞ PHÁP LÝ TRONG ĐÀO TẠO, QUẢN LÝ LƯU HỌC SINH LÀO TẠI VIỆT NAM

Việt Nam và Lào là hai quốc gia láng giềng gần gũi có mối quan hệ lịch sử đặc biệt, được xem là mối quan hệ mẫu mực trong bối cảnh quan hệ quốc tế có nhiều biến động và phức tạp hiện nay. Mối quan hệ đặc biệt đó được xây dựng, vun

đáp từ quá khứ lịch sử lâu đời, trải qua bom đạn chiến tranh ác liệt cùng chống lại kẻ thù chung trước đây, được bao thế hệ người dân hai đất nước gìn giữ và phát huy qua các thời kỳ. Ngày hòa bình lập lại, mối quan hệ tốt đẹp, thủy chung, son sắt giữa hai đất nước tiếp tục được nâng lên một tầm cao mới thông qua các văn bản hợp tác giữa hai Nhà nước, cụ thể: Ngày 18/7/1977, hai nước CHXHCN Việt Nam và CHDCND Lào đã ký kết Hiệp ước hữu nghị - hợp tác và Hiệp ước hoạch định biên giới quốc gia giữa nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam - Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, cùng Tuyên bố chung tăng cường sự tin cậy và hợp tác lâu dài giữa hai nước. Đây là những văn bản vô cùng quan trọng, đã tạo cơ sở pháp lý vững chắc và lâu dài cho việc tăng cường và mở rộng mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam, trong đó có lĩnh vực giáo dục và đào tạo.

Trên cơ sở Hiệp ước hữu nghị và hợp tác Việt Nam - Lào, trong chặng đường hơn 40 năm qua, giữa hai nước đã ký kết nhiều văn bản về tăng cường các hoạt động hợp tác trên lĩnh vực giáo dục nói chung và trên lĩnh vực đào tạo nguồn nhân lực cho nước bạn Lào nói riêng, trong đó cần phải nói đến các văn bản quan trọng về hợp tác giáo dục Việt - Lào như: Chủ trương của hai Đảng, hai Nhà nước, hai Chính phủ trong việc tăng cường hợp tác Việt Nam - Lào trong giai đoạn mới. Biên bản kỳ họp lần thứ 31, Ủy ban Liên Chính phủ Việt Nam - Lào và Hiệp định Hợp tác kinh tế, văn hóa, khoa học Kỹ thuật được Chính phủ Việt Nam và Chính phủ Lào ký ngày 08 tháng 01 năm 2009, tại thành phố Hồ Chí Minh; Kế hoạch hợp tác về giáo dục và đào tạo năm 2009 giữa Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam và Bộ Giáo dục Lào, ký ngày 24/2/2009 tại Viêng Chăn.

Văn bản số 2752/VPCP-KGVX ngày 28/4/2009 của Văn phòng Chính phủ thực hiện kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Thiện Nhân về việc tăng cường hợp tác hữu nghị Việt - Lào về giáo dục và đào tạo.

Thỏa thuận giữa Chính phủ nước CHXHCN Việt Nam và Chính phủ CHDCND Lào về Đề án nâng cao chất lượng và hiệu quả hợp tác Việt Nam-Lào trong lĩnh vực giáo dục và phát triển nguồn nhân lực giai đoạn 2011-2020.

Hiệp định hợp tác song phương giữa Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Chính phủ nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào giai đoạn 2016 - 2020 ký ngày 27 tháng 12 năm 2015 tại Thủ đô Viêng Chăn, Lào.

Nghị định thư về hợp tác giáo dục và đào tạo giai đoạn 2017-2022 giữa hai Chính phủ CHXHCN Việt Nam và Chính phủ CHDCND Lào ngày 26/04/2017.

Những văn bản được ký kết giữa hai Nhà nước Việt Nam - Lào, giữa hai Bộ Giáo dục - Đào tạo của Việt Nam và Bộ Giáo dục - Thể thao Lào đã tạo ra cơ sở pháp lý vững chắc có tính xuyên suốt cho hoạt động đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U Đôm Xay nước bạn Lào tại Việt Nam.

1.3. CÁC QUY ĐỊNH VỀ ĐÀO TẠO, QUẢN LÝ LƯU HỌC SINH LÀO HIỆN NAY

Nhằm cụ thể hóa và hoàn thiện cơ sở pháp lý trên lĩnh vực giáo dục, đào tạo giữa Nhà nước ta với nước ngoài cũng như hoạt động đào tạo nguồn nhân lực cho CHDCND Lào, trong thời gian qua, Nhà nước và các bộ, ban, ngành có liên quan đã xây dựng và ban hành hệ thống văn bản quy phạm pháp luật tạo hành lang pháp lý nhằm triển khai hướng dẫn thực hiện các quy định về đào tạo, quản lý LHS nước ngoài, trong đó có LHS Lào, cụ thể như sau:

**Liên quan đến quy định về quản lý người nước ngoài học tập tại Việt Nam, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành các văn bản:*

Quyết định số 33/1999/QĐ-BGDĐT, ngày 25/8/1999 của Bộ Trưởng Bộ GD&ĐT về ban hành Quy chế công tác người nước ngoài học tại Việt Nam.

Thông tư số 03/2014/TT-BGDĐT ngày 25 tháng 02 năm 2014 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về Ban hành Quy chế quản lý người nước ngoài học tập tại Việt Nam (thay thế Quyết định 33/1999/QĐ-BGDĐT).

Thông tư số 30/2018/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về Ban hành Quy chế quản lý người nước ngoài học tập tại Việt Nam (thay thế Thông tư số 03/2014/TT-BGDĐT).

**Liên quan đến hoạt động hỗ trợ kinh phí cho các Lưu học sinh Lào học tập tại Việt Nam theo diện Hiệp định, Bộ Tài chính đã có các văn bản:*

Thông tư số 16/2006/TT-BTC, ngày 07/03/2006 của Bộ tài chính Quy định suất chi đào tạo học sinh Lào và Cam-Pu-Chia học tập tại Việt Nam.

Thông tư số 24/2018/TT-BTC, ngày 12/3/2018 của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn quản lý kinh phí đào tạo cho Lưu học sinh Lào và Cam-Pu-Chia (theo diện hiệp định) học tập tại Việt Nam.

**Liên quan đến quản lý người nước ngoài trên địa bàn tỉnh Ninh Bình, UBND tỉnh Ninh Bình đã ban hành Quyết định số 11/2013/QĐ-UBND, ngày 31/07/2013 về việc ban hành Quy chế quản lý các hoạt động đối ngoại trên địa bàn tỉnh Ninh Bình.*

**Đối với Trường Đại học Hoa Lư:* Trên cơ sở các văn bản quy phạm pháp luật của Nhà nước, Bộ Giáo dục - Đào tạo, các bộ, ngành có liên quan và UBND tỉnh Ninh Bình, đồng thời nhằm đảm bảo các hoạt động đào tạo, quản lý LHS Lào của Nhà trường được thực hiện theo đúng quy định của pháp luật hiện hành, Nhà trường ban hành Quyết định số 564/QĐ-ĐHHL ngày 07/11/2011 về việc ban hành Quy định về quản lý LHS Lào học tập tại trường Đại học Hoa Lư.

Việc ban hành Quy định về quản lý Lưu học sinh Lào học tập tại Trường Đại học Hoa Lư cùng với hệ thống văn bản quy phạm pháp luật của Bộ Giáo dục và Đào tạo và các bộ ngành có liên quan là hành lang pháp lý quan trọng trong hoạt động quản lý, đào tạo LHS Lào tại Trường Đại học Hoa Lư hiện nay.

1.4. VÀI NÉT KHÁI QUÁT TRONG QUAN HỆ HỢP TÁC GIÁO DỤC GIỮA HAI NƯỚC VIỆT NAM - LÀO, NINH BÌNH VÀ U-ĐÔM-XAY

1.4.1. Tình hình hợp tác giáo dục Việt Nam-Lào

Việt Nam - Lào là hai dân tộc có mối quan hệ lịch sử đặc biệt, được tôi luyện, thử thách trong lịch sử đấu tranh giành độc lập, tự do của mỗi nước. Ngày hôm nay, trong bối cảnh thế giới có nhiều biến động, chủ nghĩa dân tộc hẹp hòi nổi lên ở nhiều nơi trên thế giới thì mối quan hệ Việt Nam-Lào được xem là mối quan hệ chiến lược mang tính sống còn của mỗi quốc gia. Với nhận chung và thống nhất của hai đất nước, từ năm 1977, hai nước đã ký Hiệp ước Hữu nghị và hợp tác Việt Nam-Lào, một trong những nội dung trụ cột hợp tác là giáo dục và đào tạo.

Từ những năm 90 thế kỷ XX, trong định hướng hợp tác của Bộ Giáo dục và Đào tạo hai nước đã có chủ trương đào tạo LHS Lào ở bậc đại học, tăng cường số lượng bậc thạc sĩ và tiến sĩ, chú ý cho các ngành mũi nhọn về kinh tế, khoa học Kỹ thuật. Với quan điểm đó, trong suốt quá trình đặt quan hệ hợp tác nói chung, trong hai mươi năm trở lại đây nói riêng, Việt Nam đã dành cho Lào một nguồn kinh phí không nhỏ và sự hỗ trợ toàn diện ở lĩnh vực giáo dục - đào tạo, phía Lào đã gửi hàng chục ngàn sinh viên, cán bộ sang học tập, nghiên cứu tại Việt Nam với cơ cấu bậc học, ngành học đa dạng. Tính đến năm 2018, số LHS Lào được Chính phủ Lào cử sang học tập tại Việt Nam vào khoảng 18.000 LHS (bao gồm cả diện tự túc và diện hiệp định).

Trên cơ sở các thỏa thuận cấp cao của lãnh đạo hai Đảng, hai Nhà nước, Việt Nam và Lào đã thành lập Ủy ban hợp tác liên chính phủ và phân ban hợp tác tại mỗi nước nhằm kiểm điểm, đánh giá tình hình hợp tác văn hóa - giáo dục giữa

hai nước trong khuôn khổ hợp tác song phương. Hai bên đã ký kế hoạch hợp tác trung và dài hạn như: Chương trình hợp tác giai đoạn 1992 - 1995, 1996 - 2000, 2001 - 2005, Chiến lược hợp tác giai đoạn 2001 - 2010 và định hướng đến năm 2020; Đề án đào tạo nguồn nhân lực cho CHDCND Lào, giai đoạn 2011-2020. Hợp tác về giáo dục - đào tạo là lĩnh vực được hai Đảng, hai Nhà nước xác định là nhiệm vụ quan trọng, là lĩnh vực hợp tác chiến lược và luôn được ưu tiên hàng đầu.

1.4.2. Hợp tác giáo dục tỉnh Ninh Bình và tỉnh U-Đôm-Xay

Phát huy truyền thống tốt đẹp và quan hệ đặc biệt giữa hai Đảng, hai Nhà nước và Nhân dân hai nước Việt Nam-Lào, ở cấp địa phương, cùng với nhiều địa phương khác trên cả nước, giữa hai địa phương Ninh Bình của Việt Nam và U-Đôm-Xay của CHDCND Lào cũng có nhiều quan hệ trao đổi, hợp tác mang lại ý nghĩa thiết thực. Một trong những lĩnh vực hợp tác được lãnh đạo hai tỉnh quan tâm thúc đẩy là hợp tác trên lĩnh vực giáo dục - đào tạo với các văn bản cụ thể như sau:

Ngày 06/12/2009, lãnh đạo tỉnh Ninh Bình và lãnh đạo tỉnh U-Đôm-Xay đã ký Bản ghi nhớ hợp tác trên lĩnh vực giáo dục, trong đó tỉnh Ninh Bình cam kết giúp cho bạn đào tạo 10 LHS Lào tại Trường Đại học Hoa Lư, đơn vị trực thuộc quản lý trực tiếp của UBND tỉnh Ninh Bình, theo chương trình đào tạo bậc đại học, có thời gian đào tạo 5 năm (01 năm đào tạo dự bị tiếng Việt).

Trong hai ngày, từ ngày 08/10/2011 đến ngày 09/10/2011, đoàn đại biểu cấp cao của tỉnh U-Đôm-Xay (CHDCND Lào) do đồng chí Khăm-Lạ-Linh-Nạ-Xon, Ủy viên Trung ương Đảng Nhân dân cách mạng Lào, Bí thư Tỉnh ủy, Tỉnh trưởng sang thăm và làm việc với tỉnh Ninh Bình. Trong thời gian thăm và làm việc tại Ninh Bình, hai bên đã ký Biên bản ghi nhớ Chương trình hợp tác giữa hai tỉnh. Riêng đối với lĩnh vực giáo dục đào tạo, hai bên nhất trí *"Tỉnh Ninh Bình tiếp tục hỗ trợ đào tạo cho tỉnh U-Đôm-Xay mỗi năm 10 sinh viên Lào tại trường Đại học Hoa Lư; Tỉnh U-Đôm-Xay sẽ hỗ trợ cho tỉnh Ninh Bình 02 sinh viên đi học tại Trường Đại học Quốc gia Lào"*. Trên cơ sở Biên bản ghi nhớ giữa hai tỉnh và ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Chỉ thị số 33/CT-TTg, ngày 05/02/2015, UBND tỉnh Ninh Bình đã ban hành Kế hoạch số 09/KH-UBND về việc nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôm-Xay, nước CHDCND Lào.

Thực hiện sự chỉ đạo của UBND tỉnh Ninh Bình về việc giao nhiệm vụ cho trường Đại học Hoa Lư triển khai hoạt động đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôm-Xay, nước CHDCND Lào, từ năm 2011 đến nay, Trường Đại học Hoa Lư đã

thực hiện nghiêm túc các hoạt động tiếp nhận và đào tạo 10 LHS Lào mỗi năm. Đến thời điểm hiện tại, Trường Đại học Hoa Lư đã tiếp nhận 8 khóa LHS Lào với tổng số LHS Lào được Nhà trường tiếp nhận là 80 em.

Cùng với việc tỉnh Ninh Bình thông qua Trường Đại học Hoa Lư triển khai các hoạt động tiếp nhận, đào tạo các Lưu học sinh Lào, từ năm 2012, tỉnh U-Đôm-Xay nước bạn Lào cũng đã thực hiện cam kết qua Biên bản ghi nhớ được lãnh đạo 02 địa phương ký kết, cụ thể mỗi năm phía bạn U-Đôm-Xay nước CHDCND Lào tiếp nhận 02 Lưu học sinh tỉnh Ninh Bình sang học tập tại Trường Đại học Quốc gia Lào. Đến thời điểm hiện tại, đã có 08 LHS Việt Nam của tỉnh Ninh Bình được cử đi học tập tại Trường Đại học Quốc gia Lào theo Biên bản ký kết giữa hai tỉnh.

Chương trình hợp tác giáo dục và đào tạo, cụ thể là trao đổi, tiếp nhận các Lưu học sinh của hai bên, đặc biệt là hoạt động đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôm-Xay trong thời gian qua đã góp phần quan trọng nhằm thúc đẩy các hoạt động hợp tác trên lĩnh vực giáo dục - đào tạo của hai tỉnh Ninh Bình - U Đôm Xay và tiếp tục là nhân tố không thể thiếu nhằm củng cố, xây dựng, vun đắp mối quan hệ truyền thống hữu nghị tốt đẹp giữa hai Đảng, hai Nhà nước và nhân dân hai nước Việt Nam-Lào nói chung, giữa tỉnh Ninh Bình và tỉnh U-Đôm-Xay nói riêng.

Tiểu kết chương 1

Việt Nam và Lào là hai quốc gia có mối quan hệ gắn bó đặc biệt với các chương trình hợp tác toàn diện, mang lại hiệu quả thiết thực cho nhân dân 02 nước. Trong những năm qua, giáo dục và đào tạo được xem là một trong những trụ cột, nội dung chủ đạo trong quan hệ hợp tác giữa hai quốc gia. Trong thời kỳ chiến tranh trước đây, đất nước chúng ta đã xây dựng hệ thống các Trường Lào đóng ở nhiều địa phương trên cả nước nhằm giúp cho bạn đào tạo một đội ngũ cán bộ, chuyên gia tham gia trực tiếp vào sự nghiệp bảo vệ đất nước Lào. Hòa bình lập lại, Đảng, Nhà nước và nhân dân ta tiếp tục sự nghiệp cao cả giúp nước bạn đào tạo một đội ngũ nguồn nhân lực có trình độ cao phục vụ cho sự nghiệp bảo vệ, xây dựng và kiến thiết đất nước. Để hỗ trợ cho hoạt động đào tạo nguồn nhân lực cho nước bạn Lào, cũng như LHS các nước đến Việt Nam học tập, Nhà nước ta đã từng bước xây dựng và ban hành hệ thống văn bản quy phạm pháp luật tương đối đồng bộ và toàn diện, tạo ra cơ sở pháp lý vững chắc cho người nước ngoài đến học tập tại Việt Nam trong đó các bạn LHS Lào.

Cùng với các chương trình hợp tác cấp chiến lược, Nhà nước, ở cấp địa phương, nhiều địa phương trên cả nước cũng đẩy mạnh các chương trình hợp tác với các địa phương của Lào, trong đó quan hệ hợp tác giữa tỉnh Ninh Bình và tỉnh U Đôm Xay là một ví dụ. Trong quá khứ, ngay trên vùng đất Thạch Bình, huyện Nho Quan Nhà nước ta đã xây dựng trường Lào nơi đây nhằm đào tạo đội ngũ cán bộ cho nước bạn Lào. Từ năm 2009 đến nay, giữa Ninh Bình và U-Đôm-Xay đã thực hiện việc trao đổi nhiều đoàn lãnh đạo cấp cao và có các biên bản ghi nhớ giữa hai bên với nhiều nội dung trọng tâm trong đó có hợp tác về giáo dục với việc UBND tỉnh Ninh Bình giao nhiệm vụ cho Trường Đại học Hoa Lư đào tạo mỗi năm 10 LHS Lào và Trường Đại học Quốc gia Lào cấp 02 suất học bổng cho Ninh Bình là những nội dung hợp tác trọng tâm của hai tỉnh trên lĩnh vực giáo dục.

Chương 2

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC ĐÀO TẠO, QUẢN LÝ LƯU HỌC SINH LÀO TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯ

2.1. KHÁI QUÁT VỀ HOẠT ĐỘNG ĐÀO TẠO CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯ

Trường Đại học Hoa Lư được thành lập theo Quyết định số 407/QĐ-TTg ngày 09/4/2007 của Thủ tướng Chính phủ trên cơ sở nâng cấp Trường Cao đẳng sư phạm Ninh Bình, là trường đại học công lập trực thuộc UBND tỉnh Ninh Bình và chịu sự quản lý nhà nước về giáo dục của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Trước thời điểm được thành lập (tháng 04/2007), Nhà trường có 99 cán bộ, viên chức, người lao động, 582 HSSV với khối lượng các ngành đào tạo 20 ngành học, chủ yếu được tập trung tại các hệ trung cấp và cao đẳng sư phạm.

Từ khi Nhà trường được nâng cấp lên thành Trường Đại học Hoa Lư cho đến nay, xuất phát từ nhiệm vụ mở rộng quy mô các ngành nghề đào tạo, đáp ứng yêu cầu học tập của nhân dân trong và ngoài tỉnh và nhu cầu nguồn nhân lực của địa phương. Do đó, Nhà trường đã nghiên cứu xây dựng các Đề án trình Bộ Giáo dục và Đào tạo cho phép mở các mã ngành đào tạo trình độ đại học. Kết quả từ năm 2007 đến nay, Nhà trường đã triển khai xây dựng và mở mới 13 mã ngành đào tạo trình độ Đại học, nâng tổng số ngành đào tạo của Nhà trường theo danh mục mã ngành đào tạo cấp IV theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo hiện nay là 33 ngành. Các mã ngành đào tạo trình độ đại học của Nhà trường đến thời điểm hiện tại gồm có: Với hệ đào tạo sư phạm, có các ngành, Sư phạm Toán, sư phạm Vật lý, sư phạm Hóa học, sư phạm Sinh học, sư phạm Ngữ văn, sư phạm Giáo dục Mầm non, sư phạm Tiểu học, sư phạm Giáo dục chính trị. Hiện tại Nhà trường đã hoàn thành xây dựng Đề án mở mã ngành SP Khoa học tự nhiên và SP Sử -Địa trình độ đại học, trình bộ Giáo dục và Đào tạo thẩm định cấp phép.

Đối với hệ đào tạo ngoài sư phạm, Nhà trường có các ngành: Kế toán, Quản trị kinh doanh, Việt Nam học, Khoa học cây trồng và ngành Du lịch.

Cùng với việc mở rộng hệ thống ngành nghề đào tạo, các loại hình đào tạo trong Nhà trường cũng từng bước được đa dạng hóa, đáp ứng yêu cầu học tập của nhân dân, cụ thể: Bên cạnh loại hình đào tạo chính quy, Nhà trường cũng triển khai các hoạt động đào tạo theo hình thức vừa làm vừa học với nhiều phương thức đào

tạo đại học, đào tạo liên thông từ cao đẳng lên đại học, liên thông từ trung cấp lên đại học... Mặt khác, Nhà trường cũng phối hợp với nhiều trường đại học, trung tâm đào tạo có uy tín trong cả nước triển khai các hoạt động liên kết đào tạo trình độ đại học, sau đại học. Với việc đa dạng hóa các loại hình và phương thức đào tạo, đã góp phần mở rộng quy mô đào tạo, đáp ứng yêu cầu học tập đa dạng của nhân dân.

Thực hiện Nghị quyết số 29 của Trung ương Đảng về đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo, từ năm 2015 Nhà trường đã triển khai thực hiện chuyển đổi 32 chương trình đào tạo từ đào tạo theo niên chế sang đào tạo theo học chế tín chỉ; các chương trình đào tạo của Nhà trường từng bước được điều chỉnh, rà soát mang tính cập nhật, gắn với yêu cầu của chuẩn đầu ra, đáp ứng yêu cầu của xã hội và doanh nghiệp. Nhà trường cũng đã tăng cường đổi mới phương pháp, cách thức, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện.

Việc đa dạng hóa các ngành nghề, loại hình, phương thức đào tạo, gắn với đổi mới toàn diện các hoạt động dạy và học trong những năm vừa qua là cơ sở vững chắc để Nhà trường tự tin thực hiện nhiệm vụ chính trị được UBND tỉnh giao là đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đô-m-Xay, nước CHDCND Lào.

2.2. THỰC TRẠNG ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG LƯU HỌC SINH LÀO TRONG NHÀ TRƯỜNG

2.2.1. Hoạt động tiếp nhận Lưu học sinh Lào

Thực hiện Biên bản ghi nhớ giữa lãnh đạo 02 tỉnh Ninh Bình và U-Đô-m-Xay ngày 06/12/2009 về việc tỉnh Ninh Bình cam kết giúp tỉnh U-Đô-m-Xay đào tạo mỗi năm 10 LHS Lào tại trường Đại học Hoa Lư; Công văn số 127/UBND-VP9 ngày 20/10/2010 của UBND tỉnh Ninh Bình về việc giao cho Trường Đại học Hoa Lư căn cứ các quy định hiện hành của Nhà nước về đào tạo sinh viên nước ngoài, xây dựng phương án đào tạo sinh viên Lào. Ngày 01/11/2010, Trường Đại học Hoa Lư đã có Tờ trình số 404/TTr-ĐHHL về việc đề nghị Cục đào tạo với nước ngoài (Bộ Giáo dục và Đào tạo) cho phép Nhà trường triển khai thực hiện. Ngày 09/11/2010, Cục Đào tạo với nước ngoài (Bộ Giáo dục và Đào tạo) đã có văn bản Số 7491/BGDĐT-ĐTVNN cho phép Trường Đại học Hoa Lư được triển khai tiếp nhận, đào tạo sinh viên Lào. Thực hiện sự chỉ đạo của UBND tỉnh Ninh Bình, được sự đồng ý của Bộ Giáo dục và Đào tạo, từ năm 2010 đến nay, hoạt động tiếp nhận LHS Lào được Nhà trường thực hiện theo quy trình với các nội dung như sau:

Về công tác tuyển chọn các lưu học sinh: Trường Đại học Hoa Lư không tham gia vào hoạt động tuyển chọn cử Lưu học sinh Lào sang học tập tại Trường. Công tác tuyển chọn các LHS Lào được Bộ Giáo dục và Thể thao Lào, Sở Giáo dục và Thể thao thuộc tỉnh U-Đôm-Xay, căn cứ vào các điều kiện thực tế của địa phương lựa chọn các LHS Lào của tỉnh U-Đôm-Xay có đủ tiêu chuẩn, điều kiện để cử sang học tập theo các quy định hiện hành về các điều kiện tiếp nhận lưu học sinh nước ngoài của Bộ Giáo dục và Đào tạo Nhà nước Việt Nam.

Về điều kiện tiếp nhận: Điều kiện tiếp nhận LHS Lào được Nhà trường thực hiện theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo tại các văn bản: Quyết định số 33/1999/QĐ-BGDĐT, ngày 25/8/1999 về ban hành Quy chế người nước ngoài học tập tại Việt Nam; Thông tư số 03/2014/TT-2014/TT-BGDĐT ngày 25/2/2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về ban hành Quy chế người nước ngoài học tập tại Việt Nam (thay thế cho Quyết định số 33) và Thông tư số 30/TT-BGDĐT ngày 28/12/2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo (thay thế cho Thông tư số 03/2014) với các quy định cụ thể:

Đối với điều kiện về học vấn, chuyên môn: "Lưu học sinh vào học chương trình trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp, cao đẳng, đại học, thạc sĩ, tiến sĩ phải có văn bằng tốt nghiệp tối thiểu tương đương văn bằng tốt nghiệp của Việt Nam quy định tại Luật Giáo dục đối với từng cấp học và trình độ đào tạo; Lưu học sinh vào học tập tại Việt Nam phải đạt yêu cầu về trình độ tiếng Việt theo quy định đối với từng trình độ đào tạo và chương trình đào tạo...".

Đối với điều kiện về sức khỏe và tuổi: Lưu học sinh phải có đủ sức khỏe để học tập tại Việt Nam. Sau khi đến Việt Nam, lưu học sinh phải kiểm tra lại sức khỏe tại cơ sở y tế do cơ sở giáo dục hoặc cơ sở phục vụ lưu học sinh của Việt Nam chỉ định. Trường hợp mắc các bệnh xã hội, bệnh truyền nhiễm nguy hiểm theo quy định của Bộ Y tế Việt Nam hoặc không đủ sức khỏe để học tập thì lưu học sinh phải về nước. Điều kiện về tuổi đối với lưu học sinh Hiệp định thực hiện theo các Hiệp định, Thỏa thuận của Việt Nam ký kết với các nước, vùng lãnh thổ và tổ chức quốc tế. Không hạn chế tuổi đối với lưu học sinh học bổng khác và lưu học sinh tự túc..

Cùng với các quy định về học vấn, chuyên môn, sức khỏe, độ tuổi, các Lưu học sinh Lào được cử sang học tập tại Nhà trường phải có đầy đủ hồ sơ thủ tục theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam.

Về phía Nhà trường, hoạt động tiếp nhận Lưu học sinh Lào, ngoài các quy định về điều kiện học vấn, chuyên môn, sức khỏe, độ tuổi, hồ sơ theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, bản thân LHS Lào khi được cử sang Trường Đại học Hoa Lư học tập các em phải có quyết định cho phép cử đi học của Bộ Giáo dục và Thể thao Lào và Quyết định của tỉnh U-Đôm-Xay về việc cử LHS sang học tập tại trường Đại học Hoa Lư.

Về trình tự tiếp nhận: Theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Lưu học sinh vào học trình độ đại học đến nhập học tại cơ sở giáo dục của Việt Nam trước ngày 05 tháng 9 hàng năm. Thực hiện quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam, trước ngày 05/9 hàng năm, các LHS Lào được cử sang học tập tại Trường Đại học Hoa Lư sẽ được đại diện của Sở Ngoại vụ và Sở Giáo dục và Thể thao của tỉnh U-Đôm-Xay đưa sang bàn giao cho Nhà trường. Nghi thức bàn giao và tiếp nhận các Lưu học sinh Lào được thực hiện ngay khi các Lưu học sinh Lào có mặt tại Trường Đại học Hoa Lư theo Kế hoạch. Sau khi có mặt tại Trường Đại học Hoa Lư, được sự thống nhất giữa lãnh đạo Nhà trường và đại diện của tỉnh U-Đôm-Xay, với sự chứng kiến của bộ phận chức năng có liên quan, biên bản bàn giao và tiếp nhận LHS Lào được đại diện lãnh đạo của hai bên nhất trí ký kết và Nhà trường tiếp tục triển khai công đoạn tiếp theo trong hoạt động đào tạo LHS Lào.

2.2.2. Hoạt động đào tạo Lưu học sinh Lào

****Đào tạo tiếng Việt tại Trường Hữu nghị T78***

Căn cứ theo hồ sơ học tập hệ trung học phổ thông của Lưu học sinh Lào khi được cử sang học tập tại Trường Đại học Hoa Lư, môn học ngoại ngữ được các LHS Lào học tập trong chương trình trung học phổ thông theo quy định của Bộ Giáo dục và Thể thao của CHDCND Lào là môn tiếng Anh. Mặc dù trong hệ thống giáo dục phổ thông của CHDCND Lào hiện nay, Bộ Giáo dục và Thể thao nước Lào đã đưa tiếng Việt vào danh mục thuộc môn ngoại ngữ tự chọn thứ hai sau môn tiếng Anh. Tuy nhiên trên thực tế không nhiều địa phương của Lào có giáo viên giảng dạy tiếng Việt, điều này xuất phát từ điều kiện đất nước Lào còn nhiều khó khăn nên đội ngũ giáo viên được đào tạo để giảng dạy tiếng Việt là không nhiều. Mặt khác, địa bàn tỉnh U-Đôm-Xay có khoảng cách địa lý tương đối cách xa thủ đô Viêng Chăn, là tỉnh có diện tích miền núi chiếm tỉ lệ lớn. Điều đó một phần lý giải cho việc tiếng Việt được chính quyền Nhà nước Lào quan tâm đưa vào danh mục môn học tự chọn của hệ THPT, tuy nhiên chưa được các trường phổ thông của tỉnh

U-Đôm-Xay chọn lựa. Trong 80 LHS Lào được cử sang Trường Đại học Hoa Lư học tập, tính đến nay chưa có LHS nào biết giao tiếp bằng tiếng Việt.

Theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, đối với những Lưu học sinh chưa đủ trình độ tiếng Việt để theo học các chương trình đào tạo chính thức bằng tiếng Việt (Quy định tại điều 6 của Thông tư số 30/TT-BGDĐT) thì bắt buộc phải học dự bị tiếng Việt. Các cơ sở tiếp nhận đào tạo lưu học sinh phải tổ chức để lưu học sinh được học chương trình dự bị tiếng Việt hoặc gửi lưu học sinh vào học tại các cơ sở đào tạo dự bị tiếng Việt. Thời gian học dự bị tiếng Việt đối với lưu học sinh được thực hiện theo thỏa thuận ký kết giữa hợp đồng đào tạo giữa đơn vị chủ trì hoạt động đào tạo với các cơ sở giảng dạy tiếng Lào. Sau khi kết thúc khóa học dự bị, lưu học sinh phải tham dự kỳ thi kiểm tra trình độ tiếng Việt, nếu đạt yêu cầu theo quy định về khung năng lực tiếng Việt, các em sẽ được chuyển vào học chương trình chính thức; nếu không đạt yêu cầu thì phải tiếp tục học bổ sung và dự đợt kiểm tra khác đến khi đạt yêu cầu và được cấp chứng chỉ để được chuyển vào học chương trình chính thức.

Xuất phát từ thực tế trình độ tiếng Việt của các Lưu học sinh Lào được cử sang học tập tại Trường Đại học Hoa Lư và các quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo về khung trình độ tiếng Việt bắt buộc cho đối tượng là người nước ngoài học tập tại Việt Nam, Nhà trường đã triển khai giải pháp đào tạo tiếng Việt cho các Lưu học sinh Lào, cụ thể: Từ năm 2010, Trường Đại học Hoa Lư phối hợp với Trường Hữu Nghị T78- Hà Nội hỗ trợ đào tạo dự bị tiếng Việt cho các LHS Lào được cử sang học tập tại Trường. Ngày 08/11/2010, Nhà trường đã có Công văn số 481/ĐHHL về việc đề nghị Trường Hữu nghị T78 - Hà Nội hỗ trợ đào tạo tiếng Việt cho sinh viên nước CHDCND Lào với thời gian dự bị tiếng Việt của Lưu học sinh Lào tại Trường Hữu nghị T78 là 01 năm, trong đó thời gian đào tạo thực tế và thực học của các Lưu học sinh Lào tại trường Hữu Nghị T78 là 11 tháng.

Về chương trình đào tạo: Chương trình đào tạo dự bị tiếng Việt tại Trường Hữu Nghị T78 -Hà Nội cho đối tượng dự bị 01 năm trước khi bước vào bậc đại học được Trường Hữu Nghị T78 Hà Nội áp dụng theo khung năm lực 4 bậc với các nội dung và khối lượng tương đương 891 tiết thực dạy, trong đó: Bậc 1, phát âm tiếng Việt 161 tiết; bậc 2, hội thoại tiếng Việt 156 tiết; hội thoại tiếng Việt bậc 3: 148 tiết; bậc 4: tiếng Việt nâng cao và chuyên ngành: 426 tiết (Tiếng Việt nâng cao: 329 tiết; Triết học: 61 tiết; ôn hết bậc: 36 tiết).

Trong quá trình học tập dự bị tiếng Việt tại trường Hữu Nghị T78, các LHS Lào được Nhà trường bố trí học 3 buổi/ngày, cụ thể: buổi sáng là buổi học chính khóa, buổi chiều (2h-5h) và buổi tối (7h-9h) là khoảng thời gian tự học (nhưng là bắt buộc) của LHS Lào dưới sự giám sát của Nhà trường và kèm cặp trực tiếp của các giảng viên giảng dạy tiếng Việt của trường T78. Trong quá trình dự bị tiếng Việt, ngoài thời gian trên lớp, các LHS Lào được trường Hữu Nghị T78 cho tham gia nhiều mô hình trải nghiệm thú vị như tham gia câu lạc bộ tiếng Việt, mô hình vui học tiếng Việt, đôi bạn cùng tiến; các em được giao lưu văn nghệ, diễn kịch bằng tiếng Việt; đặc biệt các LHS Lào còn được tham gia trải nghiệm thực tế theo mô hình homestay (thực tế tại nhà dân) là mô hình học tập tiên tiến mục đích tạo môi trường để LHS thực hành tiếng Việt, tìm hiểu đời sống, con người và văn hóa Việt Nam, giúp các em hòa nhập vào cuộc sống cộng đồng, tạo sự tự tin trong học tập, rèn luyện. Thời gian trải nghiệm theo mô hình homestay khoảng từ 15-30 ngày tùy khóa. Bên cạnh đó các LHS còn được Trường T78 cho tham quan thực tế các di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn... nhằm phát triển đa dạng vốn kiến thức ngôn ngữ. Với chủ trương tăng cường tiếng Việt thực hành và giảm tiếng Việt hàn lâm cũng là một trong nhiều phương pháp được trường Hữu Nghị T78 áp dụng nhằm nâng cao chất lượng đào tạo tiếng Việt cho LHS Lào.

Sau khi kết thúc chương trình đào tạo tiếng Việt theo kế hoạch, LHS Lào được kiểm tra, đánh giá trình độ tiếng Việt. Đối với các LHS đạt trình độ tiếng Việt theo yêu cầu quy định, các em được nhà trường cấp giấy chứng nhận hoàn thành chương trình đào tạo tiếng Việt.

Bảng 1.1. Tổng hợp kết quả học tập tiếng Việt của Lưu học sinh Lào được Nhà trường cử đi học dự bị tiếng Việt tại trường Hữu Nghị T78 Hà Nội.

Khóa	Số lượng	Xếp loại học tập (phân theo xếp hạng)					
		Giỏi		Khá		Trung bình	
		Số lượng	%	Số lượng	%	Số lượng	%
1	10	01	10%	06	60%	03	30%
2	10	02	20%	05	10%	05	50%
3	10	01	10%	03	30%	06	60%
4	10	02	20%	02	20%	06	60%
5	10	04	40%	01	10%	05	50%

Khóa	Số lượng	Xếp loại học tập (phân theo xếp hạng)					
		Giỏi		Khá		Trung bình	
		Số lượng	%	Số lượng	%	Số lượng	%
6	10	0	0%	03	30%	07	70%
7	09	02	20%	05	50%	02	20%
Cộng	69	11	16%	25	36%	33	48%

Qua quan sát bảng tổng hợp kết quả học tập tiếng Việt của các LHS Lào được cử đi học tại trường Hữu Nghị T78 ta thấy 100% LSH Lào được Nhà trường cử đi đào tạo tiếng Việt đều hoàn thành chương trình đào tạo. Tuy nhiên kết quả học tập chưa cao. Trong số 69 LHS Lào đã tốt nghiệp, số LHS có kết quả học tập xếp loại Giỏi đạt tỉ lệ thấp nhất (16%), có khóa học không có học viên xếp loại học lực Giỏi (Khóa 6); số LHS Lào có kết quả xếp loại học lực Trung bình chiếm tỉ lệ cao nhất (48%), chiếm gần ½ tổng số Lưu học sinh Lào được Nhà trường gửi đi đào tạo tiếng Việt. Điều đó chứng tỏ mặt bằng chung về trình độ tiếng Việt của các Lưu học sinh Lào khi bước vào năm thứ nhất bậc đại học còn chưa thật sự tốt.

Cùng với kết quả tốt nghiệp của Lưu học sinh, trong quá trình học tiếng Việt tại Trường Hữu Nghị T78-Hà Nội, căn cứ kết quả bảng điểm thành phần của LHS Lào sau một năm dự bị tiếng Việt, chúng tôi nhận thấy: có từ 90% lưu học sinh Lào đạt điểm từ trung bình trở lên về môn học tiếng Việt cơ bản; tuy nhiên đối với môn Kỹ năng tiếng Việt, có khóa kết quả chưa cao, cụ thể đối với khóa lưu học sinh Lào thi tốt nghiệp tiếng Việt của năm học 2015-2016 là một ví dụ.

Bắt đầu từ năm học 2018-2019, hoạt động đào tạo dự bị tiếng Việt cho LHS Lào được chuyển từ Trường Hữu Nghị T78 về Nhà trường trực tiếp đảm nhận. Căn cứ điều kiện cụ thể, Nhà trường đã chỉ đạo khoa Xã hội-Du lịch, trực tiếp là bộ môn Ngữ văn đi tham quan học tập, trao đổi kinh nghiệm, chủ động nghiên cứu chương trình, tài liệu, tập huấn, học hỏi kinh nghiệm của một số cơ sở đào tạo dự bị tiếng Việt cho LHS Lào như trường Hữu Nghị T78 Hà Nội, Trường Đại học Hạ Long - Quảng Ninh, Trường Đại học Hùng Vương - Phú Thọ, Trường Đại học Quy Nhơn... Trên cơ sở kết quả học tập trao đổi kinh nghiệm, nghiên cứu chương trình, tài liệu của một số trường đang đào tạo dự bị tiếng Việt cho LHS Lào, khoa Xã hội-Du lịch đã tham mưu xây dựng Chương trình giảng dạy tiếng Việt Cơ sở, áp dụng giảng dạy cho LHS Lào dự bị tiếng Việt kể từ năm học 2018-2019.

Chương trình giảng dạy tiếng Việt Cơ sở với khung chương trình gồm:

Khối lượng kiến thức và thời gian thực hiện, tổng là 833 tiết (Không kể số tiết thi hết học phần và số tiết thi cuối khóa). Thời gian thực học 35 tuần. Mỗi tiết học 45 phút.

Bảng 1.2. Cấu trúc của chương trình đào tạo

TT	Tên học phần	Số tiết
1	Học phần 1: Phát âm	270
2	Học phần 2: Hội thoại cơ bản	180
3	Học phần 3: Từ loại Tiếng Việt	60
4	Học phần 4: Các kiểu câu Tiếng Việt	60
5	Học phần 5: Thực hành viết một số văn bản ứng dụng	60
6	Học phần 6: Luyện đọc, nói, viết theo chủ đề	90
7	Học phần 7: Hội thoại nâng cao	90
8	Thực tế, tham quan	15
9	Ôn tập toàn khóa	08
Tổng		833 tiết

Chương trình giảng dạy tiếng Việt cơ sở hiện đang được khoa Xã hội-Du lịch triển khai thực hiện, áp dụng và đưa vào giảng dạy cho LHS Lào khóa 8.

Hoạt động đào tạo dự bị 01 năm tiếng Việt đối với các LHS Lào là một trong những tiền đề quan trọng, trang bị cho các em vốn kiến thức tiếng Việt cơ bản, tạo cơ sở giúp cho các LHS Lào tự tin bước vào quá trình đào tạo bậc đại học 04 năm tại Trường Đại học Hoa Lư.

****Hoạt động đào tạo chuyên môn***

Ngay khi kết thúc dự bị khóa tiếng Việt 01 năm tại trường Hữu Nghị T78, các LHS Lào được Nhà trường tiếp nhận và triển khai hoạt động đào tạo theo quy định hiện hành của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Các LHS Lào được Nhà trường bố trí học các ngành đào tạo trình độ Đại học dựa trên cơ sở kế hoạch, yêu cầu của tỉnh U Đôn Xay, Bộ Giáo dục - Thể thao Lào, nguyện vọng của những LHS và tình hình tuyển sinh thực tế của Nhà trường. Từ năm 2011 đến nay, LHS Lào đã và đang theo học các ngành nghề đào tạo hiện có của nhà trường bao gồm: Đối với khối sư phạm, có các ngành SP Toán, SP Hóa, SP Văn, SP Sinh, GD Mầm non. Với các ngành ngoài sư phạm, gồm các ngành Kế toán, Quản trị kinh doanh, Việt Nam học.

Bảng 1.3. Thống kê các ngành đào tạo được LHS Lào đăng ký theo học:

TT	Ngành đào tạo	Số lượng	LHS Lào phân theo năm học				Sinh viên đã tốt nghiệp	Ghi chú
			Năm nhất	Năm thứ 2	Năm thứ 3	Năm thứ 4		
1	Ngành sư phạm Toán	03	-	-	-	-	03	
2	Ngành sư phạm Sinh	04	-	-	-	01	03	
3	Ngành sư phạm Hóa	02	-	-	-	-	02	
4	Ngành sư phạm Văn	09	-	-	01	03	05	
5	Ngành GD Mầm non	01	-	-	-	01	-	
6	Ngành Kế toán	28	03	-	05	05	15	
7	Ngành Quản trị kinh doanh	16	05	07	04	-	-	
8	Ngành Việt Nam học	06	01	03	-	-	02	
	Cộng	69	09	10	10	10	30	

Qua bảng dữ liệu thống kê được đề cập ở bảng trên ta thấy các LHS Lào đăng ký học tập tại 08/12 mã ngành đào tạo đại học, tỉ lệ 66.6% mã ngành hiện có của Trường. Tuy nhiên, nếu so sánh mối tương quan lượng sinh viên đăng ký theo học giữa các khối ngành học, con số này là không đồng đều, thậm chí có sự chênh lệch, độ vênh giữa khối ngành đào tạo sư phạm và khối ngành đào tạo ngoài sư phạm, cụ thể: Khối ngành đào tạo sư phạm, số lượng LHS đăng ký theo học là 19 trên tổng số 69 LHS (chiếm tỉ lệ 19%); trong đó ngành SP Văn là ngành học được LHS đăng ký đông nhất của khối sư phạm với 9/19 LHS đăng ký (tỉ lệ 47.3%); tính trên tổng quy mô LHS hiện có là 9/69, chiếm tỉ lệ 13,4%. Giáo dục Mầm non là ngành học được đăng ký ít nhất, 01/19 LHS (5.2% khối ngành sư phạm), tính trên tổng quy mô LHS hiện có là 01/69 (chiếm tỉ lệ 1.4%).

Đối với khối ngành ngoài sư phạm, gồm các ngành Kế toán, Quản trị kinh doanh và ngành Việt Nam học, đây là khối ngành học được các LHS đăng ký theo học đông hơn so với khối sư phạm, 50/69 LHS, chiếm tỉ lệ 72.46% LHS Lào đang

theo học tại trường, trong đó ngành đào tạo có số lượng người học đăng ký theo học đông nhất là ngành Kế toán 28/50 LHS (tỉ lệ 56% LHS khối ngành ngoài sư phạm), 28/69 LHS, tỉ lệ 41% tổng quy mô LHS Lào đang theo học. Tiếp theo ngành Kế toán, Quản trị kinh doanh là ngành học được LHS đăng ký đông thứ 2 với 16/50 LHS Lào của khối ngoài sư phạm (32%), 16/69 tổng quy mô (23,1%).

Qua bảng thống kê các ngành đào tạo LHS đăng ký theo học ta thấy rằng: số lượng LHS Lào đăng ký học các ngành đào tạo là không đồng đều, đông ở khối ngoài sư phạm, tập trung tại 02 ngành Kế toán và Quản trị kinh doanh; ít hơn ở khối ngành đào tạo sư phạm. Mặc dù vậy ta cũng có thể nhận thấy rằng các LHS cũng không có nhiều chọn lựa các ngành học cho bản thân vì hệ thống các ngành nghề đào tạo của Nhà trường đến thời điểm hiện tại là chưa thực sự đa dạng và phong phú, tác động trực tiếp đến xu hướng lựa chọn ngành nghề của các LHS.

Việc tổ chức đào tạo chuyên môn cho LHS Lào được Nhà trường thực hiện nghiêm túc theo đúng quy chế của Bộ Giáo dục - Đào tạo và nội dung, chương trình, kế hoạch đào tạo đề ra. Ngay khi kết thúc khóa dự bị 01 năm tiếng Việt, LHS Lào được đăng ký ngành đào tạo theo nguyện vọng và thực tế Nhà trường.

Trong quá trình tổ chức các hoạt động đào tạo chuyên ngành, bên cạnh việc áp dụng thống nhất một khung chương trình đào tạo chung đối với mỗi ngành, hệ đào tạo, để giúp LHS Lào có thể học tập tốt khối lượng chương trình của ngành đăng ký, giúp các em khắc phục một phần rào cản về mặt ngôn ngữ, tiếp cận, nắm bắt, lĩnh hội nội dung kiến thức đảm bảo hiệu quả, theo kịp các bạn sinh viên Việt Nam thì mỗi một đơn vị chuyên môn có LHS Lào đăng ký theo học cũng đã triển khai nhiều giải pháp thiết thực nhằm mục đích nâng cao hiệu quả chất lượng học tập cho LHS Lào đối với mỗi ngành học khác nhau, cụ thể:

Đối với LHS Lào đăng ký theo học các ngành đào tạo của khoa Kinh tế Kỹ thuật (ngành Kế toán và ngành Quản trị kinh doanh) đây là khoa đào tạo có LHS Lào đăng ký theo học có số lượng đông nhất 44/69 LHS, tỉ lệ 64% tổng quy mô đào tạo LHS của toàn trường. Nhận thức rất rõ điểm yếu lớn nhất của các LHS Lào trong quá trình học tập là rào cản ngôn ngữ với nền tảng tiếng Việt buổi đầu còn có những hạn chế nhất định. Do vậy, trên cơ sở nội dung chương trình, kế hoạch đào tạo được Nhà trường ban hành, Khoa Kinh tế - Kỹ thuật đã chủ động triển khai nhiều giải pháp thiết thực cụ thể nhằm triển khai kế hoạch giảng dạy vừa đảm bảo mặt bằng kiến thức chung cho sinh viên ngành đào tạo, nhưng mặt khác Khoa cũng có những

giải pháp mang tính đặc thù hướng đến việc giúp đỡ cải thiện khả năng nhận thức của LHS Lào được tốt hơn, cụ thể:

Về nội dung chương trình, khoa đã chủ động đề xuất việc dạy và học tiếng Việt chuyên ngành thay cho hoạt động dạy và học tiếng Anh chuyên ngành như sinh viên Việt Nam; khoa cũng đã chủ động đề xuất tăng khối lượng tín chỉ thực hành môn tiếng Việt chuyên ngành giúp LHS Lào tăng cường Kỹ năng nói nhằm lĩnh hội, nắm bắt kiến thức chuyên môn được dễ dàng và thuận lợi.

Về phương pháp giảng dạy: Khoa đã chỉ đạo giảng viên của đơn vị được phân công phụ trách giảng dạy những lớp có LHS Lào đang theo học thống nhất một số phương pháp giảng dạy áp dụng cho các LHS Lào, cụ thể: yêu cầu giảng viên chủ động dạy chậm với tốc độ giảng bài hợp lý, phù hợp với năng lực tư duy tiếng Việt của LHS với mục đích để các LHS Lào từng bước tiếp cận, nắm bắt, xử lý vấn đề. Mặt khác, trong quá trình triển khai nội dung chương trình, để giúp LHS Lào học các ngành Kinh tế và Quản trị kinh doanh nắm vững các nội dung bài giảng, khoa đã chỉ đạo giảng viên các bộ môn chuyên ngành tăng cường hoạt động rèn làm bài tập, tổ chức các hoạt động đóng vai trong các tình huống quản trị khác nhau (áp dụng cho sinh viên ngành Quản trị kinh doanh); khoa cũng đã chủ động hướng dẫn, định hướng các LHS Lào khóa trước có năng lực học tập tốt kèm cặp các em khóa sau; triển khai tổ chức học nhóm giữa sinh viên Việt và LHS Lào. Trong quá trình triển khai các hoạt động thực tập và rèn nghề, các LHS Lào được Khoa cử một nhóm sinh viên Việt cùng hỗ trợ, giúp đỡ, đồng thời có sự theo dõi, đôn đốc, nắm bắt sát sao của giảng viên hướng dẫn trong quá trình các em tham gia các hoạt động rèn nghề.

Với các LHS Lào học tập tại khoa Xã hội-Du lịch, là đơn vị có LHS Lào đăng ký theo học các ngành đào tạo được khoa quản lý đông thứ 2 sau khoa Kinh tế - Kỹ thuật, với 15/69 LHS Lào theo học, trong đó ngành sư phạm Ngữ văn có 9 LHS và ngành Việt Nam học có 06 LHS. Để giúp LHS Lào theo học các ngành SP Ngữ văn và ngành Việt Nam học có được kết quả học tập tốt trong việc tiếp cận với các kiến thức chuyên ngành, cũng như hỗ trợ các em vượt qua những khó khăn về ngôn ngữ buổi ban đầu, khoa cũng đã chủ động triển khai nhiều phương pháp dạy và học tích cực áp dụng cho các LHS Lào, cụ thể: Khoa đã chỉ đạo các bộ môn và giảng viên tham gia giảng dạy các lớp có LHS Lào theo học tăng cường kiểm soát phần tự học của LHS; tăng cường các dạng bài tập, chủ động giao bài tập về nhà

cho các em, kiểm tra kết quả lao động của LHS thông qua kết quả trình chiếu. Cũng thông qua kênh sinh viên, khoa đã chủ động bố trí các bạn sinh viên có năng lực học tập tốt giúp đỡ kèm thêm các bạn LHS Lào trong quá trình học tập tại lớp. Trong quá trình giảng dạy, giữa giảng viên và các LHS Lào cũng thường xuyên tăng cường các hoạt động tương tác, trên cơ sở đó giảng viên sẽ trao đổi và tham vấn, giúp cho các LHS Lào có được các phương pháp học tập thích hợp; có cách thức để lĩnh hội nội dung bài giảng cũng như tiếp cận nguồn tài liệu tham khảo hữu ích, hỗ trợ thiết thực cho các em trong quá trình học tập.

Bảng 1.4. Thống kê kết quả học tập của LHS Lào

TT	Khóa học	Số lượng LHS/ khóa	Kết quả học tập của LHS Lào									Ghi chú
			Xuất sắc	Giỏi (%)			Khá(%)		Trung bình Khá		Trung bình (%)	
1	Khóa 1 (2011-2015)	10	-	-	-	01	10%	07	70%	02	20%	Đã TN
2	Khóa 2 (2013-2017)	10	-	-	-	-	-	09	90%	01	10%	Đã TN
3	Khóa 3 (2014-2018)	10	-	-	-	-	-	10	100%	-	-	Đã TN
4	Khóa 4 (2015-2019)	10	-	-	-	02	20%	07	70%	01	10%	TB chung 7 kỳ
5	Khóa 5 (2016-2020)	10	-	-	-	02	20%	07	70%	01	10%	TB chung 5 kỳ
6	Khóa 6 (2017-2021)	10	-	-	-	-	-	06	60%	04	40%	TB chung 4 kỳ
7	Khóa 7 (2018-2022)	09	-	-	-			04	50%	05	50%	

Quan sát bảng thống kê kết quả học tập của LHS Lào trong thời gian qua chúng ta thấy thành tích học tập của LHS Lào kết quả không thật sự cao, cụ thể: Trong 03 khóa LHS Lào tốt nghiệp ra trường chỉ duy nhất 01 LHS có kết quả học lực đạt loại Khá; 26/30 (86.6%) LHS có kết quả tốt nghiệp hạng Trung bình khá và 03/30 LHS tốt nghiệp hạng Trung bình. Đối với 02 khóa kế tiếp (khóa 4, khóa 5), thành tích học tập của các LHS Lào từng bước được cải thiện với 04 LHS có kết quả học tập xếp loại Khá (chiếm tỷ lệ 20%); các LHS còn lại có học lực Trung bình

khá và Trung bình. Tuy nhiên đến các khóa 6 và 7, có 100% LHS Lào chỉ đạt học lực Trung bình khá và Trung bình, không có LHS xếp loại Khá. Như vậy, không chỉ thiếu vắng các LHS có học lực loại Giỏi hoặc xuất sắc, tỷ lệ LHS Lào có thành tích học tập đạt loại Khá trong học tập cũng giảm sút theo tỷ lệ. Phần lớn kết quả học tập của các em chỉ dừng ở mức Trung bình khá hoặc Trung bình, điều này cũng phần nào phản ánh thực trạng chất lượng thực tế của LHS Lào hiện nay, đó là đa số các LHS Lào được cử đi học tập ở nước ta chỉ đạt trình độ Trung bình, khá, giỏi rất ít. Đặc biệt, LHS theo diện học bổng, cán bộ đi học và không qua thi tuyển chọn ở Lào còn nhiều hạn chế kiến thức phổ thông và tiếng Việt. Qua phỏng vấn, nhiều LHS Lào cho biết khả năng tiếng Việt còn yếu, nhất là tiếng Việt khi vào học chuyên ngành. Một số thẳng thắn nhìn nhận chỉ hiểu được một số từ khi nghe giảng bài. Trong quá trình học tập trên lớp nhiều em không nghe kịp, không ghi kịp nên phải mượn vở của bạn để ghi lại. Có thể nói trở ngại về tiếng Việt là một trong những nhân tố gây ảnh hưởng rất lớn đến tiến độ và chất lượng học tập của LHS Lào.

Ở một khía cạnh khác, ngoài nhân tố về chuyên môn, dưới góc độ quản lý hoạt động đào tạo LHS Lào của Nhà trường thời gian qua chưa thực sự phát huy hết hiệu quả. Qua kết quả tìm hiểu tại một số cơ sở có diễn ra hoạt động đào tạo LHS Lào chúng tôi nhận thấy có nhiều mô hình được các Nhà trường áp dụng nhằm nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào, trong đó phổ biến là mô hình thành lập câu lạc bộ tiếng Việt, diễn đàn nói tiếng Việt cho LHS Lào, mô hình đôi bạn cùng tiến, mô hình homestay (ở nhà dân), mô hình thực địa tham quan, dã ngoại... nhưng ở Trường Đại học Hoa Lư, những mô hình như trên là rất ít, hoặc thiếu vắng, nếu có thì cũng hời hợt, không được nhân rộng và càng chưa trở thành mô hình nổi bật, thu hút các LHS Lào tham gia.

Mặt khác, hiện nay trong hoạt động đào tạo LHS Lào của Nhà trường các giải pháp cụ thể trong thời gian vừa qua nhằm thúc đẩy, nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào chưa đáp ứng được yêu cầu đặt ra và hiệu quả thu được chưa cao.

Do đó, trong thời gian tới đây các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào phải được xem là một trong những nhiệm vụ chính trị trọng tâm, nhất quán và xuyên suốt của Nhà trường.

2.2.3. Hoạt động kiểm tra, đánh giá Lưu học sinh Lào

**** Trong kiểm tra đánh giá, kết quả học tập của LHS Lào***

Trong lý luận dạy học, kiểm tra, đánh giá là công đoạn quyết định chất lượng của quá trình dạy học. Kiểm tra đánh giá giúp cho, giảng viên trực tiếp giảng dạy biết được hiệu quả chất lượng giảng dạy, điều chỉnh nội dung và phương pháp dạy học, giúp người học biết được chất lượng học tập, điều chỉnh phương pháp, giúp cho các nhà quản lý giáo dục ra quyết định về kết quả học tập của người học, điều chỉnh chương trình đào tạo và tổ chức dạy học một cách hiệu quả nhất.

Đối với Nhà trường, hoạt động kiểm tra, đánh giá kiến thức và Kỹ năng đối với sinh viên trong quá trình đào tạo cũng như với LHS Lào đang học tập hiện nay có vai trò rất quan trọng, vừa giữ vai trò động lực thúc đẩy quá trình dạy học, giúp giảng viên điều chỉnh phương pháp giảng dạy phù hợp với yêu cầu thực tiễn đặt ra. Trên thực tế hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập đối với người học hiện nay và với LHS Lào các khóa đều được Nhà trường áp dụng thống nhất một cách thức kiểm tra, đánh giá chung; về cơ bản không có sự khác biệt giữa các sinh viên Việt Nam và LHS Lào trong kiểm tra, đánh giá, cụ thể:

Về hình thức, thời lượng, thời gian: việc đánh giá năng lực nhận thức của người học nói chung và các LHS Lào về cơ bản được Nhà trường thực hiện dưới dạng đánh giá học phần thông qua các bài kiểm tra và bài thi cuối kỳ, cụ thể là qua các điểm số chuyên cần, bài kiểm tra thường xuyên, bài kiểm tra giữa kỳ và bài thi kết thúc học phần. Về thời lượng, thời gian: mỗi học phần có từ 02 đến 05 tín chỉ, theo quy định mỗi tín chỉ có một bài kiểm tra, kết thúc học phần có một bài thi. Kết quả các bài kiểm tra thường xuyên và giữa kỳ tính 30%, điểm kết thúc học phần tính 70% số điểm. Đối với riêng bài thi kết thúc học phần, có nhiều hình thức đánh giá được giảng viên áp dụng cho người học và LHS Lào trong đó phổ biến nhất là các dạng bài thi dưới hình thức tự luận, bên cạnh đó một số bài thi kết thúc học phần được các khoa, bộ môn áp dụng là thi trắc nghiệm hoặc thi vấn đáp.

Đối với các LHS Lào được triển khai đào tạo theo niên chế, bên cạnh hình thức kiểm tra thường xuyên, giữa kỳ, kết thúc học phần để đánh giá năng lực người học, các em còn được đánh giá năng lực qua hoạt động thực tập sư phạm (đối với LHS khối sư phạm) và thực tập nghề (đối với khối ngoài sư phạm). Để được công nhận tốt nghiệp, các LHS Lào phải thực hiện bài thi tốt nghiệp cuối khóa hoặc hoàn thành khóa luận tốt nghiệp. Điều kiện về xét tốt nghiệp và công nhận tốt nghiệp của sinh viên Nhà trường được đào tạo theo niên chế cũng được áp dụng đối với LHS Lào, về cơ bản không có sự khác biệt. Với các LHS Lào được đào tạo theo học chế

tín chỉ, các em sẽ không phải trải qua kỳ thi tốt nghiệp cuối khóa như cách đào tạo theo niên chế, mà áp dụng theo quy chế đào tạo tín chỉ hiện hành.

Với cách thức Nhà trường áp dụng trong kiểm tra, đánh giá, về cơ bản không có sự khác biệt giữa đối tượng người học là sinh viên Việt Nam hoặc LHS Lào. Việc áp dụng cùng một thước đo trong đánh giá năng lực người học nói chung và LHS Lào nói riêng đã khẳng định sự bình đẳng trong hoạt động đào tạo của Nhà trường đối với người học là như nhau, không kể đó là LHS nước ngoài. Với quan điểm đó sẽ từng bước giúp cho LHS Lào từng bước điều chỉnh hành vi, phấn đấu nỗ lực hơn trong quá trình học tập của mình.

Mặc dù vậy, tuy không tổ chức những hình thức kiểm tra, đánh giá riêng để kiểm tra năng lực tư duy, khả năng nhận thức của LHS Lào, nhưng có một thực tế trong kiểm tra, đánh giá LHS Lào thời gian qua các bộ phận chuyên môn vẫn có những ưu ái, quan tâm với tâm lý các em là những LHS Lào được cử đi đào tạo theo diện hiệp định, hoạt động đào tạo vừa là nhiệm vụ chính trị nhưng cũng là liên quan đến công tác đối ngoại của Nhà trường và của tỉnh. Mặt khác, xuất phát từ việc ở một góc độ nào đó năng lực nhận thức của LHS Lào còn thua kém các bạn sinh viên Việt Nam. Việc hạn chế về mặt ngôn ngữ, vốn kiến thức tiếng Việt đặc biệt là tiếng Việt chuyên ngành đã khiến LHS Lào nắm bắt và giải quyết các vấn đề đặt ra trong hoạt động kiểm tra, đánh giá của Nhà trường còn gặp nhiều khó khăn. Việc mềm dẻo và linh động trong kiểm tra, đánh giá năng lực nhận thức của LHS Lào trong thời gian qua là một thực tế tồn tại trong hoạt động đào tạo LHS Lào tại Nhà trường ta hiện nay.

Ở một góc độ khác, cách thức kiểm tra, đánh giá đối với người học trong đó có LHS Lào của Nhà trường trong thời gian qua chậm được đổi mới cũng là một trong các nguyên nhân dẫn đến kết quả học tập của LHS Lào chưa cao. Cụ thể: Về hình thức kiểm tra, đánh giá Nhà trường áp dụng hiện nay phổ biến là áp dụng hình thức tự luận. Đối với dạng đề thi tự luận, cấu trúc yêu cầu người học tự viết câu trả lời trong một khoảng thời gian nhất định có thể từ 60 phút đến 120 phút hoặc nhiều hơn tương ứng từ 2-5 tín chỉ. Hình thức thi tự luận dễ sử dụng, thuận tiện trong cả ra đề coi thi và chấm thi. Tuy nhiên hạn chế của hình thức này là nếu đề thi và đáp án không phát huy được sự sáng tạo của người học thì rất khó để đánh giá khả năng giải quyết vấn đề của người học và tính phân loại không được đảm bảo. Hình thức thi tự luận cũng khiến cho sinh viên mang tâm lý học tủ, học lệch, thậm chí là vi

phạm quy chế, quay cóp trong quá trình làm bài và điều này cũng đã xuất hiện trong kiểm tra, đánh giá LHS Lào. Một số đơn vị chọn hình thức thi vấn đáp cho người học, nhưng không nhiều. Đây là hình thức thi phát huy được óc sáng tạo và khả năng tư duy của người học nhưng thời lượng và kiến thức kiểm tra cho sinh viên chỉ khoảng 05-10 phút, do đó giảng viên chỉ có thể kiểm tra được một lượng kiến thức rất nhỏ. Nếu câu hỏi không đúng chất lượng, không có độ phân hóa thì cũng đơn thuần là kiểm tra trí nhớ, trong khi đó với đối tượng là các LHS, cách thức, kiểm tra đánh giá nêu trên cũng chưa phát huy hết được tính sáng tạo của người học.

Do vậy, để phát huy được hiệu quả, nâng cao chất lượng trong hoạt động đào tạo của LHS Lào của Nhà trường hiện nay, một trong những giải pháp mà các cấp quản lý phải tính đến là việc phải đổi mới hoạt động kiểm tra, đánh giá LHS Lào cho phù hợp với thực tế yêu cầu đặt ra.

**** Trong đánh giá kết quả rèn luyện của LHS Lào***

Hoạt động đánh giá kết quả rèn luyện của người học cùng với đào tạo là một trong hai nội dung góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục đào tạo con người phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khỏe, thẩm mỹ và nghề nghiệp, trung thành với lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Đối với Trường Đại học Hoa Lư, việc triển khai đánh giá kết quả rèn luyện của người học nói chung (hệ đại học chính quy) và hoạt động rèn luyện của LHS Lào luôn được Nhà trường triển khai thực hiện nghiêm túc. Trước năm 2016, hoạt động đánh giá kết quả rèn luyện của sinh viên và LHS Lào được Nhà trường áp dụng theo Quy chế Đánh giá kết quả rèn luyện của học sinh, sinh viên các cơ sở giáo dục đại học và trường trung cấp chuyên nghiệp hệ chính quy (Ban hành kèm theo Quyết định số 60/2007/QĐ-BGDĐT ngày 16/10/2007 của Bộ Trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo). Từ năm 2016 đến nay, hoạt động đánh giá kết quả rèn luyện của LHS Lào và sinh viên đại học hệ chính quy được Nhà trường áp dụng theo nội dung quy định tại Thông tư số 16/2015/TT-BGDĐT ngày 12/8/2015 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo. Nhằm cụ thể hóa các văn bản quy phạm pháp luật của Bộ Giáo dục và Đào tạo về đánh giá kết quả rèn luyện của sinh viên hệ chính quy, Nhà trường đã ban hành Quy định về đánh giá kết quả rèn luyện của sinh viên đại học hệ chính quy Trường Đại học Hoa Lư (Ban hành kèm theo Quyết định số 736/QĐ-ĐHHL ngày 29/12/2015 của Hiệu trưởng Trường Đại học Hoa Lư).

Nội dung đánh giá kết quả rèn luyện của người học và LHS Lào được thực hiện dựa trên các tiêu chí cơ bản: Ý thức tham gia học tập; ý thức chấp hành nội quy, quy chế, quy định trong Nhà trường; ý thức tham gia các hoạt động chính trị, xã hội, văn hóa, văn nghệ, thể thao, phòng chống tội phạm và các tệ nạn xã hội; phẩm chất công dân trong quan hệ cộng đồng; ý thức và kết quả khi tham gia công tác cán bộ lớp, các đoàn thể, tổ chức khác trong Nhà trường hoặc người học đạt được thành tích đặc biệt trong học tập, rèn luyện...

Về quy trình đánh giá: Việc thực hiện đánh giá kết quả rèn luyện của LHS Lào cũng giống như việc đánh giá kết quả rèn luyện của sinh viên đại học hệ chính quy của Nhà trường, được triển khai thực hiện theo một quy trình chặt chẽ từ cấp khoa đến cấp trường. Đối với cấp khoa, Hội đồng cấp khoa là bộ phận giúp việc cho Trường khoa đánh giá kết quả rèn luyện của từng sinh viên. Trường khoa là người xem xét và xác nhận cuối cùng về kết quả rèn luyện của LHS sau khi có sự tham mưu của Hội đồng cấp khoa và tham vấn của các trợ lý sinh viên, cố vấn học tập, giáo vụ khoa, Đoàn Thanh niên, Hội sinh viên của khoa.

Đối với cấp trường, Hiệu trưởng là người xem xét quyết định cuối cùng kết quả rèn luyện của LHS Lào sau khi đã thông qua Hội đồng cấp trường với đầy đủ các thành phần gồm: Đại diện Ban Giám hiệu, các Trường khoa, Trưởng phòng Công tác sinh viên, đại diện các khoa, phòng, ban có liên quan...

Công tác đánh giá kết quả rèn luyện của LHS Lào và sinh viên Việt Nam được thực hiện dân chủ khách quan, đúng quy định. Kết quả rèn luyện của sinh viên sau khi được đánh giá được thông báo công khai đến các lớp sinh viên.

Bảng 1.5. Kết quả rèn luyện của LHS Lào

TT	Khóa học	Số lượng LHS/ khóa	Kết quả xếp loại rèn luyện của LHS Lào								Ghi chú
			Xuất sắc	Tốt (%)		Khá(%)		Trung bình	Yếu	Kém	
1	Khóa 1 (2011-2015)	10	0	08	80%	02	20%	0	0	0	Toàn khóa
2	Khóa 2 (2013-2017)	10	0	10	100%	0	0%	0	0	0	Toàn khóa
3	Khóa 3 (2014-2018)	10	0	02	20%	08	80%	0	0	0	Toàn khóa

TT	Khóa học	Số lượng LHS/ khóa	Kết quả xếp loại rèn luyện của LHS Lào								Ghi chú
			Xuất sắc	Tốt (%)		Khá(%)		Trung bình	Yếu	Kém	
4	Khóa 4 (2015-2019)	10	0	04	40%	06	60%	0	0	0	Đánh giá 7 kỳ
5	Khóa 5 (2016-2020)	10	0	05	50%	05	50%	0	0	0	Đánh giá 5 kỳ
6	Khóa 6 (2017-2021)	10	0	0	0%	10	100%	0	0	0	Đánh giá 3 kỳ
7	Khóa 7 (2018-2022)	09	0	01	11%	08	89%	0	0	0	Đánh giá 1 kỳ

Qua quan sát bảng thống kê kết quả rèn luyện của LHS Lào đã và đang học tập tại trường từ khóa 1 đến khóa 7, ta có thể rút ra một số nhận xét như sau:

Trong 6 mức độ được sử dụng phân loại, đánh giá, kết quả rèn luyện của sinh viên đại học hệ chính quy, kết quả xếp loại rèn luyện của LHS Lào được tập trung chủ yếu ở 02 mức độ đánh giá, cụ thể là mức 2 (Tốt) và mức 3 (Khá). Nếu dựa trên kết quả xếp loại của tổng số 69 LHS Lào (03 khóa đã ra trường và 04 khóa đang học tập), ta nhận thấy số LHS Lào có kết quả xếp loại rèn luyện loại Tốt đạt 22/69 LHS (tỉ lệ 32%); số LHS Lào có kết quả rèn luyện xếp loại Khá là 47/69 em (tỉ lệ 68%). Quan sát bảng kết quả trên, chúng tôi cũng nhận thấy không có LHS Lào có kết quả rèn luyện xếp loại Xuất sắc, hoặc từ hạng Trung bình trở xuống. Tuy nhiên, phân tích các thông số và so sánh kết quả rèn luyện của 03 khóa LHS Lào đã ra trường và 04 khóa đang học tập tại trường, số LHS Lào đã ra trường có kết quả rèn luyện xếp loại Tốt là 20/30 LHS (tỉ lệ 66.6%), xếp loại Khá 10/30 LHS (tỉ lệ 33.4%). Trong khi đó kết quả xếp loại rèn luyện của 4 khóa LHS Lào đang học tập lần lượt, loại Tốt là 10/39 (tỷ lệ 25.6%) và loại Khá là 29/39 (74.35%). So sánh tương quan kết quả rèn luyện của nhóm LHS Lào đã ra trường và nhóm đang học ta nhận thấy nhóm LHS Lào đã ra trường có kết quả rèn luyện cao hơn và được đánh giá tốt hơn nhóm LHS Lào đang học hiện nay. Kết quả rèn luyện của những sinh viên đang học so với nhóm ra trường rõ ràng kết quả rèn luyện đang tịnh tiến theo chiều hướng đi xuống, thậm chí hi hữu 10 LHS Lào khóa 6 (khóa học 2017-2021), qua 03 kỳ đánh giá xếp loại rèn luyện, 100% LHS Lào đều xếp loại Khá, không có LHS Lào nào có kết quả xếp loại đạt loại Tốt trở lên. Tuy là mức khá, nhưng 100%

là là con số nói lên kết quả rèn luyện của các em đang tịnh tiến theo chiều hướng đi xuống. Lý giải về nguyên nhân kết quả rèn luyện đi xuống của LHS Lào, có ý kiến cho rằng với các khóa đầu tiên, LHS Lào được cử đi học phần nhiều là những cán bộ của cơ quan đơn vị của tỉnh U Đôm Xay, nên ý thức rèn luyện của các khóa đầu là tốt hơn. Đối với các khóa sau, phần nhiều là các học sinh mới tốt nghiệp bậc phổ thông của Lào, do đó ý thức tu dưỡng, rèn luyện không bằng các khóa đầu tiên.

Mặt khác, việc triển khai đánh giá kết quả rèn luyện đối với LHS Lào được Hội đồng cấp khoa và Hội đồng cấp trường thực hiện theo một quy trình chặt chẽ, công tâm và khách quan, đảm bảo đúng quy định của pháp luật. Tuy nhiên trong quá trình thực hiện đề tài Nhóm tác giả cũng nhận thấy: trong quá trình đánh giá kết quả rèn luyện của LHS Lào, ngay từ Hội đồng cấp Khoa còn chưa có sự tham vấn thực sự đầy đủ giữa các bên liên quan, hoặc chưa có sự phối hợp một cách chặt chẽ, đồng bộ giữa các bộ phận nếu xét căn cứ nội dung và tiêu chí đánh giá, cụ thể: Nếu lấy tiêu chí "Ý thức chấp hành nội quy, quy chế, quy định trong Nhà trường; ý thức tham gia các hoạt động chính trị, xã hội, văn hóa, văn nghệ, thể thao, phòng chống tội phạm và các tệ nạn xã hội; Phẩm chất công dân trong quan hệ cộng đồng ..." được quy định tại Chương 1, Điều 3 Quy định về đánh giá kết quả rèn luyện của sinh viên đại học hệ chính quy Trường Đại học Hoa Lư, các bên liên quan đến hoạt động quản lý LHS Lào phải được tham vấn cho ý kiến về hoạt động rèn luyện của LHS Lào trước khi hội đồng xét kết quả rèn luyện cấp khoa đưa ra quyết định cuối cùng để trình lên Hội đồng cấp trường, cụ thể: Phòng Tổ chức-Tổng hợp, đơn vị quản lý về hồ sơ, thủ tục, hộ chiếu, visa; Ban Quản lý Ký túc xá, đơn vị quản lý trực các hoạt động nội trú của LHS Lào, theo dõi việc chấp hành ý thức pháp luật của LHS ngoài giờ lên lớp; Phòng Hành chính-Quản trị, đơn vị quản lý trực tiếp về cơ sở vật chất, nội quy ra, vào Nhà trường ngoài giờ hành chính... Tuy nhiên, các nội dung về quản lý LHS Lào được các đơn vị chức năng tiến hành vẫn chưa trở thành dữ liệu, kênh tham khảo cho 02 cấp Hội đồng khi đánh giá kết quả rèn luyện của LHS Lào.

Điều đó cũng cho thấy trong hoạt động đánh giá kết quả rèn luyện của LHS Lào hiện nay, mặc dù các tiêu chuẩn, tiêu chí và nội dung đánh giá các em được Nhà trường cụ thể hóa thành nội quy, quy chế là tương đối đầy đủ theo đúng hướng dẫn quy định của hệ thống văn bản quy phạm pháp luật do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành. Tuy nhiên quy trình, cách thức tiến hành đánh giá vẫn còn có điểm chưa

chặt chẽ nêu căn cứ tình hình thực tế công tác đánh giá kết quả rèn luyện của LHS Lào trong Nhà trường thời gian vừa qua. Do đó, để nâng cao ý thức chấp hành pháp luật, nội quy quy chế Nhà trường, giúp các LHS Lào có kết quả rèn luyện ngày một tốt hơn thì việc siết chặt hoạt động đánh giá kết quả rèn luyện, tránh đánh giá hời hợt qua loa cũng là một biện pháp nhằm nâng cao chất lượng rèn luyện của các em.

2.2.4. Hoạt động tự học của Lưu học sinh Lào

Ngày nay khi khoa học, công nghệ phát triển mạnh, thông tin bùng nổ, internet dần trở thành kho tàng tri thức khổng lồ thì những kiến thức trong nhà trường các em được lĩnh hội, tiếp thu trong mỗi giờ lên lớp của giảng viên chỉ là kiến thức mang tính định hướng làm nền tảng để trên cơ sở đó người học vươn ra tiếp thu, cập nhật kiến thức trong gia đình và ngoài xã hội và trên thế giới. Vấn đề tự học lúc này trở thành con đường cơ bản để nâng cao trình độ hiểu biết cho bản thân người học. Đối với lý luận giáo dục và nhiều chuyên ngành khác, hoạt động tự học có một ý nghĩa hết sức quan trọng đối với người học; là một trong những nhân tố quyết định chất lượng và hiệu quả của hoạt động học tập ở người học. Để hoàn thành tốt chương trình học bậc Đại học, cũng là để chuẩn bị cho mình một hành trang tốt khi bước vào cuộc đời, mỗi một sinh viên đặc biệt là các em LHS Lào cần xây dựng cho mình kế hoạch học tập khoa học và sáng tạo phù hợp với năng lực, trên cơ sở đó cải thiện năng lực, thành tích học tập bản thân.

Dưới góc độ biện chứng của lý luận giáo dục, chúng ta nhận thấy rằng: Trong hoạt động đào tạo của Nhà trường, hiệu quả của quá trình dạy học chính là sự tương tác của tư duy, hành động, lời nói giữa giảng viên và người học. Tuy nhiên, quá trình dạy học thành công của giảng viên có quan hệ biện chứng với quá trình tự học của sinh viên, do vậy, không thể bỏ qua vấn đề tự học của sinh viên. Sự tương tác bằng ngôn ngữ giữa giảng viên và sinh viên giúp củng cố và phát triển tư duy của người học, đồng thời cho phép các em nhận thức rõ ràng về thế giới xung quanh và nhận ra mình đang ở đâu trong thế giới đó. Tuy nhiên, phát triển tư duy chỉ với hệ thống giao tiếp không là chưa đủ mà cần phải có hoạt động tự học của sinh viên. Hoạt động tự học được thể hiện ở sự nỗ lực của sinh viên nhằm làm chủ kiến thức, Kỹ năng, kỹ xảo, tạo điều kiện cho sự phát triển nhận thức và trí tuệ.

Nội dung của hoạt động tự học rất phong phú và đa dạng, bao gồm những công việc học tập do cá nhân và có khi do tập thể sinh viên tiến hành ngoài giờ học chính khóa; đôi khi ngay trong giờ học chính khóa như đọc sách ghi chép theo cách

riêng, làm bài tập, tham gia các hoạt động thực tế... Như vậy, tự học không đồng nghĩa với việc học cá nhân mà các em có thể tổ chức học tập theo nhóm. Tuy nhiên, để học nhóm có hiệu quả cao thì cần tuân thủ một số điều quan trọng như không nói chuyện, trêu đùa trong khi học, cần có một trưởng nhóm có kiến thức vững và biết cách truyền tải lượng kiến thức đó một cách hiệu quả nhất, biết điều tiết “nhiệt độ” học và biết phân bổ thời gian học hợp lý và sinh động để các thành viên học không bị chán. Mặt khác, để hoạt động tự học thực sự trở thành một kênh để nâng cao năng lực học vấn của bản thân, đòi hỏi người học phải có một ý thức nghiêm túc cầu thị và sự nỗ lực vươn lên không ngừng trong suốt quá trình học tập.

Tóm lại, hoạt động tự học giúp cho người học (các LHS Lào) có thể tự lực nắm vững tri thức, Kỹ năng, kỹ xảo về nghề nghiệp tương lai; hình thành nên những động cơ và nguồn lực để có thể học tập suốt đời; rèn luyện tính độc lập, sáng tạo, phát huy trí thông minh bởi bản chất của hoạt động tự học là quá trình tự đào sâu tìm tòi, tự nghiên cứu, suy nghĩ để chiếm lĩnh, phát hiện trí tuệ, kiến thức mới.

Để nắm được thực trạng hoạt động tự học ngoài giờ lên lớp của các LHS Lào đang học tập tại Nhà trường hiện nay, nhóm tác giả đã triển khai thực hiện một số hoạt động khảo sát nhận thức 50 LHS Lào với nội dung và kết quả thu được như sau:

*** Bảng 1.6. Khảo sát LHS Lào về vai trò của hoạt động tự học**

TT	Nội dung (Nhận thức vai trò của hoạt động tự học)	Kết quả	Tỉ lệ %	Ghi chú
1	Hoạt động tự học có vai trò rất quan trọng	31/50	62%	
2	Hoạt động tự học có vai trò quan trọng	19/50	38%	
3	Hoạt động tự học đóng vai trò không quan trọng	0	0	

*** Kết quả khảo sát nhận thức về động hoạt động tự học của LHS Lào.**

TT	Nội dung (Động cơ hoạt động tự học)	Kết quả	Tỉ lệ %	Ghi chú
1	Để tìm hiểu và nắm vững kiến	33/50	66%	

	thức đã học trên lớp			
2	Do yêu cầu của giảng viên đặt ra đối với học phần giảng dạy	13/50	26%	
3	Do yêu cầu của công việc được xác định sau khi tốt nghiệp	02/50	04%	
4	Các lý do khác	02/50	04%	

* Kết quả khảo sát thời gian tự học/ngày của LHS Lào (học ngoài giờ lên lớp):

TT	Nội dung (Thời gian tự học/ngày)	Kết quả	Tỉ lệ %	Ghi chú
1	Giành từ 01-02 giờ/ ngày	12/50	24%	
2	Giành từ 02-03 giờ/ngày	36/50	72%	
3	Giành từ 03-04 giờ/ngày	0	0	-
4	Trên 4 giờ/ngày	02/50	4%	

Qua khảo sát một số nội dung về hoạt động tự học của LHS Lào tại Trường Đại học Hoa Lư chúng tôi đưa ra một số nhận xét như sau:

Nhận thức về vai trò của tự học: Phần đa các LHS Lào đều nhận thức một cách rõ ràng và đúng đắn vai trò của hoạt động tự học đối với các bạn sinh viên hiện nay. Có đến 66% LHS Lào coi hoạt động tự học ngoài giờ lên lớp là hoạt động rất quan trọng trong quá trình học tập và 34% LHS Lào cho hoạt động tự học của LHS là quan trọng. Như vậy, nói về vai trò của hoạt động tự học đối với sinh viên các LHS Lào đã có sự nhìn nhận một cách cầu thị và nghiêm túc.

Về động cơ của việc tự học: Động cơ được hiểu là cái thúc đẩy con người hoạt động để đạt được mục đích nhất định. Trong các động cơ thúc đẩy hoạt động tự học của LHS Lào cũng như sinh viên hiện nay thì động cơ tự học để chiếm lĩnh đối tượng học (tri thức, Kỹ năng, kỹ xảo) - động cơ nhận thức (động cơ bên trong) giữ vị trí chủ đạo. Qua kết quả khảo sát về nội dung động cơ của hoạt động tự học của LHS Lào, Chúng tôi cũng đã nhận được các ý kiến và những phản hồi khác nhau từ các bạn LHS Lào, cụ thể: có 66% LHS nhận thức được rằng động cơ, mục đích của hoạt động tự học là để phục vụ cho việc tìm hiểu, nắm vững các kiến thức đã học mà các em đã được giảng viên giảng dạy và hướng dẫn. Đây là động cơ học

tập hoàn toàn mang tính tự nguyện để chiếm lĩnh nguồn tri thức ngoài giờ học chính khóa (học trên lớp) của LHS Lào. Có 26% LHS Lào coi động cơ của việc tự học là xuất phát từ chính yêu cầu của giảng viên đặt ra đối với mục tiêu bài giảng. Đây là động cơ mang tính thụ động vì nó xuất phát từ chính yêu cầu của giảng viên trong quá trình lên lớp (động cơ bên ngoài), mà động cơ đó không phải từ chính sự chủ động từ các em. Bên cạnh đó, có 4% LHS Lào coi hoạt động tự học của bản thân xuất phát từ chính động cơ yêu cầu của công việc đặt ra sau khi các em tốt nghiệp và cũng có 4% LHS Lào chọn lý do khác nhau để nói về động cơ tự học.

Về thời gian dành cho hoạt động tự học: Thời gian thực hiện hoạt động tự học của LHS được hiểu là thời lượng LHS dành cho hoạt động tự học ngoài thời gian học tập chính khóa. Đặc thù của thời gian thực hiện hoạt động tự học của LHS là không có sự quản lý, hướng dẫn trực tiếp của giảng viên; chủ yếu được LHS tự thực hiện một cách chủ động và tự giác. Đối với LHS đang học tập tại trường, xuất phát từ việc nhận thức về vai trò, động cơ trong hoạt động tự học của LHS Lào là khác nhau, do vậy thời gian các em dành cho hoạt động tự học cũng khác nhau. Có 72% LHS Lào được lấy ý kiến cho biết hoạt động tự học ngoài giờ lên lớp của các em trong một ngày là từ 2-3h/ngày; có 24% LHS Lào được lấy ý kiến cho biết thời gian các em dành cho hoạt động tự học hàng ngày chỉ là 1-2h/ngày và 4% LHS Lào được hỏi dành từ 4h trở lên trong ngày cho hoạt động tự học.

Qua khảo sát một số nội dung liên quan đến hoạt động tự học của LHS Lào, chúng tôi cho rằng: Về cơ bản các em đã nhận thức đúng đắn vai trò, tầm quan trọng của hoạt động tự học trong quá trình học tập. Tuy nhiên, nói về động cơ của việc tự học, vẫn còn một bộ phận LHS Lào chưa nhận thức được đầy đủ mục đích thực của hoạt động tự học. Chính vì nhận thức chưa đầy đủ nên thời gian các em dành cho hoạt động tự học ngoài giờ lên lớp cũng chưa nhiều. Việc dành thời gian từ 1-2h/ngày cho hoạt động tự học là một con số không nhiều, nếu không nói là quá ít đối với hoạt động của một sinh viên ngoài thời gian lên lớp. Đặc biệt trong hoạt động đào tạo theo học chế tín chỉ hiện nay của Nhà trường, một phương thức đào tạo khác với đào tạo theo niên chế trước đây thì vai trò của hoạt động tự học đối với người học nói chung và đối với LHS Lào nói riêng lại càng đóng vị trí hết sức quan trọng.

Cùng với hoạt động khảo sát, qua phỏng vấn trực tiếp một số LHS Lào năm thứ 4 và các em LHS được cử làm nhóm trưởng về thực trạng hoạt động tự học của LHS Lào ngoài giờ lên lớp, các em đã thẳng thắn chỉ ra những tồn tại hạn chế của

các bạn LHS Lào khi nói về hoạt động tự học, cụ thể: các em cho rằng hoạt động tự học ngoài giờ lên lớp đối với LHS Lào hiện nay là vấn đề đáng báo động. Ngoài việc dành rất ít thời gian cho hoạt động tự học ngoài giờ lên lớp, bản thân các LHS Lào hiện nay rất ham chơi, thiếu tinh thần học hỏi, các khóa LHS nhập học sau thì tính tự giác trong tự học yếu hơn các khóa trên. Hoạt động tự học đối với LHS Lào mà nói thư viện là không gian học tập rất tốt với hệ thống giáo trình, tài liệu tham khảo, tra cứu để nâng cao năng lực, trình độ nhận thức của bản thân. Tuy nhiên khi được khảo sát về việc đi tới thư viện học tập thì đa số LHS Lào đều thừa nhận là các em rất hiếm khi đi thư viện, thậm chí có em chưa từng đến thư viện Nhà trường dù đã là sinh viên năm thứ 3 hoặc thứ 4.

Dưới góc độ nhận thức, các LHS Lào đều thấy vai trò quan trọng của hoạt động tự học. Nhưng trên thực tế tinh thần tự học theo hướng tự giác chủ động của các em chưa được phát huy nếu không nói là rất yếu. Tại sao lại có điều này?

Có thể nói việc quản lý hoạt động tự học ngoài giờ lên lớp hiện nay đối với các LHS Lào là vấn đề cần nhìn nhận nghiêm túc, bởi vì LHS chỉ hoàn thành nhiệm vụ học tập khi và chỉ khi các em thực hiện tốt hoạt động tự học của bản thân; quản lý hoạt động tự học là một chức năng quan trọng trong giáo dục LHS, tạo nên những hiệu ứng tích cực trong nhiều hoạt động khác của trường.

Trên thực tế hiện nay, Nhà trường vẫn chưa có cơ chế, chế tài cụ thể đối với hoạt động tự học ngoài giờ lên lớp của các LHS Lào. Trong hoạt động đào tạo theo tín chỉ hiện nay, mỗi một tín chỉ có 03 tiết tự học của sinh viên. Trong đề cương chi tiết học phần, phần tự học của sinh viên cũng được giảng viên thể hiện trong đề cương bài giảng, nhưng trên thực tế để kiểm soát hoạt động tự học của người học thì chỉ giảng viên, những người trực tiếp giảng dạy mới là người nắm rõ nhất những nỗ lực, cố gắng của LHS Lào, bởi chính giảng viên mới là người trực tiếp giúp các LHS nhận thức đúng mục đích, ý nghĩa của việc tự học, hướng dẫn phương pháp tự học cho các em, giảng viên là người trực tiếp giao nhiệm vụ, theo dõi hoạt động tự học, là người trực tiếp kiểm tra, đánh giá hoạt động tự học, tổ chức giúp đỡ LHS khắc phục các khó khăn trong tự học, nhưng điều đó cũng là không hoàn toàn vì qua phỏng vấn trực tiếp các LHS Lào chúng tôi phát hiện ra rằng: có rất nhiều bài tập của giảng viên giao cho các LHS Lào năm nhất, hoặc năm hai thì các em lại nhờ các anh chị khóa trên làm hộ hoàn toàn mà bản thân các em không nỗ lực cố gắng tư duy để giải quyết vấn đề thầy cô đặt ra cho bản thân.

Trong quá trình tìm hiểu hoạt động đào tạo LHS Lào tại một số cơ sở giáo dục, chúng tôi nhận thấy có nhiều cơ sở đào tạo đã giải quyết vấn đề tự học cho các LHS Lào rất tốt. Cụ thể: Nhiều đơn vị đào tạo LHS Lào, ngoài thời gian học chính khóa, hoạt động tự học đối với LHS được xem là yêu cầu bắt buộc, gắn với các mô hình hoạt động rất khoa học và thiết thực.

Có thể nói hoạt động tự học của LHS Lào hiện nay chưa thực sự trở thành một hoạt động chủ đạo để các em trau dồi kiến thức chuyên môn xuất phát từ nhiều nguyên nhân khác nhau: vừa xuất phát từ nguyên nhân khách quan từ phía Nhà trường như chưa có những chương trình hành động cụ thể trong đó có việc lập kế hoạch cho hoạt động tự học của LHS; tổ chức các hoạt động tự học của LHS; chỉ đạo hoạt động tự học của LHS và kiểm tra, đánh giá quản lý hoạt động tự học của LHS...; các thầy cô giảng viên bộ môn có thời điểm cũng chưa thực sự sát sao, đôn đốc, nắm tình hình thực tế trong học tập ngoài giờ của LHS. Tuy nhiên, nguyên nhân chính lý giải cho sự yếu kém trong hoạt động tự học của LHS Lào vẫn là nhân tố chủ quan, thuộc về chính bản thân các bạn LHS Lào. Các em vẫn chưa xác định cho bản thân một thái độ, động cơ đúng đắn, nghiêm túc đối với việc học tập. Có lẽ một phần các em cũng có tâm lý là những LHS được cử đi đào tạo theo diện Hiệp định nên dễ nảy sinh tâm lý chủ quan, ỷ lại. Do vậy các em chưa có thái độ nghiêm túc trong động tự học ngoài giờ lên lớp và đây cũng là một trong nhiều nhân tố lý giải cho kết quả học tập cụ thể của các em thời gian qua chưa cao.

Như vậy, để từng bước cải thiện và nâng cao chất lượng đào tạo của LHS Lào trong Nhà trường hiện nay thì vấn đề tự học ngoài giờ lên lớp của các em phải được nhìn nhận nghiêm túc và có những giải pháp thích hợp cùng với nhiều giải pháp đồng bộ khác để từng bước cải thiện thực trạng hoạt động tự học của LHS Lào.

2.2.5. Hoạt động bồi dưỡng tiếng Việt cho LHS Lào

Sau khi khóa dự bị tiếng Việt 01 năm kết thúc, các LHS Lào được Nhà trường bố trí, sắp xếp vào học các chuyên ngành đào tạo theo nguyện vọng đăng ký của các em và điều kiện thực tế của Nhà trường. Tuy nhiên có một thực tế đặt ra đối với hoạt động LHS Lào trong năm học đầu tiên khi bước vào bậc học đại học, đó là không phải bất kỳ LHS Lào nào sau khi hoàn thành chương trình dự bị tiếng Việt theo quy định đều có thể vận hành một cách thành thực các Kỹ năng tiếng Việt vào quá trình học tập. Trên thực tế hạn chế lớn nhất đối với LHS Lào khi bước vào quá trình đào tạo 04 năm của bậc đại học vẫn là hạn chế về ngôn ngữ tiếng Việt,

điều này không chỉ diễn ra với LHS của Nhà trường, mà đó thực trạng chung đối với nhiều cơ sở đào tạo LHS Lào trên cả nước. Vốn kiến thức tiếng Việt của các em được trang bị trong 01 năm dự bị nếu căn cứ vào thành tích kết quả học tập cũng như khả năng vận dụng thực tế thì rõ là việc triển khai hoạt động đào tạo đối với các LHS Lào năm thứ nhất là hết sức khó khăn.

Xuất phát từ thực tế nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực, tạo nền tảng căn cốt để các LHS có thể tiếp nhận tốt hệ thống kiến thức cơ bản liên quan đến chuyên ngành học tập. Do đó, việc bồi dưỡng tiếng Việt cho LHS Lào trong những năm đầu tiên khi các em theo học bậc đại học là cần thiết.

Hoạt động bồi dưỡng tiếng Việt cho LHS Lào được Nhà trường thực hiện theo đúng quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo về quản lý, đào tạo LHS nước ngoài, cụ thể: Nhà trường đã chỉ đạo khoa Xã hội - Du lịch xây dựng chương trình tiếng Việt cho LHS Lào (thay thế ngoại ngữ bắt buộc) tương đương 10 tín chỉ, được tập trung vào các học phần tiếng Việt nâng cao, tiếng Việt thực hành, tiếng Việt chuyên ngành và các hoạt động thực tế.

Qua tiếp xúc trao đổi trực tiếp với các LHS Lào, các em đánh giá rất cao sự nhiệt tình giúp đỡ của giảng viên khoa Xã hội - Du lịch trong quá trình giảng dạy tiếng Việt tăng cường. Việc được học tập tiếng Việt tăng cường thay thế các học phần ngoại ngữ bắt buộc đã giúp cho các LHS Lào cải thiện trình độ và Kỹ năng tiếng Việt, giúp các em học tập được tốt hơn. Tuy nhiên một số em cũng thừa nhận việc giao bài tập quá nặng của giảng viên đã chi phối nhiều thời gian, ảnh hưởng đến việc học tập các môn học khác và một số các hoạt động giao tiếp thường ngày của các em. Mặc dù vậy, qua phỏng vấn các LHS, các em cũng có nguyện vọng được học thêm chương trình tiếng Việt thực hành, tiếng Việt chuyên ngành sau khi đã hoàn thành lớp tiếng Việt tăng cường (thay thế cho các học phần tiếng Anh). Đây cũng là nguyện vọng hết sức chính đáng của LHS để nâng cao kiến thức chuyên ngành trong quá trình học tập. Mặt khác, một số đơn vị có LHS Lào, đơn cử như khoa Kinh tế - Kỹ thuật cũng có đề xuất mong muốn Nhà trường cho khoa tổ chức các buổi phụ đạo cho LHS Lào dưới dạng chuyên đề liên quan đến ngành học nhằm giúp các em nắm và củng cố thêm kiến thức nhưng đồng thời cũng từng hỗ trợ các em các nội dung về tiếng Việt liên quan đến ngành học.

Có thể nói hoạt động bồi dưỡng, bổ túc thêm kiến thức tiếng Việt cho LHS Lào là một biện pháp rất cần thiết hiện nay của Nhà trường giúp LHS từng bước

thu hẹp khoảng cách về ngôn ngữ, tạo nền tảng giúp các LHS tự tin khi bước vào quá trình đào tạo chính khóa.

2.3. THỰC TRẠNG TRONG CÔNG TÁC QUẢN LÝ

2.3.1. Trong quản lý các thủ tục hành chính

Hoạt động đào tạo LHS Lào nói chung và công tác quản lý đối với LHS Lào nói riêng là nhiệm vụ chính trị đối ngoại quan trọng của Nhà trường được UBND tỉnh giao. Hiện nay, xuất phát từ sự phức tạp trong quản lý LHS nước ngoài, do đó hoạt động quản lý các thủ tục liên quan đến LHS Lào của Nhà trường được nhiều đơn vị chức năng của Nhà trường đảm nhiệm thực hiện, cụ thể:

Đối với phòng Tổ chức-Tổng hợp, là đơn vị chức năng, được giao nhiệm vụ xử lý nhiều hoạt động liên quan đến công tác đối ngoại của Nhà trường. Liên quan đến LHS Lào, phòng Tổ chức - Tổng hợp có trách nhiệm làm đầu mối tiếp nhận hồ sơ của LHS Lào theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, hoàn tất các thủ tục nhập học, chuyển hồ sơ thông báo đến các đơn vị có liên quan để bố trí, chuẩn bị các điều kiện để triển khai các hoạt động đào tạo cho LHS Lào. Cùng với việc tiếp nhận hồ sơ của LHS Lào, việc tiếp nhận bàn giao, bảo quản hộ chiếu của LHS Lào cũng là việc quan trọng được phòng Tổ chức tham mưu để giúp LHS Lào trong thực hiện nghĩa vụ công dân của người nước ngoài sinh sống và học tập ở Việt Nam, như khai báo tạm trú, gia hạn thị thực, visa tạm trú cho LHS Lào theo đúng quy định của pháp luật.

Trong quá trình học tập của LHS, Phòng Tổ chức-Tổng hợp có nhiệm vụ lập hồ sơ theo dõi quá trình học tập của LHS Lào, tư vấn, hỗ trợ các em trong việc soạn thảo các văn bản liên quan đến các thủ tục đào tạo và tài chính; tiếp nhận các đơn xin nghỉ hè, nghỉ tết, nghỉ việc riêng của LHS Lào; đầu mối, chủ trì các buổi họp mặt toàn thể LHS Lào theo yêu cầu của lãnh đạo Nhà trường; phối hợp với các đơn vị tổ chức cho LHS Lào tham gia các hoạt động giao lưu văn hóa, tham quan du lịch, các ngày nghỉ lễ theo quy định; tổng hợp tình hình chung các hoạt động và học tập của LHS Lào, báo cáo hiệu trưởng.

Trong quản lý hành chính về đào tạo, Phòng Đào tạo và Quản lý khoa học của Nhà trường là đơn vị chức năng có trách nhiệm tham mưu cho lãnh đạo Trường quản lý hồ sơ đào tạo của LHS Lào trong quá trình học tập tại trường theo quy định; tiếp nhận và giải quyết các nội dung liên quan đến việc LHS Lào xin chuyển đổi ngành học, đề tài nghiên cứu khoa học, các thủ tục về hoạt động thực tập; phối

hợp với các khoa, bộ môn trong quản lý quá trình đào tạo của LHS Lào, báo cáo kịp thời kết quả học tập theo từng học kỳ, năm học lên lãnh đạo Nhà trường; phối hợp với các đơn vị có liên quan tổ chức lễ trao bằng tốt nghiệp và bàn giao hồ sơ đào tạo của LHS Lào sau khi các em tốt nghiệp.

Đối với phòng Công tác sinh viên, đơn vị đầu mối có nhiệm vụ tổ chức quản lý nề nếp, ý thức tổ chức kỷ luật của LHS theo quy chế HSSV; tổ chức và hướng dẫn LHS Lào tham gia các phong trào giao lưu văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao do trường tổ chức; cử sinh viên tình nguyện giúp đỡ LHS trong quá trình học tập và sinh hoạt tại Nhà trường; làm thủ tục xét cấp học bổng, khen thưởng, kỷ luật đối với LHS Lào theo quy định.

Với các khoa, bộ môn, có trách nhiệm quản lý LHS Lào trong quá trình học tập; bố trí giảng viên giảng dạy và hướng dẫn thực tập, nghiên cứu và bồi dưỡng chuyên môn cho LHS; đánh giá kết quả học tập và rèn luyện của LHS Lào; phối hợp với các bên liên quan về công tác quản lý LHS Lào trong quá trình học tập.

Cùng với phòng Hành chính-Quản trị, Ban Quản lý ký túc xá là một trong hai đơn vị có nhiệm vụ hướng dẫn, bố trí, sắp xếp nơi ăn ở cho LHS trong khu vực Ký túc xá dành cho LHS; đảm bảo vệ sinh môi trường, đôn đốc các em trong chấp hành nội quy, quy chế trường học. Phối hợp với Tài vụ lập dự trù mua sắm các trang thiết bị phục vụ nhu cầu sinh hoạt của LHS Lào theo quy định. Chủ động đề xuất và thực hiện các biện pháp đảm bảo an ninh trật tự, an toàn cho LHS Lào trong quá trình học tập và sinh hoạt tại Trường.

Phòng Tài vụ có nhiệm vụ tham mưu lập dự toán kinh phí đào tạo và các khoản trợ cấp, thanh toán các khoản kinh phí cho LHS Lào theo quy định.

Có thể nói việc quản lý các thủ tục hành chính liên quan đến LHS Lào là nhiệm vụ của nhiều đơn vị chức năng. Trong quá trình thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao, các đơn vị cơ bản đã thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ trong quản lý các thủ tục hành chính đối với LHS Lào. Tuy nhiên trong quá trình triển khai thực hiện chức trách nhiệm vụ được giao trong quản lý về mặt hành chính với đối tượng LHS Lào vẫn nổi một số tồn tại hạn chế, cụ thể:

Trong quản lý các thủ tục về hộ chiếu, visa của LHS Lào, về nguyên tắc việc gia hạn visa đối với LHS phải được tiến hành trước 01 tuần khi visa đến hạn. Tuy nhiên cũng có thời điểm hạn vi sa trùng với các ngày các em nghỉ tết âm của người

Việt hoặc kỳ nghỉ hè kéo dài. Điều đó cũng gây khó khăn cho bộ phận chức năng trong quá trình làm việc với Phòng Xuất nhập cảnh trong gia hạn visa cho LHS.

Khi các LHS Lào tốt nghiệp được cấp bằng, tên tiếng Lào phiên âm sang tiếng Việt hoặc tiếng Anh được thể hiện trong hồ sơ có em không trùng khớp. Những lúc như vậy đơn vị in phôi bằng là phòng Đào tạo-Quản lý khoa học đôi khi gặp lúng túng, buộc phải sử dụng tên trong hộ chiếu là tên chính thức để viết bằng.

Vẫn còn sự chông chéo giữa một vài đơn vị chức năng trong công tác quản lý; sự phối hợp giữa các đơn vị trong quản lý LHS Lào đôi khi còn chưa nhịp nhàng; thiếu sự đôn đốc, sát sao, thậm chí có mặt còn có biểu hiện buông lỏng...

2.3.2. Trong công tác quản lý nội trú LHS Lào

Quản lý hoạt động nội trú là nhiệm vụ quan trọng trong công tác quản lý LHS Lào. Điều này xuất phát từ việc trong quá trình học tập, ngoài thời gian lên lớp, phần lớn thời gian còn lại liên quan đến sinh hoạt, học tập và các hoạt động ngoài giờ khác đều được tiến hành trong khu nội trú.

Hiện tại, Nhà trường có 02 khu Ký túc xá dành cho sinh viên gồm khu Ký túc xá số 01 và khu ký túc xá số 2. Các LHS Lào được Nhà trường bố trí ở tại khu vực ký túc xá số 2. Tổng số LHS Lào sinh hoạt trong khu Ký túc xá số 2 là 50 em.

Hoạt động quản lý LHS Lào trong khu nội trú thuộc chức năng, nhiệm vụ của Ban Quản lý Ký túc xá. Hiện tại, đội ngũ của Ban quản lý Ký túc xá Nhà trường bao gồm 9 đồng chí. Ngoài việc giải quyết các công việc hành chính của Ban theo quy định, các đồng chí trong Ban Quản lý Ký túc xá gồm cả lãnh đạo và nhân viên được bố trí trực ca 24/24 giờ trong ngày nhằm đảm bảo an ninh trật tự; nhắc nhở, đôn đốc LHS chấp hành nội quy khu nội trú. Nhìn chung tình hình ăn ở, sinh hoạt, học tập và các hoạt động nội trú khác trong ký túc xá Nhà trường đều diễn ra an toàn.

Để làm tốt công tác quản lý sinh viên trong khu Ký túc xá, trong đó có công tác quản lý LHS Lào, Ban quản lý Ký túc xá đã xây dựng Nội quy Ký túc xá áp dụng chung cho các sinh viên nội trú, kể cả sinh viên Việt Nam; tổ chức quán triệt đầy đủ đến từng phòng ở và mỗi LHS Lào; xây dựng đội ngũ Ban cán sự Lưu học sinh, cử trưởng nhóm LHS để tham mưu giúp đỡ Ban Quản lý ký túc xá quản lý được thuận lợi và hiệu quả. Thực hiện chủ trương xây dựng khu nội trú xanh, sạch, đẹp, an toàn và thân thiện, Ban Quản lý ký túc xá đã triển khai nhiều giải pháp

nhằm đánh giá ý thức xây dựng phòng ở sạch đẹp của các bạn LHS, tạo không khí thi đua xây môi trường khu nội trú xanh-sạch-đẹp.

Bên cạnh các ưu điểm, tích cực trong công tác quản lý nội trú LHS Lào, thời gian vừa qua công tác quản lý nội trú đối với LHS Lào cũng còn tồn tại những bất cập, hạn chế: Việc giám sát, siết chặt kỷ cương, kỷ luật của Ban Quản lý Ký túc xá đối với LHS Lào với tư cách là đơn vị được giao nhiệm vụ quản lý trực tiếp LHS trong khu nội trú có thời điểm còn lỏng lẻo, dẫn tới việc vi phạm quy định của một số LHS Lào, trong đó điển hình là việc một số LHS Lào thường xuyên đi ra tỉnh ngoài trong khi chưa xin phép Nhà trường và các bộ phận chức năng, điều này có nguy cơ xảy ra các rủi ro ngoài tầm kiểm soát; Có nhiều LHS Lào đi chơi khuya vượt quá thời gian quy định giờ đóng cửa của Nhà trường; trong khu ký túc xá số 2, hiện tượng các LHS Lào thường xuyên uống bia, rượu, gây ồn ào, mất trật tự trong khu nội trú, gây ảnh hưởng đến đời sống sinh hoạt của một số hộ cán bộ, giảng viên trong khu tập thể Nhà trường; thậm chí có hiện tượng LHS Lào ra ngoài uống rượu, bia, say xỉn, tạo nên hình ảnh phản cảm. Qua kết quả khảo sát ý kiến của LHS Lào về thực trạng chấp hành nội quy, nề nếp giờ giấc của Nhà trường đối với sinh viên nội trú, có 20/50 (40%) LHS Lào được lấy ý kiến thừa nhận đã từ 01 lần trở lên vi phạm các quy định của Nhà trường về mặt thời gian đóng cửa buổi tối, đi chơi khuya. Tuy nhiên, trên thực tế tìm hiểu con số này có thể là nhiều hơn. Khi được khảo sát nhận thức của LHS Lào về nội quy, quy định của Nhà trường đối với LHS Lào, 100% LHS đều cho rằng đã nắm cơ bản văn bản Quy định về Quản lý LHS Lào của Nhà trường. Mặt khác, có thể nhận thấy những LHS Lào các khóa đầu tiên ý thức chấp hành các quy định của Nhà trường được các em chấp hành tốt hơn các LHS Lào khóa sau. Nguyên nhân của việc LHS Lào vi phạm các quy định của Nhà trường từ hiện tượng dẫn trở thành biểu hiện mang tính phổ biến xuất phát từ nhiều lý do khác nhau. Tuy nhiên theo chúng tôi có một số nguyên nhân cơ bản sau:

Thứ nhất: Đối với LHS Lào các khóa đầu tiên, nhiều em trong số LHS Lào được cử sang Nhà trường học tập là những cán bộ đang công tác trong các cơ quan Nhà nước của tỉnh U-Đôm-Xay hoặc các huyện, các địa phương của Tỉnh. Do vậy, ý thức chấp hành pháp luật của các LHS Lào các khóa đầu khi được cử sang học là rất nghiêm túc và gương mẫu; hiện tượng LHS Lào vi phạm các quy định của Nhà trường là rất ít. Các khóa sau, đặc biệt là những khóa đang học gần đây, hầu hết các LHS Lào được cử đều là những học sinh vừa mới tốt nghiệp hệ THPT của Lào. Do

đó, nhận thức và ý thức trong gương mẫu chấp hành pháp luật, các quy định của Nhà trường đề ra của các em không bằng LHS Lào các khóa đầu tiên.

Thứ hai: Trong những khóa LHS Lào gần đây, các em chưa được giáo dục, quán triệt đầy đủ, toàn diện về chính trị, tư tưởng; ý thức chấp hành pháp luật, quy định, quy chế, nội quy trường học của Trường. Trong quá trình học tập tại trường, một bộ phận LHS Lào cũng bị ảnh hưởng một số tật xấu của một số sinh viên Việt Nam, như: lười học, ham chơi và một số tật xấu khác.

Thứ ba: Sự phối hợp giữa các đơn vị chức năng trong công tác quản lý nội trú đối với LHS Lào chưa đồng bộ và nhịp nhàng; là những đơn vị chức năng quản lý trực tiếp LHS Lào trên các mặt tuy nhiên có thời điểm có đơn vị còn thiếu đôn đốc, sát sao, còn buông lỏng, dễ dãi trong công tác quản lý.

Thứ tư: Công tác xử lý vi phạm nội quy, quy chế đối với LHS Lào thời gian qua còn chưa được thực hiện nghiêm túc. Khi các LHS Lào mắc lỗi các em chỉ bị phê bình nhắc nhở. Các đơn vị chức năng được giao phụ trách các mảng quản lý nội trú đối với LHS Lào cũng chưa tham mưu cho Nhà trường những biện pháp và cách thức để xử lý kiến quyết hiện tượng LHS Lào vi phạm nội quy.

Thứ năm: Hệ thống văn bản có tính chất pháp quy trong công tác quản lý LHS Lào của Nhà trường thời gian qua chưa được điều chỉnh kịp thời để phù hợp với điều kiện thực tế trong quản lý LHS Lào của Nhà trường. Các chế tài xử lý LHS vi phạm cũng chưa được cụ thể, rõ ràng. Đơn cử, trong Nội quy ký túc xá, đơn vị quản lý nội trú LHS Lào trong Nhà trường hiện nay, Nội quy vẫn chưa được cụ thể hóa thành văn bản chính thức có hiệu lực pháp lý mạnh nhằm tạo ra chế tài xử lý đối với các sinh viên và LHS Lào trong khu nội trú vi phạm quy định; Mặt khác, Ban quản lý Ký túc xá vẫn chưa xây dựng được khung quy định riêng về quản lý nội trú dành cho đối tượng là các LHS Lào. Hoặc Quy định về quản lý LHS Lào học tập tại Trường Đại học Hoa Lư được Nhà trường xây dựng và ban hành từ năm 2011. Một số văn bản quản lý Nhà nước, Bộ Giáo dục và Đào tạo về LHS nước ngoài cũng có sự điều chỉnh. Do đó các Quy định về quản lý LHS Lào của Nhà trường cũng cần phải có sự rà soát, điều chỉnh, đặc biệt là các nội dung về khen thưởng, kỷ luật; trách nhiệm của các đơn vị trong quản lý LHS Lào.

Có thể nói hoạt động quản lý nội trú đối với LHS Lào trong Nhà trường hiện nay đang tồn tại nhiều bất cập; chất lượng, hiệu quả trong công tác quản lý nội trú đối với các LHS Lào chưa thật tốt. Do đó, trong thời gian tới việc nâng cao chất

lượng trong hoạt động quản lý nội trú LHS Lào là một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong công tác quản lý LHS Lào của Nhà trường nói chung.

2.3.3. Chế độ, chính sách, cơ sở vật chất đối với LHS Lào

**** Về chế độ chính sách***

Chế độ chính sách phục vụ hoạt động đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôm-Xay được Nhà trường thực hiện theo đúng các hướng dẫn, quy định hiện hành của Nhà nước, UBND tỉnh Ninh Bình về hoạt động đào tạo LHS Lào, cụ thể:

Về nguồn ngân sách cấp: Nguồn kinh phí phục vụ hoạt động đào tạo LHS Lào là kinh phí được cấp từ nguồn ngân sách hàng năm của Tỉnh và được trích một phần từ nguồn thu sự nghiệp của Trường Đại học Hoa Lư.

Về mức chi, suất chi: Kinh phí chi cho hoạt động đào tạo LHS Lào được Nhà trường thực hiện theo quy định tại Thông tư số 120/2012/TT-BTC ngày 24/7/2012 của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn suất chi đào tạo cho LHS Lào và Cap Pu Chia (diện Hiệp định) học tập tại Việt Nam và theo quy định tại Thông tư số 140/2014/TT-BTC ngày 24/9/2014 về việc sửa đổi Thông tư số 120/2012/TT-BTC của Bộ Tài chính, cụ thể:

Về mức kinh phí cụ thể chi cho hoạt động đào tạo đối với LHS Lào là 2.240.000đ/01LHS/tháng.

Về mức kinh phí chi cho hoạt động phục vụ sinh hoạt hàng tháng của LHS Lào là 2.530.000đ (theo quy định tại Thông tư số 120/2012/TT-BTC của Bộ Tài chính), được điều chỉnh bổ sung nâng lên thành 3.160.000đ/01LHS/tháng (quy định tại Thông tư số 140/2014/TT-BTC ngày 24/9/2014 của Bộ Tài chính).

Bảng 1.7. Chi phí hoạt động đào tạo LHS Lào từ năm 2011 đến nay

ĐVT: 1000 Đ

TT	Nội dung (năm)	Ngân sách cấp	Ghi chú
1	2011	556.000.000	
2	2012	309.000.000	
3	2013	1.113.000.000	
4	2014	1.901.000.000	
5	2015	2.402.400.000	
6	2016	2.847.000.000	
7	2017	3.279.000.000	

8	2018	3.248.000.000	
---	------	---------------	--

Ngoài kinh phí chi đào tạo LHS Lào theo quy định của Nhà nước, trong quá trình đào tạo LHS Lào, Nhà trường còn dành trích một phần kinh phí từ nguồn thu sự nghiệp để hỗ trợ vé tàu, xe cho LHS về nghỉ tết, nghỉ hè; chi trang phục hàng năm, chi cấp cơ sở vật chất; chi tiền quà các ngày Lễ lớn như: Lễ Khai giảng, Ngày Tết cổ truyền dân tộc Việt Nam, Lào, Ngày Quốc khánh Lào...; chi các hoạt động tham quan, học tập hàng năm.

Chế độ, định mức chi đào tạo nêu trên đã cơ bản đáp ứng được yêu cầu tổ chức đào tạo LHS Lào của Nhà trường và tạo điều kiện cho LHS Lào rèn luyện tốt. Trên cơ sở kinh phí đào tạo LHS được UBND tỉnh Ninh Bình giao, hàng năm, Nhà trường đều giải quyết đầy đủ, kịp thời mọi chế độ, chính sách cho LHS Lào và tổ chức nhiều hoạt động đa dạng, phong phú nhằm nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào theo đúng quy định của UBND tỉnh Ninh Bình.

**** Về cơ sở vật chất***

Về nơi ăn ở, sinh hoạt: Toàn bộ LHS Lào được bố trí ăn ở trong Ký túc xá sinh viên với đầy đủ các trang thiết bị thiết yếu đảm bảo nhu cầu sinh hoạt, học tập. Từ năm 2011 đến nay, nhằm giúp cho LHS Lào có điều kiện sinh hoạt tốt nhất và yên tâm trong học tập, Nhà trường đã đầu tư sửa chữa, cải tạo, nâng cấp các phòng ở thuộc Ký túc xá số 2 đảm bảo đúng theo tiêu chuẩn phòng ở dành cho LHS nước ngoài, với 03 LHS/phòng. Các phòng ở của LHS Lào được trang bị đầy đủ các tiện nghi, thiết yếu, cụ thể như: giường, tủ, bàn học, bình nóng lạnh, internet tốc độ cao và các dụng cụ sinh hoạt khác; hệ thống điện, nước máy được cung cấp đầy đủ, thường xuyên. Công tác an ninh trật tự, vệ sinh môi trường, phòng chống cháy nổ tại Ký túc xá luôn được đảm bảo, giúp LHS Lào yên tâm sinh hoạt, học tập.

Bên cạnh trang thiết bị, vật chất phục vụ nhu cầu sinh hoạt hàng ngày, Nhà trường cũng đã quan tâm đầu tư xây dựng một số công trình phục vụ nhu cầu sinh hoạt, vui chơi, giải trí của LHS Lào, như Nhà sinh hoạt cộng đồng...

Về trang thiết bị và tài liệu học tập: Để phục vụ hoạt động đào tạo, trong thời gian vừa qua, Nhà trường đã tăng cường các công cụ, trang thiết bị, tài liệu hỗ trợ người học và LHS Nhà trường, cụ thể như: máy tính, máy chiếu, các phòng thực hành, thí nghiệm... Thư viện trường với hơn 120.000 cuốn sách nghiên cứu, giáo trình, tài liệu tham khảo của tất cả các ngành đào tạo để phục vụ sinh viên Việt Nam nói chung và LHS Lào nói riêng học tập, nghiên cứu.

Những quan tâm trong thực hiện chế độ chính sách, cơ sở vật chất của các cấp chính quyền và Nhà trường là một trong những nhân tố quan trọng chủ chốt góp phần triển khai hiệu quả nhiệm vụ chính trị của Nhà trường trong đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôn-Xay, nước CHDCND Lào.

2.3.4. Quản lý các hoạt động ngoài giờ.

Phẩm chất và năng lực của người học thông qua nhiều con đường khác nhau trong quá trình giáo dục: học tập, tiếp thu trên lớp; hoạt động tự học, tự nghiên cứu hay hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp và các hoạt động ngoài giờ khác. Hoạt động ngoài giờ đối với sinh viên Nhà trường nói chung và LHS Lào nói riêng đóng một vị trí và vai trò quan trọng, không thể thiếu trong quá trình giáo dục giúp cho không chỉ các sinh viên Việt Nam, đặc biệt là các LHS Lào học tập, rèn luyện, tu dưỡng đạo đức, lối sống để hình thành và phát triển nhân cách bản thân.

Các hoạt động ngoài giờ lên lớp là một trong những hình thức hoạt động góp phần nâng cao chất lượng học tập trong quá trình giáo dục của người học. Hoạt động ngoài giờ lên lớp đối với LHS Lào, bên cạnh hoạt động tự học đã đề cập ở trên, các hoạt động ngoài giờ trong Nhà trường còn là tham gia các Câu lạc bộ Khoa học trẻ, Câu lạc bộ tiếng Anh, Câu lạc bộ Võ thuật, Câu lạc bộ Thể thao; tham gia các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao, tham gia các diễn đàn, hội thảo và nhiều các hoạt động vật chất, tinh thần, sân chơi trí tuệ khác do Nhà trường tổ chức. Đồng thời hoạt động ngoài giờ cũng là các hình thức hoạt động do các em tự tổ chức ngoài thời gian học chính khóa để cải thiện năng lực của bản thân trong quá trình học tập mà không nhất thiết phải là các hoạt động được Nhà trường tổ chức, hoặc xây dựng kế hoạch. Hoạt động ngoài giờ là những hình thức tổ chức hoạt động dựa trên sự hứng thú và tự nguyện của LHS Lào thông qua các hoạt động thực tiễn gắn với nhiều lĩnh vực như hoạt động xã hội, lao động công ích, hoạt động nhân văn, văn hóa, nghệ thuật, thẩm mỹ ... mà trong đó các em được giao lưu học hỏi, tìm kiếm, khai phá, trải nghiệm, được thể hiện năng lực cá nhân bản thân, được bộc lộ bản ngã của mình và quan trọng hơn hết giúp các em hình thành và phát triển nhân cách. Những hoạt động ngoài giờ không chỉ giúp cho các LHS Lào phát triển nhanh về tư duy nhận thức, mặt khác còn tạo cho các em khả năng ứng xử tốt, vận dụng các kiến thức tổng hợp linh hoạt, nhạy bén, biết cách củng cố, mở rộng các kiến thức đã học, tìm kiếm, khám phá và phát hiện những kiến thức mới,

phát triển hứng thú, nhận thức các môn học, do đó kiến thức và Kỹ năng các em lĩnh hội được trong quá trình đào tạo 04 năm học sẽ vững chắc, sâu sắc và toàn diện hơn.

Có thể nói hoạt động ngoài giờ là sự tiếp nối của hoạt động dạy và học, tạo sự hài hòa, cân đối nhằm đạt đến mục tiêu của quá trình đào tạo. Vì rằng nếu Nhà trường, các đơn vị chức năng phối hợp tổ chức quản lý tốt các hoạt động ngoài giờ đối với LHS Lào, tạo cho các em những sân chơi lành mạnh, các hoạt động trải nghiệm bổ ích, tất cả những điều đó sẽ khơi dậy được trong LHS Lào phong trào tự học, tự bồi dưỡng, rèn luyện, tu dưỡng đạo đức, điều chỉnh hành vi, lối sống bản thân, biết vận dụng các kiến thức đã được học để giải quyết các vấn đề thực tế đặt ra, từ đó để các em hoàn thiện bản thân và đây chính là nhân tố quan trọng góp phần thiết thực để LHS cải thiện chất lượng kết quả học tập. Ngược lại, nếu Nhà trường, các đơn vị chức năng không tổ chức quản lý tốt hoặc kiểm soát không tốt các hoạt động ngoài giờ của LHS Lào, điều này sẽ vô tình tạo thêm chất xúc tác để các em hình thành các thói hư, tật xấu như lười học, buông thả, vi phạm kỷ cương Nhà trường..., gây nên những tác động không tốt trong quá trình học tập tại Nhà trường.

Nhận thức được vai trò, ý nghĩa của hoạt động ngoài giờ đối với người học, đồng thời để công tác quản lý LHS Lào trong các hoạt động ngoài giờ phát huy hiệu quả, thời gian qua Nhà trường đã chỉ đạo các đơn vị chức năng, các tổ chức chính trị, xã hội trong Nhà trường đã triển khai nhiều biện pháp, cách thức để LHS Lào tham gia các hoạt động do Nhà trường tổ chức, cụ thể: Nhà trường đã chỉ đạo Đoàn Thanh niên, Hội sinh viên tạo sân chơi, hướng các em tham gia sâu vào các hoạt động giao lưu văn hóa, văn nghệ nhân các ngày lễ lớn (Lễ Khai giảng năm học mới, Chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11,...), tham gia các tiết mục văn nghệ trong các hội nghị tư vấn tuyển sinh được Nhà trường phối hợp tổ chức tại một số các trường THPT trên địa bàn tỉnh nhằm tăng cường các hoạt động quảng bá hình ảnh Nhà trường. Trong các hoạt động thể dục thể thao, Câu lạc bộ Cầu lông của Nhà trường đã thu hút được nhiều LHS Lào tham gia vận động thể chất; tổ chức cho LHS Lào tham gia các giải thể thao do Đại sứ quán CHDCND Lào tại Việt Nam chủ trì tổ chức. Đoàn Thanh niên Nhà trường cũng thường xuyên tổ chức các hoạt động giao lưu bóng đá giữa các nam LHS Lào với nam sinh viên Việt Nam, giao lưu bóng chuyền giữa nữ LHS Lào với nữ sinh viên Nhà trường...; Trong các ngày Tết cổ truyền của Lào (BunPiMay), Quốc khánh CHDCND Lào (02/12) ..., lãnh đạo Nhà trường cũng thường xuyên quan tâm tạo điều kiện thuận

lợi để LHS Lào trong khu nội trú tổ chức các hoạt động vui chơi, giải trí chào mừng các ngày lễ, tết cổ truyền của Lào. Hàng năm, Nhà trường đã quan tâm tạo điều kiện và thường xuyên tổ chức cho LHS Lào đi tham quan, thực tế tại một số tỉnh và địa phương, một số danh lam thắng cảnh trên cả nước, giúp các em có thêm cơ hội tham gia các hoạt động khám phá, trải nghiệm các phong tục, tập quán, văn hóa và các địa phương trên đất nước Việt Nam.

Cùng với những kết quả đạt được, trong công tác quản lý hoạt động ngoài giờ đối với LHS Lào trong thời gian qua cũng còn một số điểm hạn chế, cụ thể: Đối với các hoạt động ngoài giờ của LHS Lào còn thiếu tính kế hoạch, bởi kế hoạch ngoài giờ lên lớp là trình tự những nội dung hoạt động, cách thức tổ chức hoạt động được bố trí, sắp xếp theo trình tự thời gian năm học với các hoạt động cụ thể, các chủ điểm cụ thể, thậm chí là kế hoạch cá nhân. Các hoạt động ngoài giờ trong quản lý LHS Lào phần lớn gắn với kế hoạch năm học của Nhà trường, thiếu các kế hoạch cụ thể dành riêng cho LHS Lào. Các hoạt động ngoài giờ của LHS Lào chưa đa dạng, phong phú, mới chỉ dừng ở phương diện giao lưu văn hóa văn nghệ, thể thao, mà thiếu các diễn đàn, sân chơi dành riêng cho LHS Lào. Công tác phối hợp giữa các cấp quản lý, các bên liên quan trong quản lý hoạt động ngoài giờ của LHS Lào cũng chưa rõ ràng, cụ thể. Công tác chỉ đạo các hoạt động ngoài giờ đối với LHS chưa đậm nét, còn mờ nhạt. Vì thiếu tính kế hoạch, nên việc kiểm tra, đánh giá các hoạt động ngoài giờ đối với LHS chưa được thực hiện quy củ, nề nếp. Đến thời điểm hiện tại, Nhà trường chưa có văn bản có tính pháp quy quy định về công tác quản lý tổ chức các hoạt động ngoài giờ đối với LHS Lào. Những nguyên nhân đó cũng phần nào lý giải nguyên nhân tại sao trong thời gian vừa qua các hoạt động ngoài giờ của LHS Lào chất lượng chưa cao, chưa đem lại hiệu quả thực sự.

Trong thời gian tới, để góp phần nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào, ngoài các giải pháp mang tính đồng bộ, việc đề xuất các giải pháp nhằm quản lý hoạt động ngoài giờ của LHS Lào đảm bảo khoa học và hiệu quả cũng là một trong những nhân tố Nhà trường, các đơn vị chức năng phải cân nhắc, tính toán nhằm cải thiện thực trạng hoạt động ngoài giờ đối với LHS Lào.

Tiểu kết chương 2

Thực hiện Biên bản ghi nhớ giữa hai tỉnh Ninh Bình và U Đôn Xay về đào tạo nguồn nhân lực, từ năm 2011 đến nay, được sự chỉ đạo của UBND tỉnh Ninh

Bình, Trường Đại học Hoa Lư đã triển khai thực hiện nghiêm túc nhiệm vụ chính trị được tỉnh giao, trong đó có hoạt động đào tạo LHS. Đến thời điểm hiện tại, Nhà trường đã thực hiện việc tiếp nhận và tổ chức đào tạo 08 khóa LHS Lào với quy mô đào tạo 80 em, trong đó có 03 khóa LHS Lào đã hoàn thành chương trình đào tạo tốt nghiệp ra trường. Các LHS khóa 4 cũng sắp sửa tốt nghiệp.

Nhằm chuẩn bị các điều kiện tốt nhất cho hoạt động đào tạo LHS Lào diễn ra thuận lợi, đạt chất lượng và hiệu quả, Trường Đại học Hoa Lư đã triển khai phối hợp, ký hợp đồng với Trường Hữu Nghị T78 - Hà Nội về đào tạo giảng dạy tiếng Việt 01 năm dự bị cho các LHS Lào được phía bạn cử sang học. Kết thúc 01 năm dự bị tiếng Việt, LHS Lào được Nhà trường tiếp nhận, các em được hướng dẫn đăng ký lựa chọn ngành học phù hợp với thực tế Nhà trường và nhu cầu bản thân. Trong quá trình học tập tại trường, các LHS Lào năm thứ nhất tiếp tục được Nhà trường quan tâm bồi dưỡng tăng cường thêm kiến thức về tiếng Việt nhằm giúp các em có được hành trang ngôn ngữ tốt và vốn tiếng Việt cơ bản để tiếp thu lĩnh hội các kiến thức học thuật chuyên ngành. Bên cạnh việc chỉ đạo triển khai nghiêm túc chương trình, kế hoạch đào tạo được Nhà trường đề ra, trong quá trình thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, các khoa có LHS Lào đăng ký ngành học bước đầu cũng đã có những chỉ đạo trong đổi mới phương pháp, nội dung, cách thức tiếp cận đối tượng với mục đích từng bước cải thiện và nâng cao chất lượng đào tạo, quản lý đào tạo LHS Lào.

Song song với hoạt động đào tạo, công tác quản lý LHS Lào cũng được Nhà trường quan tâm: Công tác xây dựng và ban hành văn bản có tính pháp quy trong quản lý LHS Lào được Nhà trường chú trọng; cơ sở vật chất, tài chính hỗ trợ phục vụ hoạt động đào tạo LHS Lào được quan tâm tăng cường; đời sống văn hóa, tinh thần của LHS Lào được Nhà trường quan tâm và có nhiều cải thiện. Nhìn chung các LHS Lào luôn được Nhà trường quan tâm, tạo điều kiện thuận lợi nhất để các em hoàn toàn yên tâm trong quá trình học tập.

Cùng với những kết quả đạt được, hoạt động đào tạo, quản lý LHS Lào thời gian qua cũng còn một số tồn tại, hạn chế cần được thẳng thắn nhìn nhận và khắc phục, cụ thể: Kết quả học tập, rèn luyện của LHS Lào chưa thực sự cao; Kỹ năng, vốn kiến thức tiếng Việt của một bộ phận LHS Lào khi bước vào học tập chính thức còn yếu, chưa đáp ứng được yêu cầu thực tế đặt ra; ý thức phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện về phẩm chất đạo đức, lối sống trong một bộ phận LHS Lào chưa tốt,

nhiều LHS còn vi phạm nội quy, quy chế Nhà trường; Công tác quản lý LHS Lào ngoài giờ hành chính còn lỏng lẻo, chất lượng chưa cao; Hệ thống văn bản trong quản lý LHS Lào chưa được kịp thời bổ sung, điều chỉnh; các hoạt động ngoại giờ đối với LHS Lào còn thiếu tính kế hoạch, thiếu sát sao, đôn đốc...Để khắc phục những tồn tại, hạn chế nêu trên, đề xuất các giải pháp mang tính khả thi nhằm góp phần nâng cao toàn diện chất lượng đào tạo, quản lý LHS Lào là cần thiết.

Chương 3

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO, QUẢN LÝ LƯU HỌC SINH LÀO TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯU HIỆN NAY

Đào tạo phát triển nguồn nhân lực cho Lào là nhiệm vụ chiến lược, là mối quan tâm hàng đầu của Đảng và Nhà nước ta trong mối quan hệ đặc biệt với Lào. Trong xu thế hội nhập khu vực và thế giới ngày càng sâu rộng, việc nâng cao chất lượng và hiệu quả hợp tác đào tạo phát triển nguồn nhân lực cho Lào góp phần rất thiết thực vun đắp mối quan hệ đặc biệt Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam. Từ thực trạng công tác đào tạo, quản lý LHS Lào ở Trường Đại học Hoa Lư hiện nay, nhóm tác giả nghiên cứu xin đề xuất một số giải pháp chủ yếu nâng cao chất lượng đào tạo, quản lý LHS Lào trong thời gian tới, như sau:

3.1. NHÓM GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO

3.1.1. Nâng cao chất lượng công tác tuyển chọn LHS Lào sang học tập

Trong thời gian qua, việc tiếp nhận LHS Lào từ tỉnh U-Đôm-Xay sang học tập tại Trường Đại học Hoa Lư đều do phía bạn tuyển chọn và đưa sang. Nhà trường chưa xây dựng các điều kiện, tiêu chuẩn tuyển chọn LHS Lào. Vì vậy, học lực của LHS Lào không đồng đều, kết quả học tập chưa cao. Để nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôm-Xay, hàng năm, Nhà trường cần phối hợp chặt chẽ với Sở Giáo dục và Thể thao tỉnh U-Đôm-Xay trong việc tuyển chọn, tiếp nhận LHS Lào sang học tập, thống nhất với tỉnh U-Đôm-Xay về kế hoạch đào tạo, tiêu chuẩn, tiêu chí, quy trình xét tuyển LHS Lào, như: đề ra tiêu chuẩn LHS Lào sang học tập cần phải có học lực 03 năm ở cấp THPT phải đạt loại Khá trở lên; có phẩm chất đạo đức tốt; biết giao tiếp Tiếng Việt cơ bản; hiểu biết về văn hóa, phong tục của đất nước, con người Việt Nam và tình đoàn kết hữu nghị đặc biệt thủy chung Việt Nam- Lào...

3.1.2. Nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy học tiếng Việt cho LHS Lào

Năm học 2018-2019, Trường Đại học Hoa Lư đã tự tổ chức đào tạo tiếng Việt cho LHS Lào khóa 8 sau 7 khóa nhờ Trường Hữu Nghị T78 đào tạo hộ. Việc dạy học tiếng Việt cho LHS Lào được giao cho bộ môn Ngữ văn, khoa Xã hội- Du lịch. Kết quả bước đầu LHS Lào đã có thể giao tiếp được tiếng Việt cơ bản. Để tiếp tục phát huy chất lượng, hiệu quả việc dạy học tiếng Việt cho LHS Lào, Nhà trường cần chỉ đạo thực hiện tốt một số nhiệm vụ sau:

- Hoàn thiện biên soạn bộ giáo trình, tài liệu dạy học tiếng Việt cho LHS Lào đảm bảo đủ thời lượng, kiến thức để LHS Lào có thể giao tiếp tốt tiếng Việt. Tăng thời lượng tiếng Việt chuyên ngành trong các chương trình đào tạo và có chương trình bổ túc kiến thức, Kỹ năng tiếng Việt chuyên ngành trong quá trình đào tạo chuyên môn.

- Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên giảng dạy tiếng Việt cho LHS Lào thông qua việc cử giảng viên đi học thêm tiếng Lào theo chương trình Đề án 165 của Ban Tổ chức Trung ương và đến một số cơ sở đào tạo tiếng Việt cho LHS Lào có uy tín để học tập kinh nghiệm, phương pháp giảng dạy.

- Áp dụng công nghệ thông tin để đa dạng hóa các hình thức dạy học tiếng Việt cho LHS Lào. Dạy học tiếng Việt cho người nước ngoài nói chung, cho LHS Lào nói riêng muốn đạt được kết quả cao cần phải vận dụng linh hoạt nhiều hình thức dạy học. Trong đó, việc lựa chọn vận dụng phương pháp nào để LHS thoải mái khi tiếp thu và giúp họ nhớ bài học lâu là rất quan trọng. Một trong những phương pháp thiết thực, hiệu quả là ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học tiếng Việt, đặc biệt là các phân môn: ngữ âm, từ vựng, ngữ pháp... Ví dụ: Để LHS phát âm đúng, ngoài việc đọc mẫu, có thể downloads trên mạng những Video phát âm chuẩn về các chữ cái, những video phát âm chuẩn về các phụ âm và nguyên âm và hướng dẫn LHS đọc theo. Để mở rộng vốn từ và giải nghĩa từ cho LHS, có thể hướng dẫn LHS tra mạng bằng điện thoại di động, và download những hình ảnh minh họa. Để luyện Kỹ năng nói, có thể lựa chọn và downloads những đoạn hội thoại chuẩn, hay của các vùng phương ngữ để các em nghe và làm quen. Trong quá trình học, còn có thể sử dụng công nghệ thông tin để hướng dẫn các em học tiếng Việt thông qua các bài hát, học tiếng Việt thông qua các bộ phim về quê hương đất nước con người Việt Nam... Việc sử dụng công nghệ thông tin và các thiết bị dạy học hiện đại sẽ làm bài học trở nên sinh động, thu hút sự chú ý của LHS; LHS dễ hiểu nghĩa từ vựng và nhớ lâu.

- Tạo môi trường tương tác cho LHS: Học ngôn ngữ nói chung, tiếng Việt không phải là hoạt động một chiều. Muốn học tập tốt tiếng Việt, LHS cần có một môi trường để tương tác nhằm nâng cao khả năng sử dụng vốn từ, và kiến thức ngôn ngữ mà mình tiếp thu được. LHS học tập không phải chỉ nghe giảng, ghi nhớ kiến thức và đưa ra những câu trả lời học thuộc trong sách một cách thụ động mà học phải được hướng dẫn học tập tích cực. Giảng viên phải tạo cho họ môi trường

để họ tương tác. Họ phải cùng nhau thảo luận và thảo luận với giảng viên về những vấn đề họ đang học, đọc, viết, liên hệ nó với kiến thức cũ và ứng dụng nó trong cuộc sống hàng ngày. Trong quá trình dạy tiếng Việt, có thể sử dụng một số hình thức để tạo môi trường tương tác cho LHS như: trò chơi, trả lời nhanh, trả lời ô chữ ... Dưới sự hướng dẫn của giảng viên, LHS được hoạt động, được tương tác bằng nhiều hình thức trong đó mục đích của trò chơi, trả lời nhanh, trả lời ô chữ ... là chuyển tải mục tiêu của bài học và nâng cao việc sử dụng tiếng Việt. Việc sử dụng các hình thức trên sẽ tạo không khí học tập vui vẻ, thoải mái cho LHS. Hứng thú học tập, khả năng sử dụng tiếng Việt của LHS sẽ được nâng lên.

- Tạo môi trường học tập thân thiện cho sinh viên: Trong thực tiễn, việc tạo môi trường học tập thân thiện cho LHS Lào là việc làm rất có hiệu quả. Trong quá trình giảng dạy, khi học sinh đã có được một vốn tiếng việt nhất định và có khả năng giao tiếp được thì cần tạo điều kiện cho các em giao lưu với người Việt, đặc biệt là với các bạn sinh viên Việt Nam để tạo cho các em một môi trường để thực hành tiếng Việt. Việc làm này vừa tạo ra sự gần gũi giữa người thầy và người học; giữa sinh viên Lào và sinh viên Việt Nam vì thế khả năng sử dụng tiếng Việt của học sinh sinh viên Lào được nâng lên. Có thể nói, việc tạo ra môi trường có sự giao lưu thân thiện giữa thầy và trò, giữa sinh Lào với sinh viên Việt Nam là vô cùng cần thiết trong quá trình dạy học tiếng Việt giúp học sinh sinh viên Lào từng bước nâng cao hiệu quả sử dụng tiếng Việt.

- Luôn khích lệ đối với học sinh, sinh viên: LHS Lào học tiếng Việt và học tập ở Việt nam nói chung thường thiếu tự tin trong hoạt động giao tiếp, thiếu chủ động trong học tập nghiên cứu vì họ có ít vốn từ kiến thức và Kỹ năng sử dụng tiếng Việt không thuần thục. Trong quá trình học tập của LHS, giảng viên phải luôn có những động viên, khích lệ. Chẳng hạn, khi đánh giá nhận xét giảng viên nên sử dụng nhiều cụm từ mang tính gợi ý, khích lệ như “chưa đúng lắm”, “chưa tốt lắm”, ... thay cho "sai", "không đúng"... sẽ khuyến khích các em cố gắng hơn nhiều. Người giảng viên cần phải nắm được đặc điểm tâm lý này để tạo ra động lực trong học tập của các em LHS.

3.1.3. Xây dựng chương trình dự bị đại học cho LHS Lào

Nên xây dựng chương trình dự bị đại học cho lưu học sinh Lào trước khi vào học chính thức nhằm bổ trợ thêm các kiến thức phổ thông căn bản cần thiết cho

việc học ở đại học mà LHS Lào còn thiếu hụt so với chương trình giáo dục phổ thông tại Việt Nam.

3.1.4. Cải tiến phương pháp thi, kiểm tra, đánh giá

Cải tiến phương pháp thi, kiểm tra nhằm đánh giá đúng năng lực của LHS Lào, tạo động lực cho các em phấn đấu trong học tập. Thời gian đầu LHS mới chỉ được trang bị kiến thức tiếng Việt cơ bản nên hạn chế trong việc học kiến thức chuyên ngành. Trong khi đó, hiện nay giữa sinh viên Việt Nam và LHS Lào đều cùng cách thức kiểm tra, đánh giá. Vì vậy, nên thay đổi cách kiểm tra LHS bằng hình thức làm tiểu luận khi kết thúc học phần, thay đổi dần hình thức thi tự luận bằng vấn đáp nhằm nâng cao khả năng giao tiếp và lĩnh hội tri thức bằng tiếng Việt. Đồng thời, đổi mới hình thức ra đề thi theo hướng ra đề mở để khuyến khích sự chủ động, sáng tạo của LHS Lào. Nhà trường nên tổ chức đánh giá theo từng tuần, từng tháng, từng năm học để có thông tin phản hồi kịp thời nhằm đưa ra cách giảng dạy hợp lý. Ngoài ra, nên có chính sách ưu tiên hơn trong xét thi đua, tuyên dương khen thưởng thành tích học tập của LHS để động viên, khuyến khích”.

3.1.5. Xây dựng chuẩn đầu ra của LHS Lào theo quy định của chương trình đào tạo

Tất cả LHS Lào đều phải đạt được chuẩn đầu ra theo quy định của Nhà trường mới được tốt nghiệp. Đây là điều cần đặc biệt quan tâm khi tiếp nhận LHS Lào để đảm bảo uy tín của trường và chất lượng đào tạo quốc gia.

3.1.6. Xây dựng cơ cấu ngành nghề, chương trình đào tạo phù hợp với tình hình phát triển kinh tế- xã hội của nước CHDCND Lào

Cơ cấu ngành nghề, chương trình đào tạo phải phù hợp với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của Lào. Phía tỉnh U-Đôm-Xay (Lào) khi tuyển chọn và gửi LHS sang Trường Đại học Hoa Lư đào tạo cần phải phân bố ngành nghề phù hợp. Trong quá trình đào tạo LHS Lào không được chuyển đổi ngành học. Phía Trường Đại học Hoa Lư cần phải điều chỉnh chương trình đào tạo, bổ sung thêm các học phần, môn học phù hợp với đặc điểm lịch sử, văn hóa, kinh tế, xã hội Lào.

Nghiên cứu, xây dựng chương trình đào tạo LHS Lào 06 năm: 01 năm học tiếng Việt, 01 năm vừa học tiếng Việt nâng cao vừa học bổ túc thêm kiến thức THPT còn thiếu hụt so với chương trình giáo dục phổ thông của Việt Nam; 04 năm học chuyên ngành.

3.1.7. Tăng cường các hình thức hỗ trợ LHS Lào học tập

- Phát huy tối đa hình thức hỗ trợ học tập một sinh viên Việt Nam giúp đỡ một lưu học sinh Lào.

- Giảng viên, cố vấn học tập, giáo viên chủ nhiệm, Đoàn Thanh niên, Hội sinh viên... phải thường xuyên chủ động quan tâm, yêu cầu và khuyến khích lưu học sinh Lào bộc lộ khả năng của mình, mạnh dạn đặt câu hỏi hoặc nói ra những chỗ không hiểu của mình trong bài học để giảng viên, bạn học trợ giúp.

- Giảng viên cần hướng dẫn và hình thành cho các em kỹ năng học tập và tự học, qua đó các em thuận lợi và tự tin trong việc hòa nhập với hoạt động học tập tại trường đại học.

- LHS Lào nên ghi âm các bài giảng trên lớp để nghe lại những nội dung chưa kịp ghi chép, chưa kịp hiểu, qua đó giúp các em hiểu bài tốt hơn.

3.1.8. Tăng cường các hoạt động giao lưu cộng đồng, trải nghiệm văn hóa, phong tục, tập quán của Việt Nam cho LHS Lào

Để tích lũy được các kiến thức, có hiểu biết cơ bản và toàn diện về văn hóa, lịch sử, phong tục, tập quán Việt Nam, LHS Lào cần phải được tham gia, trải nghiệm các hoạt động văn hóa, phong tục, tập quán cơ bản, tiêu biểu của đời sống xã hội Việt Nam. Hàng năm, Nhà trường cần có kế hoạch tổ chức cho LHS Lào tham dự một cách toàn diện, đầy đủ các hoạt động trọng yếu về trải nghiệm văn hóa, phong tục, tập quán, giao lưu cộng đồng như: Tết cổ truyền Việt Nam, các lễ hội văn hóa tiêu biểu, kỷ niệm ngày lễ lớn của hai nước, kỷ niệm ngày truyền thống đoàn kết hữu nghị đặc biệt thủy chung giữa hai dân tộc, hai đất nước.

3.1.9. Tạo môi trường thuận lợi và động lực cho LHS Lào học tập

- Tăng cường đầu tư thư viện hiện đại, với tài liệu học tập phong phú và không gian thuận lợi để LHS Lào tự học tự nghiên cứu.

- Phát huy tốt vai trò của giảng viên trong việc định hướng, tư vấn, hướng dẫn, giúp đỡ, kiểm tra, đánh giá, ghi nhận sự tiến bộ của LHS.

- Tạo điều kiện để LHS Lào tham gia các câu lạc bộ học thuật, rèn nghề, văn hóa, thể thao... để họ có cơ hội giao lưu, làm quen, tập dượt và trải nghiệm.

- Có những chính sách riêng về thi đua khen thưởng để khuyến khích, động viên LHS Lào học tập.

3.2. NHÓM GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ

3.2.1. Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào

- Chỉ đạo phối hợp chặt chẽ với các đơn vị có liên quan (Sở Giáo dục- Đào tạo Ninh Bình, Trường Hữu Nghị T78) tiếp tục triển khai thực hiện có hiệu quả các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, của Tỉnh ủy, UBND tỉnh Ninh Bình về nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho CHDCND Lào, bao gồm: Chỉ thị số 33/CT-TTg, ngày 05/11/2014 của Thủ tướng Chính phủ về việc nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho CHDCND Lào; Bản ghi nhớ ngày 06/12/2009 và ngày 09/10/2011 giữa tỉnh Ninh Bình và tỉnh U-Đôm-xay về việc đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-đôm-xay, nước CHDCND Lào tại Trường Đại học Hoa Lư; Kế hoạch số 09/KH-UBND, ngày 05/02/2015 của UBND tỉnh Ninh Bình về việc nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào, giai đoạn 2015-2020.

- Phối hợp trao đổi thông tin thường xuyên với Sở Giáo dục và Thể thao tỉnh U-Đôm-Xay (Lào) trong công tác tuyển chọn, đào tạo, quản lý LHS Lào. Hàng năm, cần có kế hoạch tổ chức Hội nghị đánh giá kết quả công tác đào tạo giữa 02 đơn vị.

- Chỉ đạo kiện toàn và phát huy vai trò của Ban Chỉ đạo nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào. Có kế hoạch triển khai các hoạt động nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào cụ thể, rõ ràng, đảm bảo tính khả thi, hiệu quả.

- Chỉ đạo nghiên cứu tuyển dụng giảng viên dạy song ngữ Việt-Lào để nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy học Tiếng Việt cho LHS Lào.

- Chỉ đạo rà soát, xây dựng chương trình đào tạo riêng cho LHS Lào nhằm đảm bảo phù hợp với đặc điểm kinh tế-xã hội Lào; cải tiến phương pháp giảng dạy, phương pháp thi, kiểm tra, đánh giá LHS Lào.

- Chỉ đạo xây dựng và triển khai Kế hoạch học tập, trao đổi kinh nghiệm với các trường có đào tạo LHS Lào ở Việt Nam để tiếp thu các mô hình quản lý, chương trình đào tạo tiên tiến, áp dụng vào việc nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho CHDCND Lào.

- Chỉ đạo đầu tư nâng cấp, bổ sung cơ sở vật chất, trang thiết bị cho Khu nội trú LHS Lào nhằm đáp ứng nhu cầu học tập, sinh hoạt của LHS Lào. Thực hiện đầy đủ, kịp thời các chế độ, chính sách đối với LHS Lào theo quy định của Nhà nước.

- Quan tâm đầu tư kinh phí cho các hoạt động nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào. Tổ chức thường xuyên các hoạt động hỗ trợ, giúp đỡ LHS Lào học tập,

rèn luyện, hòa nhập với cuộc sống mới ở Việt Nam, như: tham quan, ngoại khóa, văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao...

3.2.2. Hoàn thiện hệ thống văn bản về quản lý, nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào

- Xây dựng và ban hành Nghị quyết của Đảng ủy về nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào giai đoạn 2019-2025.

- Trên cơ sở Thông tư số 30/2018/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 12 năm 2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Ban hành Quy chế quản lý người nước ngoài học tập tại Việt Nam, tổ chức rà soát, chỉnh sửa và ban hành Quy định về công tác quản lý LHS Lào phù hợp với quy định pháp luật và tình hình thực tế.

- Xây dựng và ban hành Quy định về đào tạo, thi, kiểm tra, đánh giá đối với LHS Lào.

- Xây dựng và ban hành Quy định về các hoạt động hỗ trợ LHS Lào học tập, sinh hoạt, rèn luyện.

- Xây dựng và ban hành Nội quy khu nội trú LHS Lào.

3.2.3. Giữ vững an ninh, trật tự trong Nhà trường; tăng cường nghiệp vụ an ninh cho tổ bảo vệ, cán bộ phòng Công tác sinh viên, cán bộ ban Quản lý Ký túc xá

Trong công tác HSSV, việc giữ vững an ninh trật tự là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu. Nhưng không phải trường đại học nào nhiệm vụ này cũng được hoàn thành tốt. Ở những trường có sinh viên quốc tế, việc giữ gìn an ninh, trật tự càng không đơn giản. Bởi lẽ, đây là công việc không chỉ cần đến trách nhiệm, lương tâm mà còn cần cả nghiệp vụ an ninh, trật tự.

Để giữ vững an ninh, trật tự trong Nhà trường, bên cạnh việc xây dựng nội quy và yêu cầu mỗi cán bộ, nhân viên, sinh viên, học viên phải thực hiện còn là việc xây dựng các giải pháp có tính chất nghiệp vụ - an ninh như:

- Tuyên truyền phổ biến cho toàn bộ LHS Lào thực hiện đúng nội quy, quy định của Nhà trường và khu Nội trú.

- Phối hợp với lực lượng an ninh trên địa bàn, phổ biến kiến thức an ninh đến mọi cán bộ, nhân viên làm công tác quản lý LHS Lào. Việc thực hiện phổ biến các nguyên tắc, quy tắc an ninh sơ đẳng cần được thực hiện liên tục hay lồng ghép trong các buổi họp giao ban công tác sinh viên, buổi chào cờ hàng tháng và các cuộc họp đột xuất để giải quyết những vấn đề phát sinh.

- Mời báo cáo viên an ninh phổ biến kiến thức và thực hiện các tình huống thực tế, bài học, giải pháp mang tính thực tiễn cao, lựa chọn những tình huống khó, đã có đề cán bộ, nhân viên thảo luận, trao đổi, đưa ra các giải pháp mới - đó phải là những giải pháp được đánh giá dưới góc độ của khoa học an ninh. Sau đó, so sánh với cách giải quyết “dân sự” (đã từng được áp dụng) để có những bài học bổ ích, sâu sắc, thiết thực trong việc giải quyết những vấn đề sắp tới. Tiếp đó là cách thức xây dựng phương án với các tình huống giả định nhưng có khả năng xảy ra.

Với việc có sẵn những phương án như vậy, trong trường hợp có tình huống đột xuất xảy ra với LHS, cán bộ, nhân viên có thể xử lý nhanh, chính xác và đúng luật quốc gia, quốc tế.

3.2.4. Xây dựng nếp sống văn minh trong học tập, sinh hoạt cho LHS Lào

Nếp sống văn minh của môi trường sống đều được quyết định bởi các yếu tố: thuận tiện (với nhu cầu sinh hoạt), phù hợp (với văn hóa của quốc gia có lưu học sinh nước ngoài), hài hòa (với cơ sở vật chất của nước sở tại). Đây là ba yếu tố không thể tách rời nếu muốn xây dựng một môi trường đáp ứng được yêu cầu về sự văn minh trong lối sống. Việc xây dựng môi trường cho LHS Lào phù hợp với văn hóa của nước bạn là vô cùng quan trọng. Bởi lẽ, hai yếu tố thuận tiện và hài hòa (với cơ sở vật chất nước sở tại) là yếu tố Kỹ thuật, dễ thực hiện hơn so với yêu cầu xây dựng môi trường sống phù hợp với văn hóa nước bạn. Có thể khẳng định rằng, tiếp nhận LHS Lào không phải chỉ là sự tiếp nhận một sinh viên đơn thuần mà đi cùng với họ là hình bóng của văn hóa nước bạn. Chúng ta tiếp nhận sinh viên nước ngoài tức là cùng lúc tiếp nhận những yếu tố của nền văn hóa nước bạn đi cùng sinh viên đó. Do vậy, việc tôn trọng văn hóa đất nước có lưu học sinh là điều tối quan trọng để duy trì tình hữu nghị, sự ổn định an ninh văn hóa - tư tưởng và sự văn minh trong nếp sống của sinh viên nước ngoài.

Để thực hiện được nhiệm vụ này, các cán bộ, nhân viên làm công tác quản lý lưu học sinh cần tìm hiểu kỹ về văn hóa nước bạn. Qua thực tế có thể nhận thấy: LHS Lào có tính cộng đồng cao; tư duy mang ảnh hưởng của Phật giáo, lối sống ôn hòa. Hiểu được đặc điểm văn hóa của sinh viên Lào như vậy rất có ý nghĩa trong việc tổ chức thực hiện cách sắp xếp, tổ chức nền nếp học tập, sinh hoạt cho các LHS Lào.

Tính cộng đồng cao của sinh viên Lào được thể hiện cụ thể như: yêu thích các hoạt động tập thể (các môn thể thao tập thể như cầu mây, bi sắt, bóng đá, bóng

chuyên, bóng rổ...); văn nghệ: múa tập thể với các điệu múa truyền thống, dân gian Lào; sinh hoạt tập thể: Lễ hội dân tộc được tôn sùng; tham quan, du lịch...); tư duy Phật giáo được thể hiện ở tín ngưỡng thờ phật (đi chùa) và một số lễ hội đậm tính Phật giáo (lễ hội té nước, tắm phật); lối sống ôn hòa: không bon chen, đố kỵ, sẵn sàng chấp nhận để thích nghi với khó khăn; luôn hòa đồng, vui vẻ, đoàn kết với nhau. Với những đặc điểm đó, Nhà trường phải tạo một “Không gian mở” để sinh viên Lào dễ hòa nhập với môi trường mới. Trong thực tế quản lý sinh viên Lào tại Trường Đại học Hoa Lư, việc bố trí nơi học tập, rèn luyện, sinh hoạt, vui chơi cho LHS Lào cần thực hiện như sau:

- Thực hiện đúng, đủ và kịp thời chế độ chính sách cho LHS.
- Sắp xếp LHS Lào tập trung học tập tại 01 cơ sở để thuận tiện cho việc học tập, rèn luyện.
- Bố trí riêng cố vấn học tập nắm chắc tình hình LHS Lào tại cấp khoa, báo cáo tình hình LHS Lào hằng tháng về Nhà trường.
- Thành lập đội sinh viên Việt - Lào nhằm giúp đỡ các LHS trong việc thích nghi với môi trường sống mới, mới từ khí hậu, văn hóa, phong tục tập quán, ngôn ngữ, lối sống và quan trọng nhất là hỗ trợ lưu học sinh học tập và rèn luyện.
- Khuyến khích tham gia các hoạt động cùng với sinh viên Việt Nam như các phong trào xây dựng nếp sống văn hóa, các cuộc thi văn nghệ, thể thao, các buổi tọa đàm, giao lưu văn hóa, các hoạt động tình nguyện.
- Tạo không gian sinh hoạt cộng đồng cho LHS Lào: phòng sinh hoạt chung đa chức năng với hội trường rộng, thoáng có thể học tập, hội họp, văn nghệ...
- Sắp xếp hợp lý, khoa học số sinh viên trong một phòng, một khối và một khoa trên nguyên tắc tôn trọng đề nghị của đại diện LHS; khu nội trú LHS cần bố trí một phòng khách - đó vừa là sự tôn trọng vừa là sự đáp ứng nhu cầu giao lưu, tiếp bè bạn của LHS.

Bên cạnh đó, lãnh đạo, cán bộ, nhân viên làm công tác quản lý lưu học sinh Lào luôn phải đáp ứng đầy đủ những yêu cầu về văn hóa tinh thần cũng như nhu cầu tín ngưỡng (trong các ngày tết, lễ hội), ví dụ: Tết Dương Lịch, Tết Nguyên Đán (như ở Việt Nam), Tết Lào (Bun PiMay vào tháng 4) Ngoài ra còn các lễ hội: Bun PhaVet (Phật hóa thân) vào tháng 1; Bun VisakhaPuya (Phật Đản) vào tháng 4; Bun BangPhay (pháo thăng thiên) vào tháng 5; Bun Khao PhanSa (mùa

chay) vào tháng 7; Bun Khao Padapdin (tưởng nhớ người đã mất) vào tháng 9; Bun Suanghua (đua thuyền) vào tháng 10.

3.2.5. Tôn trọng văn hóa, phong tục tập quán nước bạn gắn với duy trì nghiêm quy chế, quy định của Nhà trường, nội quy khu Nội trú

Việc tôn trọng văn hóa, phong tục, tập quán nước bạn và việc giữ nghiêm kỷ cương nội quy, quy chế của Nhà trường, nội quy khu Nội trú là hai vấn đề không dễ đồng nhất với nhau. Trong quản lý, nếu quá đề cao phong tục nước bạn thì sẽ mất đi tính thống nhất trong việc duy trì nội quy mà Nhà trường đặt ra; nhưng nếu đơn thuần về quản lý hành chính, lưu học sinh sẽ bị “tước” mất môi trường văn hóa - nhu cầu tinh thần của mỗi con người. Điều này sẽ dẫn đến sự dao động về tư tưởng trong khối lưu học sinh. Để giải quyết vấn đề trên chúng tôi đưa ra các biện pháp sau:

Một là, tạo ra một không gian mở trong nơi ở của LHS; tạo điều kiện để LHS thực hiện các nghi lễ tín ngưỡng hoặc nhu cầu tinh thần trong các lễ hội là việc không thể không thực hiện một cách nghiêm túc;

Hai là, tạo điều kiện để lưu học sinh nước ngoài giao lưu với sinh viên Việt Nam thông qua các hoạt động thể dục - thể thao, văn hóa - văn nghệ;

Ba là, tạo “sân chơi” để lưu học sinh nước ngoài và sinh viên Việt Nam tiếp xúc, giới thiệu, thể hiện đặc trưng văn hóa của mỗi dân tộc, quốc gia;

Bốn là, mở rộng mối quan hệ hợp tác với các trường đại học, cao đẳng có đào tạo LHS Lào để LHS có điều kiện giao lưu với nhau.

Trong tất cả các hoạt động trên, phòng Tổ chức- Tổng hợp, phòng Công tác sinh viên, ban Quản lý Ký túc xá cần cử cán bộ, nhân viên tham gia với các tư cách hoặc là người chỉ đạo hoặc là người tham dự. Như vậy, LHS sẽ nhận thấy cán bộ, nhân viên Nhà trường gần gũi, quan tâm thiết thực đến các em. Bên cạnh đó, Nhà trường cần đề cao vai trò đại diện LHS. Sự lắng nghe và thấu hiểu những nguyện vọng của các em đã khiến cho công tác quản lý LHS trở nên thuận lợi hơn rất nhiều. Đối với những nguyện vọng phù hợp với văn hóa Lào nhưng vượt quá nội quy, chúng tôi tìm cách giải thích thấu lý, đạt tình. Cách giải thích vừa dựa trên nguyên tắc đề ra, vừa dựa trên sự cảm thông, chia sẻ với phong tục văn hóa nước bạn đã khiến các em có những nhận thức đúng về “ngưỡng” của cái “được” và “không được” mà “biên độ” của các quy định pháp luật cho phép.

3.2.6 . Xây dựng môi trường hài hòa giữa văn hóa Việt Nam và văn hóa nước bạn Lào

Qua thực tế nhận thấy, mặc dù, có sự phân biệt (tương đối) giữa sân chơi của sinh viên Lào với Việt Nam, nhưng trên thực tế, sinh viên hai nước vẫn tham gia các hoạt động chung trên khu sân tập, sân thi đấu cầu lông, bóng đá, bóng rổ, bóng chuyền, bi sắt... Không chỉ chơi chung trong một phạm vi không gian, sinh viên hai nước vẫn có thể cùng chơi trong một hoạt động thể thao, hoặc các hoạt động tập thể khác. Hơn nữa, trong quy định dành cho sinh viên quốc tế, Nhà trường nên xây dựng nội quy hài hòa để việc giao lưu giữa lưu học sinh Lào và sinh viên Việt Nam được thường xuyên hơn và cần lấy ý kiến của chính các lưu học sinh Lào trong việc xây dựng nội quy, quy định. Cần phải dành riêng một khung thời gian nhất định để sinh viên Việt Nam có thể sinh hoạt ngoại khóa, học tập cùng với sinh viên Lào hoặc ngược lại để đảm bảo sự giao lưu, kết nối, và vừa đảm bảo an toàn lại vừa có điều kiện tìm hiểu văn hóa của nhau.

3.2.7. Xây dựng chế độ, chính sách hợp lý đối với công tác đào tạo, quản lý LHS Lào

- Chế độ, chính sách đối với giảng viên dạy tiếng Việt cho LHS Lào: Nhiệm vụ đào tạo tiếng Việt cho LHS Lào là một trong những nhiệm vụ quan trọng mang tính xuyên suốt. Do đó, để việc nâng cao chất lượng đào tạo tiếng Việt cho LHS Lào đạt chất lượng, hiệu quả, bên cạnh các giải pháp đồng bộ và tổng thể, Nhà trường cũng cần cân nhắc chế độ hợp lý và thỏa đáng đối với giảng viên trực tiếp giảng dạy tiếng Việt. Việc quan tâm, tạo điều kiện của Nhà trường về chế độ, chính sách sẽ là động lực trực tiếp để động viên các giảng viên nỗ lực, phấn đấu, tạo hiệu suất cao trong lao động.

- Chế độ, chính sách đối với cán bộ, nhân viên làm công tác quản lý LHS Lào: Trong thời gian qua, ngân sách chủ yếu cấp cho hoạt động đào tạo LHS Lào. Để nâng cao chất lượng quản lý LHS Lào, Nhà trường cũng cần cân nhắc hỗ trợ kinh phí cho công tác quản lý LHS Lào.

- Chế độ chính sách đối với các hoạt động ngoài giờ hỗ trợ LHS Lào: Ngoài thời gian chính khóa, hoạt động ngoài giờ lên lớp luôn chiếm một khối lượng lớn thời gian đối với LHS Lào. Để hoạt động ngoài giờ của các em trở nên đa dạng, phong phú, giúp cho các LHS Lào có những sân chơi trí tuệ, bổ ích, thiết thực, có những trải nghiệm hữu ích và biến hoạt động ngoài giờ hỗ trợ cho quá trình đào tạo, hoàn thiện năng lực bản thân, bên cạnh việc xây dựng kế hoạch hoạt động ngoài giờ cho LHS Lào, Nhà trường cũng cần tăng cường các hoạt động hỗ trợ về

kinh phí cho một số hoạt động ngoài giờ của các em. Mặt khác, Nhà trường cũng nên có chế độ chính sách hợp lý nhằm khuyến khích các sinh viên Việt Nam có năng lực học tốt kèm cặp, giúp đỡ các LHS Lào trong các hoạt động ngoài giờ, đặc biệt là hoạt động học tập.

3.2.8. Nâng cao hiệu quả công tác phối hợp giữa các đơn vị chức năng trong công tác quản lý LHS Lào

Hoạt động quản lý LHS Lào liên quan đến nhiều bộ phận, đơn vị chức năng khác nhau. Một trong những nguyên nhân dẫn đến chất lượng trong quản lý LHS Lào của Nhà trường thời gian qua còn nhiều lỗ hổng và thiếu hiệu quả là do hoạt động phối hợp giữa các đơn vị. Do đó, để đảm bảo yếu tố đồng bộ, chặt chẽ, tạo hiệu quả trong quản lý LHS Lào thì việc tăng cường sự phối hợp giữa các bên liên quan trong khâu quản lý LHS Lào là việc rất cần thiết.

3.3. GIẢI PHÁP CÔNG TÁC TUYỂN SINH LHS LÀO DIỆN TỰ TỨC

Hoạt động mở rộng quy mô LHS Lào diện ngoài hiệp định là việc triển khai các giải pháp nhằm thu hút các LHS Lào diện tự túc sang học tập tại Trường Đại học Hoa Lư. Đến nay, quy mô LHS Lào đã và đang học tập tại Nhà trường là 80 LHS và tất cả trong số được cử sang Nhà trường học tập đều thuộc diện Hiệp định được ký kết giữa tỉnh Ninh Bình và tỉnh U Đôm Xay. Trên thực tế, trong những năm gần đây, tình hình thiếu nguồn tuyển sinh ngày càng trầm trọng, chất lượng tư vấn qua các mùa tuyển sinh kết quả không cao. Trong thời gian tới, để duy trì ổn định, từng bước mở rộng quy mô đào tạo của Nhà trường, ngoài việc đẩy mạnh công tác tuyển sinh từ nguồn tuyển sinh trong nước, thì việc nghiên cứu các giải pháp mở rộng đối tượng tuyển sinh LHS Lào diện ngoài hiệp định (diện tự túc) cũng nên được Nhà trường cân nhắc tính toán.

Theo tìm hiểu thực tế, hiện nay trên cả nước có nhiều cơ sở giáo dục đại học có đào tạo LHS Lào cả diện hiệp định, học bổng và diện ngoài hiệp định (du học tự túc), đặc biệt là các cơ sở đào tạo đóng tại các tỉnh có đường biên giới chung với Lào (Trường Đại học Tây Bắc, Trường CĐ Y tế của Tỉnh Sơn La, Trường Đại học Hồng Đức của tỉnh Thanh Hóa, Trường Đại học Vinh, Nghệ An, Trường Đại học Hà Tĩnh, Trường Đại học Quảng Bình, Trường Đại học Quảng Nam...), hoặc các tỉnh kết nghĩa với các tỉnh của Lào thì việc thu hút các LHS Lào diện tự túc được

thực hiện rất tốt. Có cơ sở đào tạo việc thu hút LHS Lào diện ngoài hiệp định lên tới hàng nghìn LHS.

Qua thực tế tìm hiểu, hiện nay để thu hút đầu vào đối với các LHS Lào, các trường đã triển khai thực hiện nhiều cách thức khác nhau, cụ thể: Đối với các trường đại học lớn, đại học khu vực như Trường Đại học Vinh là một ví dụ, họ đã mở phân hiệu đào tạo Đại học Vinh ngay trên đất Lào và triển khai các hoạt động tuyên truyền tuyển sinh rất bài bản. Đây là đơn vị đi đầu trong hoạt động thu hút LHS Lào đến học đối với trường đại học vùng. Với các trường đại học địa phương, không mở được các phân hiệu thì họ lại có cách làm khác. Cụ thể như Trường Đại học Tây Bắc, thông qua đơn vị chủ quản quản lý trực tiếp là UBND tỉnh thực hiện ký kết biên bản ghi nhớ với các tỉnh của CHDCND Lào về triển khai các thỏa thuận hợp tác trên lĩnh vực giáo dục, trong đó có triển khai hợp tác đào tạo nguồn nhân lực LHS Lào diện ngoài hiệp định. Trường Đại học Tây Bắc đã ký biên bản ghi nhớ hợp tác với 8 tỉnh Bắc Lào. Sau khi có biên bản ghi nhớ giữa các bên làm cơ sở pháp lý cho hoạt động đào tạo LHS Lào diện ngoài hiệp định, các Nhà trường thông qua đơn vị quản lý giáo dục tại các tỉnh của Lào làm đầu mối (Sở Giáo dục và Thể thao) tổ chức các hoạt động thông báo tuyển sinh, tiếp nhận và tổng hợp hồ sơ, sau đó gửi danh sách, hồ sơ đăng ký tuyển sinh sang cho các trường để xét tuyển. Việc xét tuyển dựa trên kết quả học tập và rèn luyện của LHS Lào. Với một số cơ sở đào tạo khác (Trường Đại học Hồng Đức của tỉnh Thanh Hóa), bên cạnh việc phối hợp với các Sở Giáo dục và Thể thao các tỉnh của Lào, họ cũng đã trực tiếp cử các đoàn tư vấn, tuyên truyền tuyển sinh sang CHDCND Lào và tiến hành các hoạt động tuyên truyền, quảng bá tuyển sinh, trực tiếp tham gia vào hoạt động tuyển sinh LHS Lào diện tự túc.

Do đó, để triển khai các hoạt động tuyển sinh thu hút các LHS Lào diện tự túc đăng ký theo học, Nhà trường cần tính toán đến các giải pháp:

Thứ nhất: Cử cán bộ, giảng viên Nhà trường được giao nhiệm vụ về tuyển sinh đi tham quan, tìm hiểu, học tập kinh nghiệm tại một số cơ sở đào tạo đại học có nhiều LHS Lào diện tự túc theo học (Đại học Tây Bắc, Đại học Hồng Đức, Đại học Vinh, Đại học Hà Tĩnh...), nhằm học tập, trao đổi, nắm bắt các kinh nghiệm về công tác quản lý LHS Lào nói chung và nghiên cứu các mô hình, giải pháp trong hoạt động tuyển sinh LHS Lào diện tự túc.

Thứ hai: Xin ý kiến chỉ đạo của UBND tỉnh Ninh Bình về kế hoạch tuyển sinh LHS Lào diện tự túc; tăng cường các hoạt động phối hợp với tỉnh U Đôm Xay, trực tiếp là Sở Giáo dục và Thể thao, Sở Ngoại vụ của tỉnh U Đôm Xay, bởi: các LHS Lào sang Việt Nam học tập đều phải có các quyết định đồng ý cử đi học của Sở Ngoại vụ U-Đôm-Xay; Đối với Sở Giáo dục và Thể thao U-Đôm-Xay, họ không chỉ là đơn vị chủ quản, họ còn là những người tiếp xúc trực tiếp với các cấp quản lý giáo dục của tỉnh, và các LHS, các bậc phụ huynh sau khi con em họ tốt nghiệp THPT. Do đó, Nhà trường cần phối hợp chặt chẽ với Sở Ngoại vụ, Sở Giáo dục -Thể thao tại U-Đôm-Xay trong triển khai các hoạt động tuyển sinh.

Thứ ba: Phối hợp với các bên có liên quan, tổ chức các Hội nghị về tuyển sinh, đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôm-Xay ngay trên đất Lào nhằm tạo hiệu ứng thu hút người học và quảng bá hình ảnh Nhà trường.

Thứ tư: Sử dụng chính các LHS Lào của tỉnh U-Đôm-Xay đã từng học tập tại Nhà trường đã tốt nghiệp ra trường, hiện đang công tác tại các cơ quan Nhà nước các cấp của CHDCND Lào, cùng với Nhà trường trong triển khai các hoạt động tuyên truyền, quảng bá nhằm thu hút các LHS Lào diện tự túc theo học.

Tóm lại: Việc triển khai thu hút LHS Lào diện tự túc theo học tại Trường Đại học Hoa Lư là nhiệm vụ cần có sự hỗ trợ, phối hợp của các bên. Tuy nhiên, để có thể thành công, yếu tố có vai trò quyết định nhất vẫn là sự nỗ lực và quyết tâm của lãnh đạo Nhà trường, đứng đầu BCH Đảng ủy, các đồng chí trong Ban Giám hiệu trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai thực hiện nhiệm vụ đề ra.

Tiểu kết chương 3

Hoạt động đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôm-Xay nước CHDCND Lào là một trong những nhiệm vụ chính trị trọng tâm của Nhà trường và của tỉnh Ninh Bình trên lĩnh vực đối ngoại. Nhiệm vụ đó đã góp phần cùng cả nước không ngừng xây dựng, củng cố và vun đắp mối quan hệ truyền thống, tình đoàn kết, hữu nghị tốt đẹp của hai đất nước Việt Nam - Lào.

Trong thời gian tới, phát huy những kết quả đạt được trong công tác đào tạo LHS Lào, đồng thời để góp phần tiếp tục nâng chất lượng giáo dục đào tạo toàn diện LHS, đáp ứng yêu cầu nguồn nhân lực chất lượng cao cho Bạn, Nhà trường cần chú trọng triển khai tăng cường đồng bộ các Nhóm giải pháp nâng cao chất

lượng đào tạo và nhóm giải pháp về nâng cao chất lượng công tác quản lý, trong đó đặc biệt chú trọng các giải pháp về nâng cao chất lượng dạy học tiếng Việt; tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường; phát huy vai trò quan trọng của tập thể Ban Chỉ đạo nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào; nghiên cứu bổ sung hoàn thiện hệ thống văn bản về quản lý LHS trong nhà trường; thường xuyên quan tâm chăm lo hơn nữa đến chế độ, chính sách cho cán bộ, giảng viên được giao phụ trách giảng dạy tiếng Việt cho LHS Lào; tăng cường các giải pháp trong công tác quản lý LHS Lào... trên cơ sở đó tạo ra các chuyển biến căn bản và toàn diện, góp phần thiết thực để từng bước cải thiện và nâng cao chất lượng trong đào tạo, quản lý LHS Lào.

Mặt khác, trong thời gian tới, để góp mở rộng đối tượng tuyển sinh là LHS Lào diện tự túc ngoài hiệp định theo học, Nhà trường phải có kế hoạch cụ thể, có tính khả thi cao và quyết tâm chính trị từ các cấp Ủy, Đảng trong Nhà trường, từ Ban Giám hiệu, đến toàn thể cán bộ, viên chức, người lao động Nhà trường để triển khai hiệu quả hoạt động tuyển sinh LHS Lào diện tự túc theo học.

KẾT LUẬN

Hợp tác giáo dục, trong đó có hợp tác đào tạo nguồn nhân lực cho CHDCND Lào là một trong những trụ cột hợp tác quan trọng được Đảng và Nhà nước ta xác định nhằm vun đắp tình hữu nghị đoàn kết vững bền của hai quốc gia Việt Nam - Lào.

Kế thừa và tiếp nối truyền thống hữu nghị tốt đẹp đó, bắt đầu năm học 2010-2011, Trường Đại học Hoa Lư vinh dự được Bộ Giáo dục và Đào tạo đồng ý cho phép triển khai tiếp nhận và đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho tỉnh U-Đôm-Xay, nước CHDCND Lào căn cứ theo Biên bản ghi nhớ được lãnh đạo 02 tỉnh Ninh Bình và U-Đôm-Xay ký kết. Qua gần 10 năm triển khai đào tạo, đến nay số lượng LHS Lào được Nhà trường tổ chức tiếp nhận từ phía bạn là 80 LHS. Con số đó đã phần nào thể hiện sự nỗ lực và cố gắng rất lớn từ tỉnh Ninh Bình và Trường Đại học Hoa Lư mong muốn chung tay hỗ trợ tỉnh U-Đôm-Xay tạo dựng một đội ngũ nhân lực chất lượng cao trong sự nghiệp xây dựng và kiến thiết nước Lào.

Với mong muốn đào tạo được nguồn nhân lực có chất lượng thực sự, các LHS của U-Đôm-Xay được cử sang học tập, sau khi được Nhà trường tiếp nhận, các em được cử đi học 01 năm dự bị tiếng Việt. Đây là khoảng thời gian giúp cho các em làm quen với văn hóa, con người Việt Nam; nhưng quan trọng hơn cả, đây là quãng thời gian giúp các em trau dồi vốn kiến thức tiếng Việt, hoàn thiện Kỹ năng ngôn ngữ cần thiết, một hành trang không thể thiếu sẽ đồng hành với các em trong 4 năm học tập bậc đại học. Trong quá trình học tập tại Trường, các em được chọn lựa ngành học phù hợp với định hướng và điều kiện thực tế Nhà trường. Với các sinh viên năm nhất, năm hai, song song với tiếp thu học tập kiến thức chuyên ngành, các em được Nhà trường bổ túc thêm các kiến thức tiếng Việt thay thế các học phần ngoại ngữ bắt buộc. Trong quá trình triển khai đào tạo LHS, bên cạnh việc thực hiện nghiêm túc đầy đủ nội dung chương trình, kế hoạch đào tạo của Nhà trường đề ra, các đơn vị quản lý chuyên môn các ngành đào tạo có LHS Lào đăng ký theo học cũng đã có nhiều đổi mới sáng tạo trong các hoạt động dạy và học với một số mô hình cụ thể, thiết thực, góp phần cùng với Nhà trường không ngừng nỗ lực nhằm nâng cao chất lượng đào tạo toàn diện LHS Lào.

Cùng với công tác đào tạo, hoạt động quản lý LHS Lào thời gian qua cũng được Nhà trường quan tâm chú trọng: Cơ sở pháp lý trong công tác quản lý LHS Lào được Nhà trường quan tâm xây dựng; cơ sở vật chất, trang thiết bị hỗ trợ phục vụ LHS được ưu tiên tăng cường; các giải pháp nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho LHS được Nhà trường thường xuyên quan tâm chú trọng. Với những nỗ

lực và quyết tâm trong công tác lãnh đạo chỉ đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu; sự phối hợp và trách nhiệm của các đơn vị chức năng là cơ sở quan trọng giúp các em LHS Lào từng bước làm quen và hòa nhập tốt với môi trường học tập mới.

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động đào tạo, quản lý LHS Lào của Nhà trường thời gian qua cũng còn tồn tại một số bất cập, hạn chế, cần được phát hiện, tập trung khắc phục trong thời gian tới đây, cụ thể: chất lượng trong hoạt động đào tạo, kết quả học tập của LHS Lào mặt bằng còn chưa cao, chưa đáp ứng được yêu cầu thực tế đặt ra; phương pháp kiểm tra, đánh giá LHS Lào chưa đa dạng, phong phú, chưa phát huy đầy đủ tính tích cực, sáng tạo của người học; kết quả rèn luyện của một bộ phận LHS Lào còn chưa thật tốt, nhiều LHS Lào còn vi phạm nội quy, quy chế Nhà trường; công tác quản lý hoạt động ngoài giờ, công tác nội trú với LHS Lào còn lỏng lẻo, thiếu tính kế hoạch; việc phối hợp giữa các đơn vị chức năng trong quản lý LHS Lào chất lượng, hiệu quả chưa cao...

Nhằm góp phần cải thiện và từng bước nâng cao chất lượng đào tạo, quản lý LHS Lào một cách toàn diện, trong thời gian tới, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường cần chú trọng triển khai đồng bộ các nhóm giải pháp trọng tâm gắn với nâng cao chất lượng đào tạo và đổi mới trong hoạt động quản lý LHS, trong đó đặc biệt chú trọng việc nâng cao chất lượng trong hoạt động dạy và học tiếng Việt cho LHS; cải tiến, đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá LHS Lào; tăng cường các hình thức hỗ trợ LHS Lào học tập gắn với các hoạt động giao lưu cộng đồng, trải nghiệm văn hóa, phong tục tập quán của đất nước Việt Nam; xây dựng môi trường học tập, tạo động lực cho LHS Lào; tăng cường công tác đào tạo bồi dưỡng; đổi mới công tác quản lý LHS Lào, trong đó chú trọng hoàn thiện hệ thống văn bản về quản lý LHS Lào; phát huy hiệu quả hoạt động của Ban Chỉ đạo nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào; siết chặt kỷ cương kỷ luật trường học; kế hoạch hóa và nâng cao chất lượng các hoạt động ngoài giờ, công tác quản lý nội trú LHS... trên cơ sở đó tạo sự chuyển biến đồng bộ, thực chất, đem lại hiệu quả thiết thực trong đào tạo, quản lý LHS Lào.

Hoạt động đào tạo LHS Lào là nhiệm vụ đối ngoại quan trọng của Nhà trường được UBND tỉnh giao nhiệm vụ. Để việc đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôn-Xay đạt kết quả thiết thực, bên cạnh các nhóm giải pháp đã nêu, cần phải có sự chung tay góp sức, đồng lòng, sự quyết tâm cao của toàn thể cán bộ, viên chức, người lao động, đặc biệt là các đồng chí trong Ban Giám hiệu Nhà trường trong chỉ đạo triển khai thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ, mục tiêu và giải pháp đề ra.

DANH MỤC CÔNG TRÌNH TÁC GIẢ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN NỘI DUNG ĐỀ TÀI

- Nguyễn Thanh Hòa - Vũ Thị Loan, (2019), *"Hoạt động đào tạo Lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Hoa Lư, thực trạng và giải pháp"*, Tạp chí dạy và học ngày nay (Kỳ 2/tháng 01/2019).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Vũ Thị Ánh, (2016), *"Quản lý hoạt động đào tạo Lưu học sinh tại trường Hữu nghị 80"*, Luận văn Thạc sĩ (cơ sở đào tạo Trường ĐHQG Hà Nội).
- [2] Đặng Quốc Bảo (2001), *Tự học - Vấn đề bức thiết của cán bộ quản lý, của mọi người. Nhà xuất bản Giáo dục, Hà Nội*
- [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Thông tư số 03/2014/TT-BGDĐT ngày 25/2/2014 ban hành Quy chế quản lý người nước ngoài học tập tại Việt Nam.*
- [4] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số 30/2018/TT-BGDĐT ngày 28/12/2018 ban hành Quy chế quản lý người nước ngoài học tập tại Việt Nam (Thay thế Thông tư số 03/2014).*
- [5] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019), *Công văn số 1912/BGDĐT-HTQT ngày 06/05/2019 về việc Hướng dẫn thực hiện Thông tư 30 và một số yêu cầu về công tác tiếp nhận LHS nước ngoài vào học tập tại Việt Nam.*
- [6] Bộ Tài chính (2006), *Thông tư số 16/2006/TT-BTC, ngày 07/03/2006 Quy định suất chi đào tạo học sinh Lào và Cam-Pu-Chia học tập tại Việt Nam.*
- [7] Bộ Tài chính (2012), *Thông tư số 120/2012/TT-BTC ngày 24/7/2012 về việc hướng dẫn suất chi đào tạo cho LHS Lào và Cap Pu Chia (diện Hiệp định) học tập tại Việt Nam.*
- [8] Bộ Tài chính (2014), *Thông tư số 140/2014/TT-BTC ngày 24/9/2014 về việc sửa đổi Thông tư số 120/2012/TT-BTC của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn suất chi đào tạo cho LHS Lào và Cap Pu Chia (diện Hiệp định) học tập tại Việt Nam.*
- [9] Bộ Ngoại Giao (2017), *Thông báo số 25/2017/TB-LPQT ngày 04/5/2017 về việc điều ước quốc tế có hiệu lực (Nghị định thư về hợp tác đào tạo giữa Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Chính phủ nước Cộng hòa Dân chủ nhân dân Lào, ký tại Viêng Chăn ngày 26 tháng 4 năm 2017, có hiệu lực kể từ ngày 26 tháng 4 năm 2017)*
- [10] Nguyễn Huy Hoàng (2017), *Một số biện pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả đào tạo LHS Lào tại các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp trên địa bàn tỉnh Sơn La.* Tạp chí Giáo dục số 114.
- [11] <https://www.vietnamconsulate-luangprabang.org/giao-duc/hop-tac-giao-duc-dao-tao-viet-lao-ngay-mot-nang-cao/>
- [12] <http://giaoducthoidai.vn/giao-duc/hoi-nghi-so-ket-de-an-hop-tac-giao-duc-viet-nam-lao-giai-doan-2011-2015-964894.html>
- [13] <http://www.nhandan.com.vn/giaoduc/item/21965602-viet-nam-%E2%80%93-lao-hop-tac-hieu-qua-dao-tao-nguon-nhan-luc.html>
- [14] https://vi.wikipedia.org/wiki/%C4%90%C3%A0o_t%E1%BA%A1o
- [15] <https://luanvanthacsy.net/khai-niem-quan-ly/>
- [16] Nguyễn Thùy Linh (2015), *"Hoàn thiện chính sách đào tạo nguồn nhân lực"*, Luận án Tiến sĩ (Trường Đại học Lao động xã hội)

- [17] Lê Quang Sơn (2010), “*Những vấn đề của quản lý đào tạo theo học chế tín chỉ ở trường đại học sư phạm*”, Tạp chí khoa học và Công nghệ, Đại học Đà Nẵng, số 6 (41)/2010.
- [18] Lã Phú Thắng (2015), *Đề xuất mô hình quản lý hoạt động tự học của Lưu học sinh nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào*. Tạp chí Giáo dục số đặc biệt.
- [19] Lã Phú Thắng (2015), “*Quản lý hoạt động tự học của LHS Lào tại nước CHXHCN Việt Nam*”, Luận án Tiến sĩ (Cơ sở đào tạo Trường Đại học Vinh).
- [20] Trường Đại học Hoa Lư (2017), *Báo cáo số 188 /BC-ĐHHL ngày 21/11/2017 về sơ kết đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh U-Đôn Xay, nước CHDCND Lào giai đoạn 2011-2016*.
- [21] Trường Đại học Hoa Lư (2011), *Quyết định số 564/QĐ-ĐHHL ngày 07/11/2011 về việc ban hành Quy định về quản lý LHS Lào học tập tại trường Đại học Hoa Lư*.
- [22] Trường Đại học Hoa Lư (2019), *Bảng tổng hợp kết quả rèn luyện của LHS Lào (tính đến hết học kỳ I, năm học 2018-2019, phòng Công tác sinh viên)*.
- [23] Trường Đại học Hoa Lư, *Nội quy Ký túc xá sinh viên*.
- [24] Trường Đại học Hoa Lư (2019), *Bảng điểm kết quả học tập của LHS Lào (xuất từ phần mềm quản lý đào tạo, phòng Đào tạo-Quản lý khoa học)*.
- [25] Trường Đại học Hoa Lư (2018), *Chương trình đào tạo tiếng Việt cơ sở cho LHS Lào*.
- [26] Trường Đại học Hoa Lư (2018), *Kế hoạch xây dựng Chương trình tiếng Việt cho sinh viên Lào (thay thế ngoại ngữ bắt buộc)*.
- [27] Từ điển bách khoa toàn thư: Wikipedia.
- [28] Thủ tướng Chính phủ (2014), *Chỉ thị số 33/CT-TTg ngày 05/11/2014 về nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho nước CHDCND Lào*.
- [29] UBND tỉnh Ninh Bình, *Biên bản ghi nhớ Chương trình hợp tác giữa tỉnh Ninh Bình nước CHXHCN Việt Nam và tỉnh U-Đôn-Xay nước CHDCND Lào, ngày 09/10/2011*.
- [30] Ủy ban nhân dân tỉnh Ninh Bình (2015), *Kế hoạch số 09/KH-UBND ngày 05/02/2015 về nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực cho Cộng hòa Dân chủ nhân dân Lào, giai đoạn 2015-2020*.
- [31] UBND tỉnh Ninh Bình (2013), *Quyết định số 11/2013/QĐ-UBND, ngày 31/07/2013 về việc ban hành Quy chế quản lý các hoạt động đối ngoại trên địa bàn tỉnh Ninh Bình*.
- [32] Đàm Thu Vạn (2016), *Một số vấn đề liên quan đến quản lý LHS Lào trong khu nội trú* (Hội thảo khoa học cấp trường - Trường Đại học Hồng Đức, tỉnh Thanh Hóa)

PHỤ LỤC

PHIẾU KHẢO SÁT ĐỐI VỚI LHS LÀO TẠI TRƯỜNG ĐH HOA LƯ

Nhằm góp phần nâng cao chất lượng đào tạo LHS Lào tại Trường Đại học Hoa Lư hiện nay, các bạn vui lòng điền thông tin cá nhân và cho ý kiến, quan điểm về một số hoạt động đào tạo, quản lý LHS Lào của Nhà trường hiện nay:

I. THÔNG TIN CHUNG

- Họ và tên (có thể viết tên hoặc không):.....
- Sinh viên năm thứ:.....

II. NỘI DUNG KHẢO SÁT

Câu 1: Trong một ngày, ngoài thời gian lên lớp bạn dành bao nhiêu thời gian cho các hoạt động tự học?

TT	Mức độ	Ý kiến
1	Dành từ 01-02 giờ/ ngày	
2	Dành từ 02-03 giờ/ngày	
3	Dành từ 03-04 giờ/ngày	
4	Trên 4 giờ/ngày	

Câu 2: Bạn hãy cho biết động cơ trong hoạt động tự học của bạn là gì?

TT	Mức độ	Ý kiến
1	Để tìm hiểu, nắm vững kiến thức đã học trên lớp	
2	Do yêu cầu của giảng viên đặt ra thực hiện đề cương học phần	
3	Do yêu cầu công việc được các bạn xác định khi tốt nghiệp.	
4	Lý do khác.	

3. Theo bạn, tự học đóng vai trò như thế nào đến tiếp thu kiến thức?

TT	Mức độ	Ý kiến
1	Tự học đóng vai trò rất quan trọng	
2	Tự học đóng vai trò quan trọng	
3	Tự học đóng vai trò không quan trọng	

4. Các bạn hãy cho biết, cố vấn học tập có vai trò như thế nào đối với vấn đề tự học của các bạn?

TT	Mức độ	Ý kiến
1	Cố vấn học tập đóng vai trò rất quan trọng	
2	Cố vấn học tập đóng vai trò quan trọng	
3	Cố vấn học tập đóng vai trò không quan trọng	
4	Cố vấn học tập không có vai trò gì	

Câu 5: Trong quá trình giảng viên giảng bài, các bạn có hiểu, nắm rõ ý giảng viên diễn đạt?

TT	Mức độ	Ý kiến
1	Hiểu rất rõ	
2	Hiểu và nắm một phần	
3	Chưa nắm rõ	

Câu 6: Các bạn có hài lòng với phương pháp giảng dạy môn tiếng Việt tăng cường của giảng viên Nhà trường hiện nay?

TT	Mức độ	Ý kiến
1	Rất hài lòng	
2	Tương đối hài lòng	
3	Chưa hoàn toàn hài lòng	
4	Không hài lòng	

Câu 7: Các bạn đã thực sự hiểu các thuật ngữ chuyên ngành liên quan đến ngành học của bạn trong quá trình học tập?

TT	Mức độ	Ý kiến
1	Hiểu rất rõ	
2	Hiểu rõ	
3	Hiểu ở mức độ trung bình	
4	Còn chưa hiểu rõ	

Câu 8: Bạn hãy cho biết việc học tiếng Việt của bạn được thông qua những hình thức nào?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Học ở trường (học trong giờ lên lớp)	
2	Học ở khu nội trú (học ngoài giờ lên lớp)	
3	Học ở bên ngoài	
4	Tất cả các hình thức trên	

Câu 9: Theo bạn, hình thức học tập tiếng Việt nào là mang lại hiệu quả học tập cao nhất?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Học ở trường bao gồm cả lên lớp chính khóa và phụ đạo tiếng Việt	
2	Học ở khu nội trú (học ngoài giờ lên lớp)	
3	Học ở bên ngoài thông qua các hoạt động vui chơi, giả ngoại và các hoạt động khác...	

Câu 10: Bạn hãy cho biết, bạn có thường xuyên đi thư viện Nhà trường không?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Thường xuyên đi thư viện	

2	Không thường xuyên đi thư viện	
3	Hiếm khi đi thư viện	

Câu 10. Bạn có hài lòng về phương pháp kiểm tra, đánh giá trong hoạt động đào tạo của Nhà trường hiện nay đối với các LHS Lào?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Rất hài lòng	
2	Hài lòng	
3	Chưa thực sự hài lòng	
4	Không hài lòng	

Câu 11. Bạn hài lòng nhất với hình thức kiểm tra, đánh giá nào hiện nay được Nhà trường đang áp dụng?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Hình thức thi tự luận	
2	Hình thức thi vấn đáp	
3	Hình thức thi trắc nghiệm	
4	Ý kiến khác	

Câu 12. Cơ sở vật chất của Nhà trường hiện nay đã đáp ứng được các yêu cầu về sinh hoạt của các bạn LHS hay chưa?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Đáp ứng rất tốt	
2	Đáp ứng tốt	
3	Đáp ứng ở mức độ trung bình	
4	Đáp ứng chưa tốt	

Câu 13: Chế độ sinh hoạt phí theo quy định hiện hành giành cho LHS Lào có đáp ứng được yêu cầu?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Đáp ứng hoàn toàn	
2	Đáp ứng cơ bản	
3	Đáp ứng một phần	

Câu 14: Bạn có hài lòng về cơ sở vật chất Nhà trường đảm bảo cho các bạn hoạt động vui chơi văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Rất hài lòng	
2	Hài lòng	
3	Chưa thực sự hài lòng	
4	Không hài lòng	

Câu 15. Bạn có nắm rõ nội dung về Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào của Trường ĐH Hoa Lư?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Nắm rất rõ Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào	
2	Nắm cơ bản Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào	
3	Chưa nắm rõ Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào	
4	Chưa đọc Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào	

Câu 16: Bạn có nắm và hiểu rõ các quy định pháp luật của Nhà nước Việt Nam dành cho đối tượng LHS nước ngoài?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Nắm rất rõ	
2	Nắm cơ bản	
3	Chưa nắm rõ	
4	Chưa đọc	

Câu 16. Theo bạn công tác quản lý hoạt động nội trú của BQL Ký túc xá Trường ĐH Hoa Lư hiện nay đã tốt chưa?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Quản lý rất tốt	
2	Quản lý tốt	
3	Quản lý ở mức vừa phải	
4	Quản lý chưa tốt	

Câu 17: Số lần về muộn so với thời gian theo quy định?

TT	Nội dung	Ý kiến
1	Từ 01 lần	
2	Từ 02 lần	
3	Từ 03 lần	
4	Từ 04 lần trở lên	

Hết

(Chân thành cảm ơn sự hợp tác của các em)

PHỤ LỤC 2

TỔNG HỢP PHIẾU KHẢO SÁT

Câu 1: Trong một ngày, ngoài thời gian lên lớp bạn dành bao nhiêu thời gian cho các hoạt động tự học?

TT	Mức độ	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Dành từ 01-02 giờ/ ngày	12/50	24%
2	Dành từ 02-03 giờ/ngày	36/50	72%
3	Dành từ 03-04 giờ/ngày		
4	Trên 4 giờ/ngày	02/50	4%

Câu 2: Bạn hãy cho biết động cơ trong hoạt động tự học của bạn là gì?

TT	Mức độ	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Để tìm hiểu, nắm vững kiến thức đã học trên lớp	33/50	66%
2	Do yêu cầu của giảng viên đặt ra thực hiện đề cương học phần	13/50	26%
3	Do yêu cầu công việc được các bạn xác định khi tốt nghiệp.	02/50	04%
4	Lý do khác.	02/50	04%

3. Theo bạn, tự học đóng vai trò như thế nào đến tiếp thu kiến thức?

TT	Mức độ	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Tự học đóng vai trò rất quan trọng		
2	Tự học đóng vai trò quan trọng		
3	Tự học đóng vai trò không quan trọng		

4. Các bạn hãy cho biết, cố vấn học tập có vai trò như thế nào đối với vấn đề tự học của các bạn?

TT	Mức độ	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Cố vấn học tập đóng vai trò rất quan trọng	12/50	24%
2	Cố vấn học tập đóng vai trò quan trọng	37/50	48%
3	Cố vấn học tập đóng vai trò không quan trọng	01/50	2%
4	Cố vấn học tập không có vai trò gì		

Câu 5: Trong quá trình giảng viên giảng bài, các bạn có hiểu, nắm rõ ý giảng viên diễn đạt?

TT	Mức độ	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Hiểu rất rõ	02/50	4%
2	Hiểu rõ	20/50	40%
	Hiểu một phần	28/50	46%
3	Chưa nắm rõ		

Câu 6: Các bạn có hài lòng với phương pháp giảng dạy môn tiếng Việt tăng cường của giảng viên Nhà trường hiện nay?

TT	Mức độ	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Rất hài lòng	34/50	68%

2	Tương đối hài lòng	16/50	32%
3	Chưa hoàn toàn hài lòng		
4	Không hài lòng		

Câu 7: Các bạn đã thực sự hiểu các thuật ngữ chuyên ngành liên quan đến ngành học của bạn trong quá trình học tập?

TT	Mức độ	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Hiểu rất rõ	1/50	2%
2	Hiểu rõ	21/50	42%
3	Hiểu ở mức độ trung bình	24/50	48%
4	Còn chưa hiểu rõ	4/50	8%

Câu 8: Bạn hãy cho biết việc học tiếng Việt của bạn được thông qua những hình thức nào?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Học ở trường (học trong giờ lên lớp)	13/50	26%
2	Học ở khu nội trú (học ngoài giờ lên lớp)		
3	Học ở bên ngoài		
4	Tất cả các hình thức trên	37/50	74%

Câu 9: Theo bạn, hình thức học tập tiếng Việt nào là mang lại hiệu quả học tập cao nhất?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Học ở trường bao gồm cả lên lớp chính khóa và phụ đạo tiếng Việt	18/50	36%
2	Học ở khu nội trú (học ngoài giờ lên lớp)	06/50	12%
3	Học ở bên ngoài thông qua các hoạt động vui chơi, giả ngoại và các hoạt động khác...	26/50	54%

Câu 10: Bạn hãy cho biết về mức độ thường xuyên đi thư viện Nhà trường?

TT	Mức độ	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Thường xuyên đi thư viện	6/50	12%
2	Không thường xuyên đi thư viện	18/50	36%
3	Hiếm khi đi thư viện	26/50	54%

Câu 10. Bạn có hài lòng về phương pháp kiểm tra, đánh giá trong hoạt động đào tạo của Nhà trường hiện nay đối với các LHS Lào?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Rất hài lòng	13/50	26%
2	Hài lòng	36/50	72%
3	Chưa thực sự hài lòng	01/50	2%
4	Không hài lòng		

Câu 11. Bạn hài lòng nhất với hình thức kiểm tra, đánh giá nào hiện nay được Nhà trường đang áp dụng?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Hình thức thi tự luận	28/50	56%
2	Hình thức thi vấn đáp	05/50	10%
3	Hình thức thi trắc nghiệm	12/50	24%
4	Ý kiến khác	05/50	10%

Câu 12. Cơ sở vật chất của Nhà trường hiện nay đã đáp ứng được các yêu cầu về sinh hoạt của các bạn LHS hay chưa?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Đáp ứng rất tốt	06/50	12%
2	Đáp ứng tốt	44/50	88%
3	Đáp ứng ở mức độ trung bình		
4	Chưa đáp ứng tốt		

Câu 13: Chế độ sinh hoạt phí theo quy định hiện hành giành cho LHS Lào có đáp ứng được yêu cầu?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Đáp ứng hoàn toàn		
2	Đáp ứng cơ bản	50/50	100%
3	Đáp ứng một phần		

Câu 14: Bạn có hài lòng về cơ sở vật chất Nhà trường đảm bảo cho các bạn hoạt động vui chơi văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao?

TT	Mức độ	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Rất hài lòng	27/50	54%
2	Hài lòng	23/50	46%
3	Chưa thực sự hài lòng		
4	Không hài lòng		

Câu 15. Bạn có nắm rõ nội dung về Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào của Trường ĐH Hoa Lư?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Nắm rất rõ Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào	26/50	52%
2	Nắm cơ bản Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào	23/50	46%
3	Chưa nắm rõ Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào	5/50	10%
4	Chưa đọc Quy chế quản lý đào tạo LHS Lào		

Câu 16: Bạn có nắm và hiểu rõ các quy định pháp luật của Nhà nước Việt Nam dành cho đối tượng LHS nước ngoài?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Nắm rất rõ	26/50	52%
2	Nắm cơ bản	24/50	48%
3	Chưa nắm rõ		
4	Chưa đọc		

Câu 16. Theo bạn công tác quản lý hoạt động nội trú của BQL Ký túc xá Trường ĐH Hoa Lư hiện nay với LHS Lào đã tốt chưa?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Quản lý rất tốt	22/50	44%
2	Quản lý tốt	28/50	56%
3	Quản lý ở mức vừa phải		
4	Quản lý chưa tốt		

Câu 17: Số lần các bạn đã từng về muộn khi đi ra ngoài vượt quá khung thời gian theo quy định của Nhà trường?

TT	Nội dung	Ý kiến	Tỷ lệ/%
1	Từ 01 lần	13/50	26%
2	Từ 02 lần	02/50	04%
3	Từ 03 lần	6/50	12%
4	Từ 04 lần trở lên		